Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын
даргын 2020 оны 100 дугаар тушаалын
7 дугаар хавсралт

АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР
2022 ОНЫ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Төсөв	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар/	Гүйцэтгэлийн хувь
Зорилго 1. Байгууллагын санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийг эрхлэн явуулах, төсөв, санхүүгийн эх үүсвэрийг оновчтой төлөвлөх, удирдах, тайлагнах ажлыг зохион байгуулна.							
1.1	Улсын төсөвт орлого төвлөрүүлэх, бүртгэх, биелэлтийг тайлагнах ажлыг зохион байгуулна.	-	291,9 тэрбум төгрөг	2021 онд 268,9 тэрбум төгрөг төвлөрүүлсэн.	291,9 тэрбум төгрөг төвлөрүүлсэн байна.	Улсын төсөвт 2022 онд нийт 291,9 тэрбум төгрөгийн орлого төвлөрүүлэх төлөвлөгөөтэй бөгөөд гүйцэтгэл 2022 оны 12 дугаар сарын 09-ний өдрийн байдлаар 182.8 тэрбум төгрөг буюу 62,63%-тай байна.	

1.1.1	Улсын төсөвт 2022 онд нийт 291,9 тэрбум төгрөгийн орлого төвлөрүүлэх, бүртгэх, биелэлтийг тайлагнах ажлыг зохион байгуулж, нэгдсэн удирдлагаар хангаж ажиллах	-	Орлогыг тухай бүр төвлөрүүлж, бүртгэсэн байдал, дүн тооцоог сар бүрийн 5-ны дотор Сангийн яаманд хүргүүлнэ.	2021 онд 268,9 тэрбум төгрөг төвлөрүүлсэн.	Төвлөрүүлсэн орлогын дүнг сар бүр Сангийн яамтай тооцоо нийлж, акт үйлдсэн байна.	Улсын төсөвт 2022 онд нийт 291,9 тэрбум төгрөгийн орлого төвлөрүүлэх төлөвлөгөөтэй бөгөөд гүйцэтгэл 182.8 тэрбум төгрөг буюу 62,63%-тай байна. Үүнд: • Газрын тосны борлуулалтын орлого 215.4 тэрбум төгрөг төвлөрүүлэхээс 129.6 тэрбум төгрөг төвлөрүүлээд байна. Ковид-19 цар тахлын нөхцөл байдлын улмаас БНХАУ хилээ хаасан тул 2021 оны 12 дугаар сараас 2022 оны 6 дугаар сар хүртэл бүтээгдэхүүн хуваах гэрээт Тосон-Уул XIX, Тамсаг XXI талбайд, 2021 оны 12 дугаар сараас 2022 оны 7 дугаар сар хүртэл БХГ-97 талбайгаас газрын тосны экспорт хийгдээгүй болно. Түүнчлэн түүхий тосны экспортыг Баянхошуу, Бичигтийн боомтоор гаргадаг байсан бол дээрх нөхцөл байдлаас хамаарч нэг чиглэлд экспорт хийж байгаа нь борлуулалт буурч, төлөвлөгөө бүрэн биелэхгүй байх үндсэн шалтгаан болсон. • Ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөрийн орлого 31.4 тэрбум төгрөг төвлөрүүлэхээс 33.6 тэрбум төгрөг төвлөрүүлсэн. • Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн ордын нөхөн төлбөрийн орлого 17.5 тэрбум төгрөг төвлөрүүлэхээс 1.4 тэрбум төгрөг төвлөрүүлсэн. АМГТГ нь 2022 оны Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн ордын нөхөн төлбөрийн орлогын төсвийн саналыг 2.5 тэрбум төгрөг байхаар Сангийн яаманд хүргүүлсэн боловч манай саналаас хэт өндрөөр буюу 17.5 тэрбум төгрөгөөр баталсан. Дээрх орлогыг бүрдүүлэх боломжгүй талаар 2022.05.24-ний өдрийн 1/2862 албан бичгээр Сангийн яаманд холбогдох тайлбарыг хүргүүлсэн. • Сонгон шалгаруулалтын орлого 25 тэрбум төгрөг төвлөрүүлэхээс 14,5 тэрбум төгрөг төвлөрүүлсэн. Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийг цахимаар олгохтой холбогдуулан УУХҮ-ийн сайдын 2022.04.12-ны өдрийн А/67 дугаар тушаалаар “Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийг сонгон шалгаруулалтаар олгох журам” баталсан. Тус журамд УУХҮ-ийн сайдын 2022.10.28-ны өдрийн А/275 дугаар тушаалаар нэмэлт өөрчлөлтийг оруулсан бөгөөд уг хугацаанд цахимаар сонгон шалгаруулалт зарлаагүй нь орлогын төлөвлөгөөг биелүүлэх боломжгүй нөхцөл байдал үүссэн. • Бусад орлого 2.5 тэрбум төгрөг төвлөрүүлэхээс 3.5 тэрбум төгрөг төвлөрүүлсэн. Сангийн сайд, УУХҮ-ийн сайдын 2013.11.14-ний өдрийн 257/236 дугаар хамтарсан тушаалаар батлагдсан журмын	

						дагуу 2022 оны 1 дүгээр сараас 11 дүгээр сард нийт 179.4 тэрбум төгрөгийн орлогын дүнг сар бүрийн 5-ны дотор Сангийн яамтай тооцоо нийлж, баталгаажуулсан.	
Зорилго 2. Төрийн захиргааны удирдлагын манлайлал, хүний нөөцийн удирдлагаар хангах, сургалт, давтан сургалт, нээлттэй ил тод байдал, мэдээлэл сурталчилгаа, гадаад харилцаа, хамтын ажиллагаа, гамшгаас хамгаалах ажлыг зохион байгуулна.							
2.1	Төрийн захиргааны болон хүний нөөцийн удирдлагын манлайллыг хангана.	-	Холбогдох хууль, журам, стандартын дагуу ажиллана.	Хууль, журам, стандартыг 100% мөрдөн ажилласан.	Хууль, журам, стандартыг 100% мөрдөн ажилласан байна.	Хүний нөөцийн удирдлагаар хангах, архив, албан хэрэг хөтлөлтийг тогтмол шуурхай эрхлэн явуулах зорилтын хүрээнд: 2022 оны жилийн эцсийн байдлаар байгууллагын боловсон хүчний шилжилт хөдөлгөөнтэй холбоотой 41 тушаал шийдвэр гарсан. Ажилтан, албан хаагч иргэд болон бусад байгууллагаас хүний нөөцийн чиглэлээр 85 албан бичиг, 153 өргөдөл хүсэлт ирүүлснийг албан бичгээр 98, цахимаар 39, тушаалаар 54, утсаар 47 тус тус тухай бүр шийдвэрлэсэн. Нийгмийн баталгааг хангах асуудлын хүрээнд буцалтгүй тусламж 14, гэр бүлийг дэмжих 3, чөлөө олгох 32, сахилгын болон сануулах 3, нийгмийн асуудал шийдвэрлэх 2, бусад 36 тушаалын төсөл боловсруулж удирдлагад танилцуулсан ба хүний нөөцтэй холбоотой нийт 131 тушаал шийдвэр гарсан.	
2.1.1	Байгууллагын боловсон хүчний шилжилт хөдөлгөөнийг тогтмол, шуурхай зохион байгуулах, хүний нөөцийн судалгаа хийх	-	Хуулийн хүрээнд шуурхай, алдаа дутагдалгүй ажиллана.	Шилжилт хөдөлгөөнтэй холбоотой 52, шийдвэр гарсан.	/20 тушаал шийдвэр/ Судалгаа хийж санал боловсруулсан байна.	2022 оны жилийн эцсийн байдлаар байгууллагын боловсон хүчний шилжилт хөдөлгөөнтэй холбоотой 41 тушаал шийдвэр гарсан. Байгууллагын нийт албан хаагчдын судалгааг боловсрол, мэргэжил, мэргэшлээр нь гаргаж УУХҮЯ-ны мэргэжилтэн А.Пүрэвийн цахим хаягаар 1 сард хүргүүлсэн. Төрийн албаны зөвлөлийн "Хүний нөөцийн удирдлагын мэдээллийн тогтолцоо" цахим системд уг судалгааны дагуу мэдээллийг 1 болон 6 дугаар сард байршуулсан. Мөн нийт албан хаагчдын төрд, улсад ажилласан жилийн судалгааг хийж, ээлжийн амралтын хоног болон цалингийн ангилал, шатлалын тооцооллыг 1 дүгээр сард гаргасан.	
2.1.2.	Байгууллагын ажилтан, албан хаагчид болон бусад байгууллагаас ирсэн өргөдлийг нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөрийн хүрээнд нийгмийн асуудлыг	-	Ирүүлсэн өргөдөл, хүсэлтийг хуулийн хугацаанд шийдвэрлэсэн байна.	53 албан бичиг, 111 өргөдөл хүсэлт шийдвэрлэсэн.	60 тушаал шийдвэр	АМГТГ-ын даргын 2021.03.24-ний өдрийн А/44 дугаар тушаалаар Агентлагийн ажилтан, албан хаагчдын нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөрийг батлуулж үйл ажиллагаандаа мөрдөн ажиллаж байна. Нийгмийн баталгааг хангах асуудлын хүрээнд буцалтгүй тусламж 14, гэр бүлийг дэмжих 3, чөлөө олгох 32, сахилгын болон сануулах шийтгэл ногдуулах 3, нийгмийн асуудал шийдвэрлэх 2, бусад 36 тушаалын төсөл боловсруулж удирдлагад танилцуулсан ба хүний нөөцтэй холбоотой нийт 131 тушаал шийдвэр гарсан.	

	шийдвэрлүүлэн ажиллах					Ажилтан, албан хаагч иргэд болон бусад байгууллагаас хүний нөөцийн чиглэлээр 85 албан бичиг, 153 өргөдөл хүсэлт ирүүлснийг албан бичгээр 98, цахимаар 39, тушаалаар 54, утсаар 47 тус тус тухай бүр хариу хүргүүлж шийдвэрлэсэн.	
2.2	Агентлагийн үйл ажиллагаа, хуулиар хориглоогүй бүхий л мэдээллийг олон нийт, үйлчлүүлэгчдэд ил тод, нээлттэй байлгаж, мэдээлэл авах адил тэгш боломжоор хангана.	-	Байгууллагын ил тод байдлыг 100% хангаж ажиллана.	2021 онд ил тод байдлыг хангаж ажилласан.	Байгууллагын үйл ажиллагааны ил тод байдлыг 100% хангасан байна.	Ил тод байдлыг хангаж, мэдээлэл сурталчилгааны ажлыг зохион байгуулах ажлын хүрээнд: • 2022.11.20-ны өдрийн байдлаар 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүнтэй нийт 253.5 тэрбум төгрөгийн орлого, 262.6 тэрбум төгрөгийн зарлагын нийт 516.1 тэрбум төгрөгийн гүйлгээний мэдээллийг хуулийн хугацаанд шилэн дансанд байршуулсан. • Олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслүүдээр агентлагийн болон салбарын үйл ажиллагаатай холбоотой нийт 420 мэдээ, мэдээлэл гарсан. • Байгууллагын цахим хуудсанд хагас жилийн байдлаар 271 мэдээ, мэдээллийг байршуулсан. • Байгууллагын мэдээлэл, лавлагааны 7777-1900 дугаарын утсанд ирж буй дуудлагад тогтмол хариу мэдээлэл, лавлагаа өгч, холбогдох ажилтнуудын өрөөний болон гар утас руу дуудлагыг шилжүүлэн, мэргэжилтнүүдийн хариу өгч байгаа байдалд хяналт тавьж ажилласан. 7777-1900 утсанд давхардсан тоогоор 7000 гаруй дуудлага ирсэн. • 11-11 төвд 2022.11.21-ний байдлаар иргэдээс нийт 200 гомдол, санал хүсэлт, шүүмжлэл ирүүлснээс 195-ын шийдвэрлүүлж, 5 санал, хүсэлт шийдвэрлэх шатандаа байна. • Удирдах 13, гүйцэтгэх 35 албан хаагчдад "Монпас" ХХК, "Тридиум" ХХК-тай гэрээ байгуулж тоон гарын үсгийн төхөөрөмж худалдан авч Үндэсний дата төв ТӨҮГ-аар бүртгүүлж гэрчилгээ авч баталгаажуулсан. Тоон гарын үсгийг цахимаар төлөвлөгөө тайлан хянах, баталгаажуулах үйл ажиллагаанд бүрэн нэвтэрүүлсэн.	
2.2.1	Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах, холбогдох мэдээ, мэдээллийг шилэн дансанд байршуулах	-	Хуулийн дагуу хугацаанд нь мэдээллийг байршуулна.	92 мэдээлэл, 579.4 тэрбум төгрөгийн гүйлгээний мэдээллийг байршуулсан.	Хүний нөөцийн 12 мэдээ болон бусад мэдээллийг бүрэн байршуулсан байна.	Төсөв, санхүүтэй холбоотой тухай бүр 60, сар бүр 20, улирал бүр 3, хагас жил 4, жилдээ нэг байршуулах 4, нийт 91 мэдээ, мэдээллийг шилэн дансанд байршуулсан. 2022.11.20-ны өдрийн байдлаар 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүнтэй нийт 253.5 тэрбум төгрөгийн орлого, 262.6 тэрбум төгрөгийн зарлагын нийт 516.1 тэрбум төгрөгийн гүйлгээний мэдээллийг шилэн дансанд байршуулаад байна. Байгууллагын хүний нөөцийн 2021 оны 12 дугаар сар, 2022 оны 1-10 дугаар сарын бүтэц, орон тооны мэдээллийг	

						шилэн дансанд сар болгоны 7-ны өдрийн дотор байршуулсан.	
2.2.2	Салбарын үйл ажиллагааны өнөөгийн байдал, хэтийн төлөв, үйл ажиллагааны үр дүнг хэвлэл мэдээллийн байгууллагаар дамжуулан олон нийтэд хүргэх ажлыг зохион байгуулах	-	Үнэн зөв, бодитой мэдээ, мэдээллийг бэлтгэн нийтлүүлнэ.	Нийт 84 мэдээ, мэдээлэл	60 мэдээ, мэдээлэл	Ашигт малтмал, газрын тосны салбарын үйл ажиллагааны өнөөгийн байдал, хэтийн төлөв үйл ажиллагааны үр дүнгээр хэвлэлийн 196 мэдээ бэлтгэн олон нийтэд мэдээлсэн. Олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслүүдэд нийтлэгдсэн байгууллагын үйл ажиллагаатай холбоотой болон салбарын хэмжээн дэх цаг үеийн мэдээ, мэдээллийг удирдлагад тухай бүр танилцуулж, шаардлагатай тохиолдолд тэдгээрт тайлбар, тодруулга, залруулга 35-ыг бичиж хянуулах, нийтлүүлэх, нэвтрүүлэх ажлыг зохион байгуулсан. 2022.11.21-ний өдрийн байдлаар олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслүүдээр агентлагийн болон салбарын үйл ажиллагаатай холбоотой нийт 420 мэдээ, мэдээлэл гарсан байна. Нийтлэгдсэн мэдээ, мэдээллийг агуулгаар нь авч үзвэл олон нийтийн мэдээллийн хэрэгсэлд нийтлэгдсэн мэдээ, мэдээллийн 13.2%-ийг салбарын болон агентлагийн үйл ажиллагаатай холбоотой, 51%-ийг газрын тосны олборлолт, газрын тосны бүтээгдэхүүний хангамж үнэтэй холбоотой, 10.9%-ийг ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөлтэй холбоотой, үлдсэн 27%-ийг бусад мэдээлэл эзэлж байна. Дэлхийн зах зээл дээрх шатахууны үнийн өсөлтийн талаарх сурталчлан таниулах зорилго, чиглэл бүхий 20 контентыг бэлтгэн шуурхай нийтэлж, тодруулга тайлбарыг 44 удаа (100k+ like тай 10+ хуудас, 5000+ найзтай 50 гаруй профайл, мэдээ мэдээллийн сайтууд, зорилтот группт 226 мэдээний түгээлт хийж, олон нийтэд хүргэсэн. 11-11 төвд 2022.11.21-ний байдлаар иргэдээс нийт 200 гомдол, санал хүсэлт, шүүмжлэл ирүүлснээс 195-ын шийдвэрлүүлж, 5 санал, хүсэлт шийдвэрлэх шатандаа байна. Ашигт малтмалын тухай хуулийн хүрээнд хийгдэж буй геологи, хайгуул, ашиглалтын үйл ажиллагааны хэрэгжилтийг хангах зорилгоор уулзалтыг 2022.03.21-ний өдрөөс 2022.05.02-ны өдрүүдэд 18 аймагт зохион байгуулж, уулзалтын талаар 60 мэдээ бэлтгэн олон нийтэд хүргэсэн.	
2.2.3	Монгол Улсад уул уурхайн салбар үүсгэн байгуулагдсаны 100 жилийн ойг	-	Төлөвлөгөөний дагуу ажлыг хэрэгжүүлж, олон нийтийн мэдээллийн	-	Төлөвлөгөөний дагуу ажлыг хэрэгжүүлж, олон нийтийн мэдээллийн	УУХҮ-ийн сайдын 2021.12.24-ний өдрийн А/306 дугаар “Ойг тэмдэглэх тухай” тушаалаар ажлын хэсгийг байгуулсан. УУХҮ-ийн сайдын 2022.01.24-ний өдрийн А/10 дугаар “Дэд ажлын хэсэг байгуулах тухай” тушаалаар Монгол Улсад уул уурхайн салбар үүсгэн байгуулагдсаны 100 жилийн ойн	

	тэмдэглэн өнгөрүүлэх арга хэмжээг холбогдох байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулах		хэрэгсэлд мэдээ мэдээллийг тухай бүр бэлтгэн нийлүүлнэ.		хэрэгсэлд салбарын үйл ажиллагааны мэдээ мэдээллийг тухай бүр бэлтгэн нийтлүүлсэн байна.	арга хэмжээг тэмдэглэн өнгөрүүлэх ажлыг зохион байгуулах үүрэг бүхий дэд ажлын хэсгийг байгуулж, ажлын хэсгийн удирдамж боловсруулж, ойг тэмдэглэн өнгөрүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг батлуулж, дараах ажлуудыг хийж гүйцэтгэсэн. Үүнд: ● Уул уурхайн салбар үүсэж хөгжсөний 100 жилийн ойн хүрээнд 2022.03.28-29-ний өдрүүдэд Баруун-Урт хотод “Эрдэс баялгийн салбарын хууль тогтоомжийн хэрэгжилт, хамтын ажиллагаа, боломж, шийдэл” Зүүн бүсийн хэлэлцүүлгийг хамтран зохион байгуулсан. Эрдэс баялгийн салбарын өнөөгийн байдал, тулгамдаж буй асуудлын хүрээнд орон нутгийн удирдлагууд, тухайн орон нутагт үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгжтэй хийх 18 аймгийн уулзалт, хэлэлцүүлгийг АМГТГ-аас 2022.03.21-ний өдрөөс 2022.05.02-ны өдрүүдэд зохион байгуулж орон нутгийн удирдлагууд болон аж ахуйн нэгжүүдтэй тулгамдаж буй асуудлаар санал солилцож ажилласан. ● 2022.09.19-23-ны өдрүүдэд болсон Монгол Улсад уул уурхайн салбар үүсэж хөгжсөний 100 жилийн ойн арга хэмжээний хүрээнд зохион байгуулагдсан Mongolian mining week 2022 арга хэмжээг зохион байгуулахад хамтран оролцож, салбар хурлуудад танилцуулагдсан илтгэлийг бэлтгэж, Хариуцлагатай уул уурхай ба Орон нутаг салбар хуралдааныг хариуцаж зохион байгуулж ажилласан. ● “Уул уурхайн салбарт мөрөө үлдээсэн 100 эрхэм” номд оруулах мэдээлэл бэлтгэж, УУХҮЯ-ны УУБГ-ын Техник, технологийн хэлтэст chtsogtbaatar@gmail.com хаягаар 2022.10.14-ний өдөр хүргүүлсэн. ● Уул уурхайн салбарын 100, Уул уурхайн салбарын дээд боловсролтой мэргэжилтэн бэлтгэж эхэлсний 50 жилийн ой, Уурхайчдын өдөрт зориулсан Хөдөлмөрийн баатар, гавьяатуудын нэрэмжит Оюутны эрдэм шинжилгээний бага хурлыг УУХҮЯ, Шинжлэх ухаан, технологийн их сургууль, Монголын уул уурхайн үндэсний ассоциацитай хамтран 2022.12.08-ны өдөр зохион байгуулсан. Бага хурлыг зохион байгуулах бэлтгэл ажлын хүрээнд бага хурлын удирдамжийг батлуулж, 150 гаруй оюутнуудтай уулзалт ярилцлага хийж, хурлын зар, судалгаа хийж буй оюутнуудын сурвалжилга, дараагийн шатанд шалгарсан болон байр эзэлсэн оюутнуудын талаар мэдээлэл бэлтгэж хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр түгээж,	

						шалгаруулалтыг хийсэн редакцын зөвлөл, шүүгчдийн бүрэлдэхүүнийг ажиллуулж, эмхэтгэлийг хэвлүүлсэн.	
2.2.4	Цахим хөгжлийн багц /Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай, Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах тухай, Цахим гарын үсгийн тухай, Кибер аюулгүй байдлын тухай/ хуулыг байгууллагын хэмжээнд сурталчлан таниулах, хэрэгжилтийг зохион байгуулах	-	Байгууллагын дотоод журам баримт бичигт тусгагдаж, хуулийн хэрэгжилт хангагдсан байна.	-	Хуулийг судалж бүрэн хэрэгжүүлэх механизмыг бүрдүүлсэн байна.	ХЗДХЯ-нд Газрын даргын 2022.08.31-ний өдрийн 1/4371 дугаар албан тоотыг хүргүүлж ХЗДХЯ-ны Хуулийн бодлогын газрын ахлах мэргэжилтэн Амгалан, ЦХХХЯ-ны Хуулийн хэлтсийн дарга Сүрэнхоролоор 2022.09.01-ний өдөр Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах тухай, Цахим гарын үсгийн тухай, 2022.09.02-ны өдөр Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуулийн танилцуулгыг нийт албан хаагчдад зориулан зохион байгуулсан. Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуулийн хэрэгжилтийг зохион байгуулах ажлын хүрээнд: - Монгол улсын Ерөнхий сайдын 2022.07.04-ний өдрийн 03 дугаар албан даалгаврыг хэрэгжүүлж АМГТГ-аас нийтэд нээлттэй байлгах хуульд заасан 5 багц 119 мэдээллийг хариуцах, хяналт тавих албан хаагчид болон мэдээллийг нийтлэх хугацааг тодорхой болгосон газрын даргын 2022.08.10-ны өдрийн Д/04 дугаар албан даалгаврыг батлуулж, хэрэгжилтийг хангуулж ажилласан. -ЦХХХ-ны сайдын 2022.04.07-ны өдрийн 01/491 дугаар албан тоотын дагуу “АМГТГ-аас нээлттэй байлгах өгөгдлүүдийг тодорхойлж, 25 өгөгдлийн жагсаалтыг ЦХХХЯ-нд 2022.04.26-ны өдрийн 1/2267 албан тоотоор болон mandakh@gmail хаягаар хүргүүлсэн нь ЗГ-ын 2022.06.15-ны өдрийн 232 дугаар тогтоолоор батлагдсан. -АМГТГ-ын “Нээлттэй өгөгдөл бий болгох, нийтлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөө”-г агентлагийн даргын 2022.10.27-ны өдрийн А/129 дугаар тушаалаар батлуулж хэрэгжилтийг хангуулж ажиллаж байна. Батлагдсан нээлттэй өгөгдлийг ЗГ-ын баталсан журмын шаардлагад нийцүүлэн шинээр үүсгэх, загвар батлуулах ажлыг газар хэлтсүүдийн холбогдох албан хаагчидтай хамтран зохион байгуулж бэлэн болсон 2 өгөгдлийг төрийн байгууллагуудын нээлттэй өгөгдлийн нэгдсэн порталд /opendata.gov.mn/ 11 дүгээр сард байршуулаад байна. -Нээлттэй өгөгдөл болон нээлттэй мэдээллийг байгууллагын вэб сайтад нийтлэх цэсүүдийг шинээр хөгжүүлэх ажлын даалгаврыг боловсруулж газрын даргаар батлуулан гүйцэтгэгчийг шалгаруулах ажлыг хийж байна. - Хайгуулын болон ашиглалтын үйл ажиллагааны тайлан, төлөвлөгөөний цахим системийн өргөтгөл сайжруулалтын ажлын Ажлын даалгаврыг Цахим хөгжлийн багц хуулиуд, тэдгээрийг дагалдан гарсан журам, дүрэмд нийцүүлэн боловсруулах ажлыг зохион байгуулж Агентлагийн даргаар	

						2022.10.26-ны өдөр батлуулсан. Мэдээлэл хариуцагч нийтийн мэдээллийн систем үүсгэхийн өмнө үйл ажиллагаанд зөвлөмж, дүгнэлт гаргах журмын дагуу ажлын даалгаврыг 2022.11.01-ний өдөр burtgel@mddc.gov.mn хаягаар ЦХХХЯ-д хүргүүлж улсын бүртгэлд бүртгүүлсэн ба үг яамнаас гаргасан дүгнэлт, зөвлөмжийг 2022.12.01-ний өдөр төслийн багт хүргүүлэн хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулж байна. - Байгууллагын мэдээлэл, лавлагааны 7777-1900 дугаарын утсанд ирж буй дуудлагад тогтмол хариу мэдээлэл, лавлагаа өгч, холбогдох ажилтнуудын өрөөний болон гар утас руу дуудлагыг шилжүүлэн, мэргэжилтнүүдийн хариу өгч байгаа байдалд хяналт тавьж ажилласан. Тайлант 7777-1900 утсанд давхардсан тоогоор 7000 гаруй дуудлага ирсэн. - Байгууллагын мэдээлэл, лавлагааны утаснаас тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч аж ахуйн нэгжүүдэд цаг үеийн яаралтай зар, мэдээллийн чанартай нийт 23700 мессежийг илгээсэн. - ЦХХХЯ-ны 2022.09.30-ны өдрийн 03/1643, УУХҮЯ-ны 2022.10.06-ны өдрийн 10/2626 дугаар албан тоотын дагуу ЦХХХЯ болон Монголын нотариатчидын танхим хоорондын хамтран ажиллах 2022 оны С-02/2022/02 тоот санамж бичигт заасан 74 төрлийн лавлагаа, тодорхойлолтыг нотариатаар гэрчлүүлэхийг шаардахгүй байх, байгууллагын чиг үүргийн хүрээнд мөрдөгдөж байгаа дүрэм, журам, заавар, маягтад зохих өөрчлөлт оруулах үүрэг бүхий ажлын хэсгийг Агентлагийн даргын 2022.11.21-ний өдрийн А/143 дугаар тушаалаар байгуулан ажиллаж байна. Кибер аюулгүй байдлын тухай хуулийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд: - Үндэсний Дата төв УҮГ-тай Агентлагийн байгуулсан Төрийн байгууллагын цахим хуудас байршуулах, цахим шуудан, домэйн нэр олгох гэрээг 2022.05.16-ны өдөр шинэчлэн байгуулж тус газарт хүргүүлсэн. -Байгууллагын сервер, сүлжээний аюулгүй байдлыг хангах, цахим халдлагаас урьдчилан сэргийлэх хамгаалалтын түвшинг дээшлүүлэх" зөвлөх үйлчилгээний ажлын даалгаврыг хянаж, газрын даргаар батлуулсан. Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах тухай хуулийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд: - УУХҮЯ-ны 2022.05.04-ний өдрийн 03/1304, ТЕГ-ын 2022.04.27-ны өдрийн 551 албан тоотын дагуу	

						байгууллагын хөдөлмөрийн дотоод журамд хүний биометрик мэдээллийг хуульд нийцүүлэн ашиглах заалтыг оруулж газрын даргын 2022.05.26-ны өдрийн Б/50 дугаар тушаалаар батлуулсан. Нийт албан хаагчдаас алганы хээгээр цаг бүртгүүлэх зөвшөөрлийг бичгээр авч, цуглуулсан хурууны хээний мэдээллийг устгаж 2022.05.16-ны өдрийн 1/2677 албан тоотоор Тагнуулын ерөнхий газарт тайлагнасан.	
2.2.5	Төрийн байгууллага хооронд солилцох албан бичиг, мэдээллийн урсгалыг цахимжуулж тоон гарын үсгийн хэрэглээг хэвшүүлэх	-	Бичиг хэрэг, шуудангийн зардал хэмнэгдсэн байна.	28 албан хаагчид тоон гарын үсгийн төхөөрөмж, гэрчилгээ авч тайлан, төлөвлөгөө хянах үйл ажиллагаанд тоон гарын үсгийг туршиж байна.	Албан бичиг баталгаажуулах эрх бүхий 11 албан тушаалтанд тоон гарын үсгийн хэрэглээг нэвтрүүлсэн байна.	Цахим гарын үсгийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд: • Архивын ерөнхий газарт цахим албан хэрэг хөтлөлтийн талаар сургалт авах тухай албан бичгийг 2022.03.28-ны өдрийн 4/1671 тоотоор хүргүүлж 2022.05.31-ний өдөр байгууллагын архив, бичиг хэргийн ажилтнуудыг хамруулан зохион байгуулсан. • 2022 онд Удирдах-13, гүйцэтгэх-36 албан хаагчдад “Монпас са” ХХК, “Тридиум э-секьюрити” ХХК-тай гэрээ байгуулж тоон гарын үсгийн төхөөрөмж худалдан авч Үндэсний дата төв ТӨҮГ-аар бүртгүүлж гэрчилгээ авч баталгаажуулсан. • Хайгуулын болон уулын ажлын төлөвлөгөө тайлангийн цахим системд тоон гарын үсгийн хэрэглээ бүрэн нэвтэрч 2000 орчим тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч болон төрийн 28 албан хаагч үйл ажиллагаандаа ашиглаж байна. • Албан хэрэг хөтлөлтийн Эйбл системд “Монпасс са” ХХК-ийн тоон гарын үсгийн төхөөрөмжийг тохируулж, тоон гарын ашиглах сургалтыг 2022.07.29, 2022.08.04-ний өдөр хийсэн. “Тридиум” ХХК-ийн тоон гарын үсгийн төхөөрөмжийг Эйбл системд тохируулах ажил хийгдэж байна. • Уул уурхайн кадастрын компьютержсэн системд тоон гарын үсгийг нэвтрүүлэх төрийн цахим хөгжлийн бодлого шийдвэртэй уялдуулах тодорхой санал боловсруулж 2022.10.17-ны өдөр Кадастрын хэлтэст хүргүүлсэн. • Тусгай зөвшөөрлийг сонгон шалгаруулалтаар олгох системд тоон гарын үсгийг нэвтрүүлсэн	
2.3	Сургалт, давтан сургалтын үйл ажиллагааг зохион байгуулна.	-	Сургалт, давтан сургалтын үйл ажиллагаа хэвийн явагдсан байна.	2021 онд сонгон шалгаруулалт явагдаагүй. 134 албан хаагч сургалтад хамрагдсан.	Сургалтын үйл ажиллагаа төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу зохион байгуулагдсан байна.	Байгууллагын сургалтын төлөвлөгөө боловсруулан 2022.09.14-ний өдрийн А/106 дугаар тушаалаар батлуулсан. 2022 оны жилийн эцсийн байдлаар давтагдсан тоогоор 339 албан хаагчид сургалтад хамрагдсан. Засгийн газрын 2013 оны 291 дүгээр тогтоолоор батлагдсан журмын дагуу 2022 оны сургалтын урамшууллын зарцуулалтын төлөвлөгөөг УУХҮЯ-ны Төрийн нарийн	

						бичгийн даргын 2022.03.18-ны өдрийн А/14 дүгээр тушаалаар батлуулсан. Тус батлагдсан төлөвлөгөөнд сургалтын хөрөнгө хүрэлцэхгүй шалтгаанаас 2022 онд гадаадад тэтгэлэгтэй суралцах иргэдийн сонгон шалгаруулалтыг зохион байгуулахгүйгээр зөвхөн өмнөх онуудад суралцаж буй "Урт хугацааны сургалтын гэрээ" байгуулсан оюутнуудын тэтгэлгийн зарцуулалтыг төлөвлөж тусгасан. Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээ"-ний дагуу компаниудаас олгодог сургалтын урамшууллын хөрөнгөөр суралцах иргэдийг сонгон шалгаруулах, хөрөнгийг зарцуулах журам"-ын дагуу 2022 онд гадаадад тэтгэлэгтэй суралцах иргэдийн сонгон шалгаруулалтыг сургалтын хөрөнгө хүрэлцэхгүй, 2021 оны үлдэгдэлтэй байсан тул зохион байгуулахгүй байхаар шийдвэрлэсэн. Жилийн эцсийн байдлаар "Урт хугацааны сургалтын гэрээ" байгуулан суралцаж буй суралцагсдын 2021-2022, 2022-2023 оны хичээлийн жилийн сургалтын төлбөр болох 35 оюутны сургалтын төлбөр, тэтгэлэг шилжигдсэн. Нийт суралцаж буй суралцагсдын сургалтын гэрээнд заасны дагуу хяналт тавьж, улирал бүр дүнгийн мэдээ болон төлбөрийн нэхэмжлэлийг авч удирдлагад танилцуулан ажилласан.	
2.3.1	Агентлагийн ажилтан, албан хаагчдыг богино, дунд хугацаат сургалтад жигд хамруулах ажлыг зохион байгуулах	-	Төлөвлөгөө, хөтөлбөр боловсруулж батлуулах, албан хаагчдыг хамруулна.	2021 онд 134 албан хаагч сургалтад хамрагдсан.	1 төлөвлөгөө, хөтөлбөр боловсруулж батлуулсан байна. Албан хаагчдыг төлөвлөгөөний дагуу сургалтад жигд хамруулсан байна.	Байгууллагын сургалтын төлөвлөгөө боловсруулан 2022.09.14-ний өдрийн А/106 дугаар тушаалаар батлуулсан. АМГТГ-ын нийт албан хаагчдыг богино болон дунд хугацааны сургалтад жигд хамруулан ажиллав. Жилийн эцсийн байдлаар давхардсан тоогоор 339 албан хаагчид сургалтад хамрагдсан. • Сангийн яамнаас зохион байгуулагдсан "Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтын үр ашиг" сэдэвт сургалт 1; • "Алсын хараа 2050" сургалтад 3; • Төрийн байгууллага дахь харилцаа, маркетинг" сэдэвт богино хугацааны сургалт 2; • Ахлах түшмэлийн мэргэшүүлэх багц сургалтад Ашигт малтмалын хайгуулын хэлтсийн мэргэжилтэн 1; • Төрийн албан хаагчийг мэргэшүүлэх дунд хугацааны давтан сургалт 2; • Төрийн албан хаагчийн Хүний нөөцийг чадавхжуулах сэдэвт сургалт 1; • Газрын тосны амьдралын мөчлөг сэдэвт" сургалт 5; • Худалдан авах ажиллагаа А-3 сургалт 6;	

						• Өгөгдлийн сангийн удирдлага, шинжилгээ, өгөгдлийн даамлын сургалтад 2; • Монгол Улсын Хууль зүй дотоод хэргийн яамнаас зохион байгуулж буй "Орд ашиглалтын гэрээ" сургалт 2; • "Алсын хараа 2050" Шинэ сэргэлтийн бодлого 48 албан хаагч; • Төрийн албанд шинээр томилогдсон албан хаагчдын мэргэшүүлэх дунд хугацааны сургалт 3; • Төрийн албан хаагчийг мэргэшүүлэх дунд хугацааны давтан сургалт 1; • Ахлах түшмэлийн мэргэшүүлэх багц сургалтад 3; • Төрийн захиргааны удирдах түвшний албан хаагчдад зориулсан сургалтад 1; • Систем сэтгэлгээ 1; • Дизайн сэтгэлгээ 1; • Зан үйлийн нөлөө 1; • Медиа трайнер 1; • Магистр, мэргэжил дээшлүүлэх сургалтад 7; • "Төрийн албан хаагчийн ёс зүй ба байгууллагын соёлоо түгээх нь" сургалтад 120 • Архив, албан хэрэг хөтлөлт 127 албан хаагч хамруулсан. Төлөвлөгөөний дагуу 2021 онд нийт 134 албан хаагч сургалтад хамрагдсан 2022 онд давхардсан тоогоор 339 албан хаагч сургалтад хамруулсан байна.	
2.4	Гадаад орнуудаас ирүүлсэн хамтарсан төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх саналыг судалж, харилцан үр ашигтай төсөл, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.	-	Үр ашигтай зохион байгуулж ажиллана.	1 төсөл хэрэгжиж 1 төсөл хэрэгжихээр судлагдаж байна.	Хэрэгжүүлэхээр ирүүлсэн төсөл, хөтөлбөр саналыг судалж, харилцан үр ашигтай төсөл, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж ажиллана.	АМГТГ-т Гадаадын буцалтгүй тусламжаар хэрэгжиж буй 2 төсөл байна. Үүнд: • 2022-2025 онд хэрэгжиж буй "Эрдэс баялгийн тогтвортой удирдлагын зөвлөх үйлчилгээ" төсөл – Төслийг хэрэгжүүлэх гэрээ БГР, УУХҮЯ, АМГТГ, ҮГА хооронд 2022 оны 6 дугаар сард байгуулагдсан. АМГТГ-ын даргын 2022.06.23-ны өдрийн А/68 дугаар тушаалаар байгуулагдсан ажлын хэсэгт ажиллаж төслийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг боловсруулах, ажлын хэсгийн уулзалт, хурал, хэлэлцүүлгүүдийг зохион байгуулах, оролцох, хурлын тэмдэглэл хөтлөх, газрын даргыг мэдээллээр хангах ажлуудыг хийж гүйцэтгэсэн. • 2021-2025 онд хэрэгжиж буй "Монгол Улсын агаарын чанарыг сайжруулах хүрээнд эрчим хүчний нөөцийн чанарын удирдлагын тогтолцоог бэхжүүлэх" төсөл - Төслийн хүрээнд АМГТГ-т ажиллаж буй БНСУ-ын 2 мэргэжилтэнтэй хамтран төслийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнд тусгагдсан 4 удаагийн чадавхижуулах	

						сургалтыг зохион байгуулсан. УУГТТЛ-ийн барилгын засвар шинэчлэлийн зураг төслийг боловсруулах гүйцэтгэгч компанийг сонгон шалгаруулах худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулж гэрээ байгуулсан. Шинээр мэдүүлсэн төслийн санал: • МУ-ын БШУЯ, БНХАУ-ын Шинжлэх Ухаан, Технологийн яам хооронд байгуулсан хамтарсан судалгааны хөтөлбөрийн хүрээнд 2022 онд хэрэгжүүлэх хамтарсан төслийн шалгаруулалт зарласан. Энэхүү шалгаруулалтад Хятадын Геологийн албаны харьяа Хөгжлийн судалгааны төвтэй хамтран “Монгол Улсын голлох ашигт малтмалын хөгжүүлэлт ба ашиглалтын төлөв байдлын үнэлгээ, технологийн аргачлалын судалгаа”-ны чиглэлээр төсөл хэрэгжүүлэхээр төслийн саналыг УУХ-тэй хамтран бэлтгэж 2022.03.16-ны өдөр мэдүүлсэн боловч БШУЯ-наас дэмжигдээгүй. • Австрали, Монголын эрдэс баялгийн салбарын хамтын ажиллагааны хөтөлбөр (АМЕП II) 2022-2023 онд хамтран хэрэгжүүлэх төслийн санал хүлээн авч байгаатай холбоотойгоор мэргэжлийн хэлтсүүдээс төслийн санал авч нэгтгэн 2022.04.27-ны өдрийн 1/2283 тоот албан бичгээр АМЕП төслийн багт хүргүүлсэн.	
2.4.1	Геологи, уул уурхай, газрын тосны салбарт хэрэгжиж байгаа болон хэрэгжүүлэх боломжтой төслүүдийн ажлыг нэгтгэн зохион байгуулж, бүтцийн холбогдох нэгжүүдтэй хамтран ажиллах	-	Үр ашигтай зохион байгуулж ажиллана.	3 төсөл хэрэгжиж 1 судалгааны ажил хэрэгжихээр судлагдаж байна.	Харилцан үр ашигтай төсөл, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулж ажиллана. Гадаадын зээл тусламжаар хэрэгжиж байгаа төсөл хөтөлбөрийн 1 хэрэгжилтийг гаргана.	Хэрэгжиж буй 2 төсөл: Төсөл 1: 2022-2025 онд хэрэгжиж буй “Эрдэс баялгийн тогтвортой удирдлагын зөвлөх үйлчилгээ” төсөл – Энэхүү төсөл нь АМГТГ-т 2017-2022 оны хооронд хэрэгжиж дууссан “Монгол Улсын эрдэс баялгийн салбар дахь институцийн болон боловсон хүчний чадавхыг хөгжүүлэх – II” төслийн үргэлжлэл төсөл бөгөөд Монгол, Германы Засгийн газар хоорондын Техникийн туслалцааны хамтын ажиллагааны хуралдаан дээр УУХҮЯ-наас гаргасан хүсэлтийн дагуу УУХҮЯ, ҮГА-ыг оролцуулан уг төслийг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэхээр шийдвэрлэсэн. Төслийг хэрэгжүүлэх гэрээ ХБНГУ-ын Гео Шинжлэх Ухаан Байгалийн нөөцийн хүрээлэн (БГР), УУХҮЯ, АМГТГ, ҮГА хооронд 2022 оны 6 дугаар сард байгуулагдсан. Төслийг хэрэгжүүлэхэд хамтран ажиллах ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүн АМГТГ-ын даргын 2022.06.23-ны өдрийн А/68 дугаар тушаалаар байгуулагдсан. Ажлын хэсгийн хүрээнд дараах ажлуулыг хийж гүйцэтгэсэн. Үүнд: • УУХҮЯ, ҮГА-тай хамтран төслийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг боловсруулан батлуулсан. • Ажлын хэсгийн 2 удаагийн уулзалтыг 2022.11.11, 2022.12.05-ны өдрүүдэд зохион байгуулж, хурлын	

						тэмдэглэл хөтлөн ажлын хэсгийн даргаар хянуулж төслийн нэгжид хүргүүлсэн. • УУХ-тэй хамтран ГУУМС-ын ажлын даалгавар боловсруулах хэлэлцүүлгийг зохион байгуулж, ГУУМС-ын ажлын даалгаварыг боловсруулан батлуулах ажлыг гүйцэтгэсэн. • Ажлыг хэрэгцээтэй байгаа мэдээллийн технологийн сервер, тоног төхөөрөмжийн судалгааг гаргаж төслийн нэгжид хүсэлт гаргасан. Монгол Улсын агаарын чанарыг сайжруулах хүрээнд эрчим хүчний нөөцийн чанарын удирдлагын тогтолцоог бэхжүүлэх” төсөл Төслийн хүрээнд газрын тосны бүтээгдэхүүний чанарын хяналтыг тогтолцоог бүрдүүлэхэд бодлогын зөвлөмж өгөх, УУГТТЛ-ийн орчныг сайжруулах, шинжилгээний тоног төхөөрөмжийг шинэчлэх, мэргэжилтэн, шинжээчдийг чадавхжуулах үндсэн ажлууд хийгдэнэ. Төслийн үйл ажиллагаа төлөвлөгөөний дагуу явагдаж байна. Тайлант хугацаанд төлөвлөгөөний дагуу АМГТГ-ын удирдлагууд болон мэргэжилтэн шинжээчдийг чадавхжуулах 4 удаагийн сургалтыг БНСУ-д зохион байгуулахад сургалтад оролцогчдын нэрсийг гаргах, гадаад томилолтын тушаал батлуулах, албан пасспорт авах, удирдамж батлуулах, төлөвлөгөө гаргах зэрэг бэлтгэл ажлыг хангаж ажилласан. УУГТТЛ-ийн барилгын засварын ажлыг зураг төслийг гүйцэтгэх компанийн сонгон шалгаруулах худалдах авах ажиллагааг зохион байгуулж, шалгарсан компанитай ажил гүйцэтгэх гэрээг байгуулсан. Хэрэгжиж дууссан 1 төсөл: “Монгол Улсын эрдэс баялгийн салбар дахь институцийн болон боловсон хүчний чадавхыг хөгжүүлэх – II” төсөл (2017-2022) ТӨСЛИЙН ҮР ДҮН: Энэхүү төсөл нь 2017 оноос 2022.03.31-ны хугацаанд АМГТГ-т хэрэгжиж дууссан. Төслийн хугацаанд АМГТГ-т ашиглагдаж байгаа Уул уурхайн кадастрын компьютержсон систем /кадастрын систем/, хайгуулын болон уулын ажлын төлөвлөгөө тайлангийн цахим систем /e-reporting/ гэсэн 2 үндсэн цахим мэдээллийн системийг өргөтгөн сайжруулах ажлуудыг гүйцэтгэхэд УУХ, КХ-тэй хамтран ажилласан. Мөн АМГТГ-ын боловсон хүчнийг чадавхжуулах, хөгжүүлэх сургалтууд зохион байгуулах, шаардлагатай сервер, тоног төхөөрөмжүүдийг худалдан авах хэрэгцээ шаардлагыг судлах ажлуудыг хийж гүйцэтгэсэн.	

2.5	Цар тахлын эсрэг арга хэмжээ авах, шаардлагатай мэдээ мэдээллээр хангаж ажиллана.	-	Үнэн зөв, бодитой мэдээлэл хүргүүлнэ.	Холбогдох мэдээ, мэдээллийг хүргүүлсэн.	Шаардлагатай мэдээллийг тухай бүр гаргаж Үнэн зөв, бодитой мэдээлэл хүргүүлсэн байна.	Монгол Улсын Засгийн газрын 2021 оны 385 дугаар тогтоол, 2022 оны 01, 66, 67, дугаар тогтоолууд, Улсын онцгой комиссын тогтоол, тушаал шийдвэрүүдийг тус тус үндэслэн Гамшгаас хамгаалах бүх нийтийн болон өндөржүүлсэн бэлэн байдлын зэрэгт бүрэн эсхүл хэсэгчилсэн байдлаар шилжүүлсэн хугацаанд Коронавируст халдвар (Ковид-19)-ын цар тахлаас үүдэн учирч болзошгүй эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, хохирлын хэмжээг бууруулах, цар тахлын халдварын тархалтыг зогсоох, албан хаагчдыг ажлын тусгай горимд шилжүүлэх зорилгоор АМГТГ-ын даргын 2022 оны А/11, А/19 дүгээр тушаалуудыг тус тус гаргаж, хууль тогтоомжийн биелэлтийг бүрэн хангаж, холбогдох арга хэмжээг шуурхай зохион байгуулан ажилласан. Гамшгаас хамгаалах Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн улсын албаны шуурхай штабын 98983046 дугаар утсанд Коронавирусийн нөхцөл байдлын мэдээг өдөр бүр бусад холбогдох мэдээ, тайланг тухай бүр өгч ажилласан. Коронавируст халдвар (Ковид-19)-ын цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх талаар өгч байгаа заавар, зөвлөмжийг байгууллагын албан ёсны веб сайт, пэйж хуудсаар дамжуулж, анхааруулан ажилласан.	
2.5.1	Цар тахлын үед салбарын уурхай, үйлдвэрүүдийн хэвийн үйл ажиллагааг тасралтгүй хангах, халдвар хамгааллын дэглэмийг мөрдөж ажлыг зохион байгуулах, Уурхайн ажилчдын ээлж солилцох ажлыг зохион байгуулахад дэмжлэг үзүүлж мэдээ мэдээллээр хангах	-	Үнэн зөв, бодитой мэдээлэл хүргүүлнэ.	Холбогдох мэдээ, мэдээллийг хүргүүлсэн.	Шаардлагатай мэдээллийг тухай бүр гаргаж Үнэн зөв, бодитой мэдээлэл хүргүүлсэн байна.	Улсын онцгой комисс, Гамшгаас хамгаалах Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн улсын албаны шуурхай штабаас ирүүлсэн чиглэлийн дагуу цар тахлын үед уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн салбарын аж ахуйн нэгж, байгууллага, уурхай, үйлдвэрүүдийн хэвийн үйл ажиллагааг тасралтгүй хангах, халдвар хамгааллын дэглэмийг мөрдүүлж ажиллах ажлыг зохион байгуулахад дэмжлэг үзүүлэн, байгууллагын албан ёсны веб сайт, пэйж хуудсаар холбогдох мэдээ мэдээллийг тухай бүр дамжуулж ажилласан. Мөн Коронавируст халдвар (Ковид-19)-ын эсрэг вакцинд салбарын аж ахуйн нэгж байгууллагууд хамрагдсан талаарх судалгааг сар бүр 6 удаа, Батлан хамгаалах яам дайчилгааны нэгдсэн төлөвлөгөөг шинэчлэн боловсруулахтай холбогдуулан шаардлагатай мэдээ мэдээллийг 2 удаа тус тус нэгтгэж Гамшгаас хамгаалах уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн улсын албаны шуурхай штабын нарийн бичгийн даргын erdenetsetseg@mmhi.gov.mn мэйл хаягаар хүргүүлсэн.	
Зорилго 3. Газрын тосны хайгуул, ашиглалтын өртөг нөхөгдөх зардалд хяналт тавих, газрын тостой холбоотой үйл ажиллагаанаас орох орлогыг төсөвт төвлөрүүлэх ажлыг зохион байгуулна.							
3.1	Газрын тосны хайгуул,	-	Холбогдох хууль, журам,	Гэрээлэгчдийн 2021 оны 1-3	Өртөг нөхөгдөх зардалтай	Холбогдох хууль, журам, бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний дагуу 14 талбайн 474.8 сая ам.долларын төсөв батлагдаж,	

	ашиглалтын өртөг нөхөгдөх зардалд хяналт тавих, газрын тостой холбоотой үйл ажиллагаанаас орох орлогыг төсөвт төвлөрүүлэх ажлыг зохион байгуулна.		бүтээгдэхүүн хуваах гэрээнд нийцсэн байна.	дугаар улирлын өртөг нөхөгдөх зардлын тайланг хүлээн авсан, төлбөрийг төвлөрүүлсэн.	холбогдох төсөв, мэдээ тайланг нэгтгэж, орлогыг төсөвт төвлөрүүлэх ажлыг зохион байгуулсан байна.	2021 оны 4 дүгээр улирлаас 2022 оны 3 дугаар улиралд нийт 126.3 сая ам.долларын өртөг нөхөгдөх зардлын тайланг нэгтгэн, 31.6 сая ам.долларын тосны экспортын орлого болон 1.9 сая ам.долларын төлбөр, урамшууллыг төвлөрүүлсэн. Үндэсний аудитын газрын баталсан "Газрын тосны салбарт бүтээгдэхүүн хуваах гэрээгээр олборлолтын үйл ажиллагаа явуулж буй "Петрочайна Дачин Тамсаг" ХХК-ийн 2014-2018 оны батлагдсан төлөвлөгөө, төсвийн дагуу хийж гүйцэтгэсэн ажил, нийт хөрөнгө оруулалт, өртөг нөхсөн болон нөхөгдөх зардлын хэмжээ, газрын тосны экспорт, борлуулалтын орлогын тооцоо, хуваарилалтад баталгаажуулалт хийх" аудитын төлөвлөгөөний дагуу гэрээлэгчийн 2014-2018 онд тайлагнасан өртөг нөхөгдөх зардалд санхүүгийн шалгалт хийж, баталгаажуулах ажлын хүрээнд гэрээлэгчийн тайлант хугацаанд манай байгууллагад ирүүлсэн олборлолтын үйл ажиллагаатай холбоотой анхдагч тайлан, мэдээ, тооцоо, судалгаа зэрэг шаардлагатай мэдээллийг ажлын хэсэгт гарган өгч, холбогдох мэдээ, мэдээллээр ханган ажилласан. Газрын тосны хайгуулын үйл ажиллагаа явуулж буй гэрээлэгч компаниудын 2019, 2020 оны батлагдсан төлөвлөгөө, төсвийн дагуу гүйцэтгэсэн ажлын анхан шатны баримт материалд үндэслэн хянан шалгаж, дүгнэлт хийх үүрэг бүхий ажлын хэсгийг АМГТГ-ын даргын 2021.11.04-ний өдрийн А/132 дугаар тушаалаар баталсан тул анхан шатны баримт, материалд тулгуурлан шалгалтыг хийж гүйцэтгэсэн бөгөөд дүгнэлтийн төслийг 2022.10.28-ны өдрийн 1/5330 дугаар албан бичгээр Үндэсний аудитын газарт хүргүүлсэн.	
3.1.1	Гэрээлэгчдээс ирүүлсэн 2022 онд хийх ажлын төлөвлөгөө, төсвийг холбогдох хэлтсүүдтэй хамтран хэлэлцэж батлуулах, өртөг нөхөгдөх зардлын тайланг улирал бүр хүлээн авах, Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний дагуу төлөх төлбөр урамшууллыг	-	Төлөвлөгөө, төсөвт санал, дүгнэлт гарган ажилласан эсэх, батлагдсан төсөв, гэрээлэгчдийн ирүүлсэн өртөг нөхөгдөх зардлын тайлангийн нэгтгэлээр	Гэрээлэгчдийн 2021 оны 1-3 дугаар улирлын өртөг нөхөгдөх зардлын тайланг хүлээн авч, нэгтгэсэн.	Өртөг нөхөгдөх зардалтай холбогдох төсөв, мэдээ тайланг нэгтгэж, орлогыг төсөвт төвлөрүүлэх ажлыг зохион байгуулах, төлбөр урамшууллыг төлөхгүй байгаа Гэрээлэгчдийн	АМГТГ-ын даргын 2022.01.07-ны өдрийн А/06 дугаар тушаалаар Газрын тосны хайгуулын 13 гэрээлэгч компанийн, 2022.02.22-ны өдрийн А/29 дугаар тушаалаар "Доншен газрын тос /Монгол/" ХХК-ийн, 2022.03.17-ны өдрийн А/39 дүгээр тушаалаар "Петрочайна Дачин Тамсаг" ХХК-ийн 2021 онд хийсэн хайгуулын ажлын үр дүн, газрын тосны хэтийн төлөвийг хэлэлцэх, 2022 оны жилийн ажлын уулзалт зохион байгуулах, төлөвлөгөө, төсөв батлах ажлын хэсэг байгуулагдсан. Ажлын хэсгийн хүрээнд Газрын тосны хайгуулын хэлтэс, Газрын тосны ашиглалтын хэлтэстэй хамтран ажиллаж, санал дүгнэлт гаргасан бөгөөд 2022 оны төлөвлөгөө, төсвийг хүлээн авч бүтээгдэхүүн хуваах гэрээт ашиглалтын 3 талбайн 436.9 сая ам.доллар, хайгуулын 11 талбайн 37.8 сая ам.доллар нийт 474.7 сая ам.долларын төсөв батлагдаад байна. Газрын тосны хайгуул,	

	тооцож, нэхэмжлэн төвлөрүүлэх ажлыг зохион байгуулах, Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний дагуу төлөх төлбөр урамшууллыг төлөхгүй байгаа Гэрээлэгчдийн мэдээллийг нэгтгэн гаргаж нөхөн төлүүлэх арга хэмжээг авах				мэдээллийг нэгтгэн гаргаж нөхөн төлүүлэх арга хэмжээг авсан байна.	ашиглалтын үйл ажиллагаанд 2021 оны 4 дүгээр улиралд 73.8 сая ам.доллар, 2022 оны 1-3 дугаар улирлын байдлаар нийт 52.5 сая ам.долларын өртөг нөхөгдөх зардлын тайланг хүлээн авч нэгтгэсэн. Газрын тосны бүртгэл, тооцооны журмын 10.1-д гэрээлэгч нь жилийн эцсийн тайлангаа дараа оны 2 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор ирүүлдэг тул дүнг урьдчилан гаргах боломжгүй болно. Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний дагуу төвлөрүүлдэг төлбөр, урамшууллыг тооцож, нэхэмжлэн ажилласан бөгөөд 2022.11.20-ны өдрийн байдлаар гэрээлэгч компаниудад нийт 18 албан бичгийг хүргүүлсэн. Тусгай зөвшөөрлийн төлбөрт 1.6 тэрбум төгрөг төвлөрүүлэхээс 2.1 тэрбум төгрөг буюу 743.6 мянган ам.доллар, сургалтын урамшуулалд 1.7 тэрбум төгрөг төвлөрүүлэхээс 1.7 тэрбум төгрөг буюу 560.5 мянган ам.доллар, төлөөлөгчийн газрын үйл ажиллагааны дэмжлэг (ТГҮАДТ)-ийн төлбөрт 1.9 тэрбум төгрөг төвлөрүүлэхээс 1.9 тэрбум төгрөг буюу 657.8 мянган ам.долларыг тус тус төвлөрүүлсэн. Монгол Улсын Засгийн газрын 2018 оны 5 дугаар тогтоолоор баталсан “Нөөц ашигласны төлбөр болон тусгай зөвшөөрлийн төлбөрийг төлөх, хуваарилах, зарцуулах журам”-ын дагуу гэрээлэгч компаниудын 2021 оны 12 дугаар сараас 2022 оны 10 дугаар сард төлсөн нөөц ашигласны төлбөрийн 70 хувийг улсын төсөвт, 30 хувийг орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн санд, тусгай зөвшөөрлийн төлбөрийн 70 хувийг улсын төсөвт, 20 хувийг тухайн аймаг, нийслэлийн төсөвт, 10 хувийг сум, дүүргийн төсөвт хуваарилах тооцоог аймаг, нийслэл, сум, дүүрэг тус бүрээр хийж, дүн мэдээг орлого орсон сар бүр Сангийн яаманд 4/42, 4/759, 4/1345, 4/3049, 5/4502, 2/5011, 2/5459 дугаар албан бичгээр хүргүүлсэн. 2021 оны 12 дугаар сараас 2022 оны 10 дугаар сард нөөц ашигласны төлбөр нийт 15.0 тэрбум төгрөг төвлөрүүлснээс улсын төсөвт 10.5 тэрбум төгрөг, орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн санд 4.5 тэрбум төгрөг, тусгай зөвшөөрлийн төлбөр нийт 2.04 тэрбум төгрөг төвлөрүүлснээс улсын төсөвт 1.4 тэрбум төгрөг, 8 аймгийн төсөвт 408.3 сая төгрөг, 81 (давхардсан тоогоор) сумын төсөвт 204.1 сая төгрөг тус тус хуваарилагдсан.	
Зорилго 4. Хувийн хөрөнгөөр гүйцэтгэж буй ашигт малтмалын хайгуулын ажлын тайлан, төлөвлөгөөг хүлээн авах, хайгуулын ажлын зардлыг хянан баталгаажуулах, шаардлагатай тохиолдолд ажлыг газар дээр нь шалгах, ашигт малтмалын нөөцийг өсгөнө.							
4.1	Ашигт малтмалын хайгуулын ажлын үр өгөөжийг дээшлүүлж, эрдэс	-	Үнэн зөв хийгдсэн байна.	-	Ирүүлсэн тайлан, төлөвлөгөө, Эрдэс баялгийн	Хайгуулын ажлын үр өгөөжийг дээшлүүлэх, эрдэс баялгийн нөөцийг өсгөх ажлын хүрээнд эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлөөр 132 хайгуулын ажлын үр дүнгийн тайланг хянаж, тухайн чиглэлээр ашигт малтмалын 6 төрлүүдээр бүртгэж,	

	баялгийн нөөцийг өсгөнө.				мэргэжлийн зөвлөлийн хурлаар хэлэлцэж, хүлээн авсан тайлангийн тоо хэмжээгээр	эрдэс баялгийн нөөцийг 132 тайлангаар өсгөх, Үндэсний геологийн албаны ГБТА-д холбогдох тушаал, дүгнэлтийг хүлээгэн өгсөн. Мөн нөөцтэй холбоотой мэдээ, мэдээлэл бэлтгэж, Хяналт шинжилгээ, үнэлгээ, статистикийн хэлтэст 10 удаа илгээсэн.	
4.1.1	Хувийн хөрөнгөөр гүйцэтгэсэн шаардлага хангасан ашигт малтмалын хайгуулын ажлын үр дүнгийн тайлан, нөөцийн тодотгол тайланг хүлээн авч хянах, Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлөөр хэлэлцүүлэн шийдвэрлэх. Шийдвэрлэсэн тайлангаас нөөцийг ашигт малтмалын төрлөөр бүртгэн ажлын хэрэгцээний мэдээллийн санг хөтлөх, баяжуулах, нөөцтэй холбоотой мэдээ, мэдээлэл бэлтгэж өгөх	-	Тайланг хянах, хяналтын хуудсаар дүгнэх, санд бүртгэх ажлын хүрээнд ашигт малтмалын төрлөөр бүртгэнэ.	-	Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн хурлаар хэлэлцэж, хүлээн авсан 40 тайлангийн тоо хэмжээгээр хийгдсэн байна.	Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэхээр 132 хайгуулын ажлын үр дүн болон нөөцийн тодотгол тайланг хүлээн авч үүнээс хэлэлцсэн тайлан 128, компанийн хүсэлтээр хойшлогдсон 4. Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн хурлаар давхардсан тоогоор нийт 159-оос хүлээн авсан 92, дахин хэлэлцэхсэн 22. Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн гишүүдээс асууж, тодруулахад хариулт хангалтгүй шалтгаанаар буцаасан 35, хэлэлцээгүй нь компанийн захирал, шинжээч ирээгүй 10. Нөөцийн бүртгэлийг хөтөлж, ажлын хэрэгцээний санг үүсгэж, нөөцтэй холбоотой мэдээ тайланг тухай бүр гаргасан. 132 аж ахуйн нэгжтэй утсаар, мэйлээр, цахимаар, биечлэн уулзаж, холбогдож ажилласан. Нийт 132 хайгуулын ажлын үр дүнгийн тайланг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлөөр хэлэлцүүлэн холбогдох тушаалыг Үндэсний геологийн албаны даргаар нөөц хүлээж авсан шийдвэрийг гаргуулж, нөөцийг бүртгэсэн. Мөн тоогоор нөөцийг ашигт малтмалын голлох төрлүүдээр бүртгэж, ажлын хэрэгцээний мэдээллийн санг баяжуулж, нөөцтэй холбоотой мэдээ, мэдээлэл бэлтгэж, холбогдох газруудад гаргаж өгч ажилласан.	
4.1.2	Хувийн хөрөнгөөр гүйцэтгэх ашигт малтмалын хайгуулын ажлын жилийн тайланг цахимаар хүлээн авах, төлөвлөгөөг хянах, шаардлага хангасан төлөвлөгөөг хүлээн авах, мэдээллийн нэгдсэн санг нэмэлт мэдээллээр	-	Ирүүлсэн хайгуулын ажлын тайлан, төлөвлөгөөний й тоо хэмжээгээр	2020, 2021 онд гүйцэтгэсэн ашигт малтмалын хайгуулын ажлын хянагдаж баталгаажсан тайлан, төлөвлөгөөг Геологийн баримтын төв	Ирүүлсэн хайгуулын ажлын 400 тайлан, хайгуулын ажлын 300 төлөвлөгөөг, хүчин төгөлдөр хайгуулын тусгай зөвшөөрлийн хэмжээнд холбогдох	2022 оны ирүүлсэн нийт 1024 ажлын төлөвлөгөөг бүгдийг хянаж үүнээс: баталгаажсан 992, засварт буцаасан 31, татгалзсан 1 байна. 2021 оны илгээсэн нийт 907 ажлын тайланг бүгдийг хянаж үүнээс: баталгаажсан 780, засварт буцаасан 124, илгээсэн 2, татгалзсан 1 байна. 2020 онд ирүүлсэн ашиглалтын тайлан 74, ашиглалтын төлөвлөгөө 50, хайгуулын ажлын төлөвлөгөө 312, хайгуулын ажлын 374 тайланг цэгцлэж, Үндэсний геологийн албаны Геологийн баримтын төв архивд зохиох журмын дагуу бэлтгэж хүлээлгэн өгсөн.	

	баяжуулж шинэчлэх, баталгаажсан тайлан, төлөвлөгөөг Геологийн баримтын төв архивд тушаах			архивд тушаасан.	архивд хүлээлгэн өгсөн байна.		
4.2	Хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтыг татах, Эрдэс баялгийн нөөцийг нэмэгдүүлнэ.	-	Чанартай үнэн зөв хийгдсэн байна.	-	Сонгон шалгаруулалтаар олгогдсон хайгуулын тусгай зөвшөөрлийн тоо хэмжээгээр	2022 онд геологийн тогтоц, ашигт малтмалын мэдээллийг 156 талбайн хэмжээнд бэлтгэж үүнээс шинээр 90 хайгуулын тусгай зөвшөөрлийг сонгон шалгаруулалтын үр дүнгээр олгогдсон нь хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлсэн.	
4.2.1	Төрөөс тогтоосон талбайд зарласан сонгон шалгаруулалтын талбайн ерөнхий мэдээлэл, геологи, ашигт малтмалын мэдээллийг бэлтгэх	-	Чанартай үнэн зөв хийгдсэн байна.	-	Төрөөс тогтоосон 8,4 сая га талбайд зарлах сонгон шалгаруулалтын 497 талбайн ерөнхий мэдээллийг боловсруулна.	Төрөөс тогтоосон 8,4 га талбайд зарлах сонгон шалгаруулалтын 497 талбайн ерөнхий мэдээллийг өмнөх судалгааны материалаас геологи, ашигт малтмалын мэдээллийг 100 хувь бэлтгэж өгсөн. Баруун бүсийн 41 талбайн зураг бэлтгэж, өмнөх судалгааны түвшин, талбайн геологийн тогтоц, ашигт малтмалын мэдээллийг боловсруулж илгээсэн. Зүүн бүсийн 17 талбайн зургийг бэлтгэсэн. Сонгон шалгаруулалтын Төвийн бүсийн 3 талбайн зураг бэлтгэж, өмнөх судалгааны түвшин, талбайн геологийн тогтоц, ашигт малтмалын мэдээллийг 156 талбайн хэмжээнд бэлтгэж, Кадастрийн хэлтэст илгээсэн. Төрөөс тогтоосон зарласан сонгон шалгаруулалтын 63 зураг бэлтгэж, 54 талбайн ерөнхий мэдээлэл, геологи, ашигт малтмалын мэдээллийг бэлтгэсэн. Нэмэлтээр 218 хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгох сонгон шалгаруулалтын талбайн геологи ашигт малтмалын мэдээллийг нэгтгэж, Кадастрийн хэлтэст хүлээлгэн өгсөн. Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2022.04.12-ны А/67 тушаалаар батлагдсан журмын 6.1.4-д талбайн мэдээлэл бэлтгэх ажлыг Үндэсний геологийн албанд шилжүүлсэн.	
4.2.2	Эрдэс баялгийн нөөцийг нэмэгдүүлэх ашигт малтмалын хайгуулын ажлыг /төрөөс зөвшөөрсөн газар нутагт/ хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх	-	Чанартай үнэн зөв хийгдсэн байна.	2021 онд 98 хайгуулын тусгай зөвшөөрлийг хянаж мэдээллийн санд бүртгэсэн.	Сонгон шалгаруулалтаар олгогдсон 60 хайгуулын тусгай зөвшөөрлийг тус бүрээр хянаж бүртгэсэн байна.	Эрдэс баялгийн нөөцийг нэмэгдүүлэх ашигт малтмалын хайгуулын 132 хайгуулын ажлын үр дүнгийн болон нөөцийн тодотгол тайлангийн нөөцийг ашигт малтмалын төрлөөр бүртгэж, ашигт малтмалын хайгуулын ажлыг /төрөөс зөвшөөрсөн газар нутагт/ хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтын хэмжээг нэмэгдүүлсэн.	

Зорилго 5. Стратегийн болон томоохон ордуудыг ашиглалтад оруулж, экспортын хэмжээг нэмэгдүүлэхэд шаардлагатай мэдээ, мэдээллээр хангаж, Уул уурхайн салбараас улс орны нийгэм, эдийн засаг, болон байгаль орчинд үзүүлж байгаа нөлөөллийг үнэлэх, эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлттэй холбоотой мэдээллийг бүрдүүлэх, бичил уурхайгаар ашигт малтмал олборлохтой холбогдох эрх зүйн орчныг сайжруулах, бичил уурхайн үйл ажиллагааг оновчтой зохион байгуулалтад оруулахад тус тус дэмжлэг үзүүлнэ.							
5.1	Стратегийн ордуудыг ашиглалтад оруулж, экспортын хэмжээг нэмэгдүүлэхэд шаардлагатай мэдээллээр хангана.	-	Үнэн зөв, бодитой мэдээлэл хүргүүлсэн байна.	Шаардлагатай мэдээллийг тухай бүр гаргаж хүргүүлж байсан.	Шаардлагатай мэдээллийг тухай бүр гаргаж хүргүүлсэн байна.	"Оюутолгой" ХХК-д Далд уурхайн бүтээн байгуулалтын санхүүжилт, нэмэлт төлөвлөгөөг дуусгавар болгох гэрээний төсөлд өгөх саналыг Эрчим хүчний яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга Б.Насантогтоход 2022.01.20-ны өдөр хүргүүлсэн. "Оюутолгой" ХХК-тай байгуулсан "Хөрөнгө оруулалтын гэрээ"-ний 3.7-д "Оюу толгой төслийн ил, далд уурхайгаас дараагийн 5 /таван/ жилд олборлож боловсруулахаар тооцсон Бүтээгдэхүүний тоо хэмжээг заасан хүснэгтийг Хөрөнгө оруулагч жил бүр шинэчилж, геологи, уул уурхайн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад хүргүүлэх..." гэж заасны дагуу уг хүснэгтийн загварыг боловсруулж, 2022.04.15-ны 2/2057 тоот албан бичгээр "Оюутолгой" ХХК-д хүргүүлж хариуг 2022.11.09-ний өдрийн 2790/Und дугаар албан бичгээр хүлээн авсан. Үүний дагуу 2023 оны ашигт малтмалыг ашиглах үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг ирсэн саналын дагуу албажуулсан. Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь хэсэг, Ашигт малтмалын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.4 дэх хэсэг, УУХҮ-ийн сайдын 2019 оны А/16 дугаар тушаалаар батлагдсан "Уурхай, уулын болон баяжуулах үйлдвэрийг ашиглалтад хүлээн авах журам"-ын 2.1.1-д заасныг тус тус үндэслэн ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд орж "Оюутолгой" ХХК-ийн Далд уурхайн бүтээн байгуулалттай газар дээр нь танилцаж, ашиглалтад хүлээн авах эсэх асуудлаар санал, дүгнэлт гаргахаар 2022.05.24-25-ны хооронд ажиллаж улсын комиссын 2022.08.31-ний өдрийн 22/24 тоот актаар ашиглалтад хүлээн авсан. Орхон аймгийн Баян-Өндөр сумын нутагт орших MV-000011 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Эрдэнэтийн овоо зэс-молибдены ордтой холбоотой дараах төслүүдэд ЭБМЗ-ийн хуралдаанаар хэлэлцүүлэх бэлтгэл ажлыг хангаж, холбогдох саналыг өгч ажиллан, техник эдийн засгийн үндэслэлийг хүлээн авах тухай дүгнэлт, тушаал гаргуулан ажилласан. Үүнд: • Ил уурхайн хөрсний тээвэрт мөчлөг урсгалт тээврийн технологийг хэрэгжүүлэх техник, эдийн засгийн үндэслэлийг хүлээн авах тухай ЭБМЗ-ийн 2022.03.03-ны	

						өдрийн СТР/22-01-01 дүгнэлт, АМГТГ-ын даргын 2022.04.20-ны өдрийн т/68 дугаар тушаал, • Баяжуулах үйлдвэрийн хаягдлыг өтгөрүүлэх технологийг нэвтрүүлэх техник, эдийн засгийн үндэслэлийг хүлээн авсан тухай ЭБМЗ-ийн хурлаар 2022.04.29-ний өдрийн СТР/22-02-01 тоот дүгнэлт, АМГТГ-ын даргын 2022.06.21-ний өдрийн т/105 дугаар тушаал, • Исэлдсэн хүдрийг нуруулдан уусгах SX/EW технологиор катодын зэс үйлдвэрлэх үйлдвэрийн техник, эдийн засгийн үндэслэлийг хүлээн авах тухай ЭБМЗ-ийн 2022.06.26-ны өдрийн СТР/22-03-01 тоот дүгнэлт, АМГТГ-ын 2022.08.26-ны өдрийн т/156 дугаар тушаал. • Дорноговь аймгийн Мандах сумын нутагт орших Цаваансуваргын ордыг ашиглах техник, эдийн засгийн үндэслэлд засвар хийлгэх ажлыг зохион байгуулж, ТЭЗҮ-ийг ЭБМЗ-ийн 2021.06.29-ний өдрийн СТР/21-03-02 дүгнэлт, АМГТГ-ын 2022.11.14-ний өдрийн т/200 дугаар тушаалаар хүлээн авсан.	
5.1.1	Оюутолгойн төслийг Монгол Улсын хууль тогтоомжид нийцүүлж, далд уурхайг ашиглалтад оруулахад шаардлагатай мэдээллээр хангах	-	Үнэн зөв, бодитой мэдээлэл хүргүүлсэн байна.	7 мэдээлэл хүргүүлсэн.	6 мэдээлэл хүргүүлсэн байна.	● “Оюутолгой” ХХК-ийн Далд уурхайн бүтээн байгуулалтын санхүүжилт, нэмэлт төлөвлөгөөг дуусгавар болгох гэрээний төсөлд өгөх саналыг ЭХЯ-ны Төрийн нарийн бичгийн дарга Б.Насантогтохоод 2022.01.20-ны өдөр хүргүүлэв. ● Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь хэсэг, Ашигт малтмалын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.4 дэх хэсэг, УУХҮ-ийн сайдын 2019 оны А/16 дугаар тушаалаар батлагдсан “Уурхай, уулын болон баяжуулах үйлдвэрийг ашиглалтад хүлээн авах журам”-ын 2.1.1-д заасныг тус тус үндэслэн ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд орж “Оюутолгой” ХХК-ийн Далд уурхайн бүтээн байгуулалттай газар дээр нь танилцаж, ашиглалтад хүлээн авах эсэх асуудлаар санал, дүгнэлт гаргахаар 2022.05.24-25-ны хооронд ажиллаж, улсын комиссын 2022.08.31-ний өдрийн 22/24 дугаар актаар ашиглалтад хүлээн авсан. ● “Оюутолгой” ХХК-тай байгуулсан “Хөрөнгө оруулалтын гэрээ”-ний 3.7-д “Оюу толгой төслийн ил, далд уурхайгаас дараагийн 5 /таван/ жилд олборлож боловсруулахаар тооцсон Бүтээгдэхүүний тоо хэмжээг заасан хүснэгтийг Хөрөнгө оруулагч жил бүр шинэчилж, геологи, уул уурхайн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад хүргүүлэх...” гэж заасны дагуу уг хүснэгтийн загварыг боловсруулж, 2022.04.15-ны 2/2057 дугаар албан бичгээр “Оюутолгой” ХХК-д хүргүүлж хариуг	

						2022.11.09-ний өдрийн 2790/Und дугаар албан бичгээр хүлээн авсан. Үүний дагуу 2023 оны ашигт малтмал ашиглах үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг ирсэн саналын дагуу баталгаажуулах саналыг ХАГ-ын даргад танилцуулж шийдвэрлүүлэхээр тогтсон. ● АМГТГ, "Оюутолгой" ХХК хамтран уурхайн талбарт мэргэжилтнүүдийг ажиллуулах арга хэмжээний хүрээнд металл ашигт малтмалын нөөцийн хөдөлгөөн, бүртгэл хариуцсан болон техник, технологи хариуцсан мэргэжилтнүүд 2022.10.19-ний өдрөөс 2022.10.22-ны өдрүүдэд газар дээр үйл ажиллагаатай танилцаж, санал солилцон нөөцийн хөдөлгөөн, хүдрийн хяналтын талаар зөвшилцөлд хүрсэн. ● Оюу толгой ордын ил уурхай, далд уурхайн 2022 оны уулын ажлын төлөвлөгөөг 2022.04.11-ний өдөр , 2021 оны уулын ажлын тайланг 2022.11.11-ний өдөр хянаж албажуулсан.	
5.1.2	Цагаансуваргын зэс, молибденийн ордыг ашиглалтад оруулах ажлыг зохион байгуулахад шаардлагатай мэдээллээр хангах	-	Үнэн зөв, бодитой мэдээлэл хүргүүлсэн байна.	3 мэдээлэл хүргүүлсэн.	2 мэдээлэл хүргүүлсэн байна.	Дорноговь аймгийн Мандах сумын нутагт орших Цаваансуваргын ордыг ашиглах техник, эдийн засгийн үндэслэлийг ЭБМЗ-ийн 2021.06.29-ний хуралдаанаар хэлэлцүүлэх ажлыг зохион байгуулж, хуралдаанаас гарсан шийдвэрийн дагуу ТЭЗҮ-д засвар хийлгэх ажлыг зохион байгуулж, ТЭЗҮ-ийг ЭБМЗ-ийн 2021.06.29-ний өдрийн СТР/21-03-02 дүгнэлт, АМГТГ-ын даргын 2022.11.14-ний өдрийн т/200 дугаар тушаалаар хүлээн авсан.	
5.1.3	"Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ-ийн үйлдвэрлэлийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэхэд шаардлагатай мэдээллээр хангах	-	Үнэн зөв, бодитой мэдээлэл хүргүүлсэн байна.	3 мэдээлэл хүргүүлсэн.	2 мэдээлэл хүргүүлсэн байна.	● Орхон аймгийн Баян-Өндөр сумын нутагт орших MV-000011 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Эрдэнэтийн овоо зэс-молибдены ордын ил уурхайн хөрсний тээвэрт мөчлөг урсгалт тээврийн технологийг хэрэгжүүлэх техник, эдийн засгийн үндэслэлийг ЭБМЗ-ийн хуралдаанаар хэлэлцүүлэх бэлтгэл ажлыг хангаж, холбогдох саналыг өгч техник, эдийн засгийн үндэслэлийг ЭБМЗ-ийн 2022.03.03-ны өдрийн СТР/22-01-01 дүгнэлт, АМГТГ-ын даргын 2022.04.20-ны өдрийн т/68 дугаар тушаалаар хүлээн авсан. ● Орхон аймгийн Баян-Өндөр сумын нутагт орших MV-000011 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Эрдэнэтийн овоо зэс-молибдены ордын баяжуулах үйлдвэрийн хаягдлыг өтгөрүүлэх технологийг нэвтрүүлэх техник, эдийн засгийн үндэслэлийг ЭБМЗ-ийн хуралдаанаар хэлэлцүүлэх бэлтгэл ажлыг хангаж, ЭБМЗ-ийн хуралд холбогдох саналыг өгч техник, эдийн засгийн үндэслэлийг ЭБМЗ-ийн хурлаар 2022.04.29-ний өдрийн СТР/22-02-01 тоот дүгнэлт, АМГТГ-ын даргын	

						2022.06.21-ний өдрийн т/105 дугаар тушаалаар хүлээн авсан. ● Орхон аймгийн Баян-Өндөр сумын нутагт орших MV-000011 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Эрдэнэтийн овоо зэс-молибдены ордын исэлдсэн хүдрийг нуруулдан уусгах SX/EW технологиор катодын зэс үйлдвэрлэх үйлдвэрийн техник, эдийн засгийн үндэслэлийг ЭБМЗ-ийн хуралдаанаар хэлэлцүүлэх бэлтгэл ажлыг хангаж, ЭБМЗ-ийн хуралд холбогдох саналыг өгч ажиллан ТЭЗҮ-ийг ЭБМЗ-ийн 2022.06.26-ны өдрийн СТР/22-03-01 тоот дүгнэлт, АМГТГ-ын 2022.08.26-ны өдрийн т/156 дугаар тушаалаар хүлээн авсан. ● "Эрдэнэт Үйлдвэр" ТӨҮГ-ын 2022 оны уулын ажлын төлөвлөгөө, 2021 оны уулын ажлын тайланг хянаж 2022.04.15-ны өдөр албажуулсан. ● УУХҮ-ийн сайдын 2022.08.26-ны өдрийн А/229 дугаар тушаалаар томилогдсон Улсын комиссын бүрэлдэхүүнд хэлтсийн мэргэжилтэн Х.Лхагвабаатар, С.Пүрэвжал нар орж ажиллаж, "Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ-ын эзэмшиж буй MV-000011 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Эрдэнэтийн-Овооны зэс-молибдены ордын Баяжуулах үйлдвэрийн өргөтгөл (өөрөө нунтаглах хэсгийн хүдэр боловсруулах өргөтгөлийн 4 дүгээр шугам)-ийг Улсын комисс хүлээн авсан.	
5.1.4	Асгатын мөнгөний ордыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулахад шаардлагатай мэдээллээр хангах	-	Үнэн зөв, бодитой мэдээлэл хүргүүлсэн байна.	1 мэдээлэл хүргүүлсэн.	1 мэдээлэл хүргүүлсэн байна.	Монгол Улсын Ерөнхий сайд Л.Оюун-Эрдэнэ, Уул уурхай хүнд үйлдвэрийн сайд Г.Ёндон нар 2022.02.21-нд Баян-Өлгий аймагт ажиллахтай холбогдуулан Асгатын мөнгөний ордын дэлгэрэнгүй мэдээллийг боловсруулан УУХҮЯ-ны Техник, технологийн хэлтэст oyunbaatar.ts@mmhi.gov.mn цахим хаягаар 2022.02.20-ны өдөр хүргүүлэв.	
5.2	Томоохон ордуудыг ашиглалтад оруулж, экспортын хэмжээг нэмэгдүүлэхэд шаардлагатай мэдээллээр хангана.	-	Үнэн зөв, бодитой мэдээлэл хүргүүлсэн байна.	Шаардлагатай мэдээллийг тухай бүр гаргаж хүргүүлсэн.	Шаардлагатай мэдээллийг тухай бүр гаргаж хүргүүлсэн байна.	Канад Улсын Засгийн газрын санхүүжилттэй Мерит төслөөс хэрэгжүүлж буй "Эрдэнэс силвэр ресурс" ТӨХК-ийн Салхитын мөнгөний ордын хаалтын жишиг төлөвлөгөө боловсруулах ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд ажиллан, тухай бүр шаардлагатай мэдээлэл, саналыг хүргүүлсэн. Дорноговь аймгийн Иххэт сумын нутагт орших MV-011722 дугаар ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Зүүн цагаан дэл хайлуур жоншны ордыг далд аргаар ашиглах үйл ажиллагааны тайлан, төлөвлөгөөнд санал, зөвлөмж хүргүүлж, албажуулсан.	
5.2.1	Салхитын мөнгөний ордыг төслийн хүчин чадалд	-	Үнэн зөв, бодитой мэдээлэл	5 мэдээлэл хүргүүлсэн.	2 мэдээлэл хүргүүлсэн байна.	Канад Улсын Засгийн газрын санхүүжилттэй Мерит төслөөс хэрэгжүүлж буй "Эрдэнэс силвэр ресурс" ТӨХК-ийн Салхитын мөнгөний ордын хаалтын жишиг төлөвлөгөө	

	хүргэж ашиглахад шаардлагатай мэдээллээр хангах		хүргүүлсэн байна.			боловсруулах ажлын хүрээнд Дундговь аймгийн Мандалговь хот болон Салхитын уурхай дээр 2022.02.22-24-ний өдрүүдэд, харилцан туршлага судлах хэлэлцүүлэгт “Оюутолгой” ХХК-ийн уурхай дээр 2022.03.22-23-ны өдрүүдэд ажилласан ба Мерит төслөөс зохион байгуулсан ажлын хэсгийн ээлжит 6 хэлэлцүүлэгт хаалтын төлөвлөгөөний төслийн явцтай тухай бүр танилцан зорилго, зорилт, хүрэх түвшин, уурхайн хаалтад орох ажлын жагсаалтад санал өгч, шаардлагатай мэдээллийг өгч тусгуулсан.	
5.2.2	Зүүн цагаан дэлийн жоншны далд уурхайг ашиглалтад оруулахад шаардлагатай мэдээллээр хангах	-	Үнэн зөв, бодитой мэдээлэл хүргүүлсэн байна.	3 мэдээлэл хүргүүлсэн.	2 мэдээлэл хүргүүлсэн байна.	Дорноговь аймгийн Иххэт сумын нутагт орших MV-011722 дугаар ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй Зүүн цагаан дэл хайлуур жоншны ордын 2022 оны уулын ажлын төлөвлөгөөг 2021.12.30-ны өдөр, 2021 оны тайланг 2022.04.08-ны өдөр холбогдох зөвлөмж, зааврыг тусгуулан тус тус хүлээн авч албажуулсан.	
5.2.3	Тавантолгойн нүүрсний бүлэг ордын дэд бүтцийг бүрдүүлж, үйлдвэрлэл, технологийн парк байгуулах, нүүрс баяжуулах үйлдвэрийг барих ажлын гүйцэтгэлд хяналт тавьж ажиллах	-	Үнэн зөв, бодитой мэдээлэл хүргүүлсэн байна.	Шаардлагатай мэдээллийг тухай бүр гаргаж хүргүүлсэн.	Шаардлагатай мэдээллийг тухай бүр гаргаж хүргүүлсэн байна.	“Эрдэнэставан толгой” ХК-ийн Цанхийн Баруун, Бортээг болон Тавантолгой ордын баяжуулах үйлдвэрийн ТЭЗҮ-ийг 2020, 2021 онуудад Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлөөр хэлэлцүүлж АМГТГ-ын даргын тушаалаар хүлээн авсан. 1. Бортээг - ЭБМЗ-ийн 2020.01.15-ны өдрийн ТС/20-01-01 тоот дүгнэлт, АМГТГ-ын даргын 2020.01.23-ны өдрийн т/07 тоот тушаал; 2. Цанхийн баруун – ЭБМЗ-ийн 2020.12.25-ны өдрийн ХХ-2020-14-03 тоот дүгнэлт, АМГТГ-ын даргын 2021.03.30-ны өдрийн т/59 тоот тушаал; 3. Баяжуулах үйлдвэр – ЭБМЗ-ийн 2021.04.01-ний өдрийн т/21-04-01 тоот дүгнэлт, АМГТГ-ын даргын 2021.05.12-ны өдрийн т/85 тоот тушаалаар тус тус хүлээн авсан. 4. “Тавантолгой төмөр зам” ХХК-ийн Өмнөговь аймгийн Цогтцэций сумын нутагт орших Тавантолгойн нүүрс ачих логистикийн төвийн техник, эдийн засгийн үндэслэлийг ЭБМЗ-ийн 2021.11.24-ний өдрийн т/21-16-07 дугаар дүгнэлт, АМГТГ-ын даргын 2022.01.14-ний өдрийн Т/11 дугаар тушаалаар хүлээн авсан.	
5.2.4	“Эрдэнэс Тавантолгой" ХК-ийн ил уурхайн олборлолтын өртгийг бууруулах, хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх технологийн	-	Оновчтой мэдээлэл, санал хүргүүлсэн байна.	Шаардлагатай мэдээллийг тухай бүр гаргаж хүргүүлсэн.	Шаардлагатай мэдээллийг тухай бүр гаргаж хүргүүлсэн байна.	● Цанхийн Баруун, Цанхийн Зүүн болон Бортээгийн хэсгийг ашиглах 2022 оны уулын ажлын төлөвлөгөө, 2021 оны уулын ажлын тайланг хянаж 2022.01.14-ний өдөр албажуулсан. ● “Тавантолгой төмөр зам” ХХК-ийн Өмнөговь аймгийн Цогтцэций сумын нутагт орших Тавантолгойн нүүрс ачих логистикийн төвийн техник, эдийн засгийн үндэслэлийг ЭБМЗ-ийн 2021.11.24-ний өдрийн т/21-16-07 дугаар	

	харьцуулсан сонголтыг тус компанийн инженер техникийн ажилтнуудтай хамтран гүйцэтгэх					дүгнэлт, АМГТГ-ын 2022.01.14-ний өдрийн Т/11 дугаар тушаалаар хүлээн авсан. ● УУХҮЯ-ны Төрийн нарийн бичгийн даргын 2022.09.27-ны өдрийн А/81 дугаар удирдамжийн дагуу Тавантолгой чулуун нүүрсний бүлэг ордод ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшиж байгаа “Эрдэнэс Тавантолгой” ХК-ийн үйл ажиллагаа, хэрэгжүүлж байгаа бүтээн байгуулалтын ажлуудтай газар дээр нь танилцаж, олборлолтын өртгийг бууруулах, хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх зэрэг цаашид авах арга хэмжээний 3 төрлийн санал бүхий орд дээрх үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгжүүдийн мэдээллийг боловсруулан УУХҮЯ-ны Уул уурхайн бодлогын газрын Техник, технологийн хэлтсийн дарга Ч.Цогтбаатарт 2022.10.03-ны өдөр хүргүүлсэн.	
5.3	Хайлуур жоншны ордуудын эдийн засгийн үр ашгийг нэмэгдүүлэх чиглэлээр авах арга хэмжээний санал боловсруулах Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам болон холбогдох байгууллагад уламжилна.	-	Үнэн зөв, бодитой мэдээлэл хүргүүлсэн байна.	-	Нөөц, техник, технологи, нөхөн сэргээлтийн чиглэлээр зөвлөмж хүргүүлж, авах арга хэмжээний санал холбогдох байгууллагад хүргүүлсэн байна.	2019-2021 онуудад Ашигт малтмал ашиглах үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, тайлан ирүүлээгүй мөн ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлгүй хайлуур жоншны экспорт хийсэн аж ахуйн нэгж, экспортын бүтээгдэхүүн хэмжээ зэрэг судалгааг хийсэн. Хайлуур жоншны ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуй нэгжүүдийн үйл ажиллагаанд үнэлэлт дүгнэлт өгч, АМТХ болон бусад холбогдох хууль, дүрэм, журмыг зөрчин ажиллаж байсан ААН-үүдэд холбогдох арга хэмжээ авч ажиллах тухай албан тоотыг МХЕГ-т 2022.11.15-ны өдрийн 11/5553 дугаар албан бичгээр хүргүүлсэн.	
5.3.1	Хайлуур жоншны ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуй нэгжүүдийн үйл ажиллагаанд үнэлэлт дүгнэлт өгөх, цаашид авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний саналыг Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам болон холбогдох байгууллагад уламжлах	-	Үнэн зөв, бодитой мэдээлэл хүргүүлсэн байна.	Хайлуур жоншны ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуй нэгжүүдийн үйл ажиллагаанд үнэлэлт дүгнэлт өгсөн байна.	Нөөц, техник, технологи, нөхөн сэргээлтийн чиглэлээр зөвлөмж хүргүүлж, авах арга хэмжээний санал холбогдох байгууллагад хүргүүлсэн байна.	АМГТГ-ын даргын 2021.10.13-ны өдрийн 48 дугаар удирдамжийн дагуу албан томилолтоор ажилласан багийн тайлан болон уулын ажлын төлөвлөгөө, тайланд үндэслэн нөөц, техник, технологи, нөхөн сэргээлтийн чиглэлээр 128 аж ахуй нэгжид зөвлөмж хүргүүлж, АМТХ болон бусад холбогдох хууль, дүрэм, журмыг зөрчин ажиллаж байсан ААН-үүдэд холбогдох арга хэмжээ авч ажиллах тухай албан тоотыг МХЕГ-т 2022.11.15-ны өдрийн 11/5553 дугаар албан бичгээр хүргүүлсэн.	

5.4	Уул уурхайн үйл ажиллагааны улмаас эвдрэлд орж, нөхөн сэргээлгүй орхигдсон газруудыг нөхөн сэргээх арга хэмжээнд санал өгөх, мэдээллээр хангана.	-	Үнэн зөв, бодитой мэдээлэл хүргүүлсэн байна.	Албан томилолтоор 1 удаа ажиллаж, Мэдээллийн санг хөтлөн баяжуулсан.	Шаардлагатай мэдээллийг тухай бүр гаргаж хүргүүлсэн байна.	Уулын болон баяжуулах, боловсруулах үйлдвэрүүдийн 2022 оны ашигт малтмал ашиглах үйл ажиллагааны баталгаажсан 402 төлөвлөгөөний эвдэрч, орхигдсон 13261.2 га талбайд дүйцүүлэх нөхөн сэргээлт хийлгүүлэхээр тусгуулан, мэдээллийн санд нэгтгэсэн. “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд уулын болон баяжуулах, боловсруулах үйлдвэрүүдийн 2022 оны ашиглалтын үйл ажиллагааны баталгаажсан 402 төлөвлөгөөний 10 дугаар маягтад 1240.9 га талбайд, 12,9 сая модыг тариулахаар тусгуулан, мэдээллийн санд нэгтгэж, 7 хоног бүрийн өөрчлөлтийн мэдээллийг АМГТГ-ын даргад танилцуулсан. Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын Монгол Улсад суугаа Элчин сайдын яам, Уул уурхайн нөхөн сэргээлтийн ашигт малтмалын корпорац болон Худалдаа хөрөнгө оруулалтын агентлагаас Ерөнхийлөгчийн санаачилсан “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын уул уурхайн нөхөн сэргээлтийн туршлага, ойжуулалт, мод тарих аргачлал, технологи сэдэвтэй сургалтыг 2022.04.21-22-ны өдрүүдэд оролцогчдын ирцийг ханган, хамтран ажилласан.	
5.4.1	“Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд уг арга хэмжээг эрчимжүүлэх түр журмын төсөлд санал өгөх, хэрэгжүүлж ажиллах	-	Оновчтой мэдээлэл, санал хүргүүлсэн байна.	-	Шаардлагатай мэдээллээр тухай бүр хангах, нийгмийн хариуцлагын хүрээнд аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, тайланд тусгуулна.	“Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд уулын болон баяжуулах, боловсруулах үйлдвэрүүдийн 2022 оны ашиглалтын үйл ажиллагааны баталгаажсан 402 төлөвлөгөөний 10 дугаар маягтад 1240.9 га талбайд, 12.9 сая модыг тариулахаар тусгуулан, мэдээллийн санд нэгтгэж, 7 хоног бүрийн өөрчлөлтийн мэдээллийг АМГТГ-ын даргад хүргүүлсэн. Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын Монгол Улсад суугаа Элчин сайдын яам, Уул уурхайн нөхөн сэргээлтийн ашигт малтмалын корпорац болон Худалдаа хөрөнгө оруулалтын агентлагаас Ерөнхийлөгчийн санаачилсан “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын уул уурхайн нөхөн сэргээлтийн туршлага, ойжуулалт, мод тарих аргачлал, технологи сэдэвтэй сургалт явуулах хүсэлтийг 680 сая мод тарихаар батламж авсан 30 компани руу 2022.03.02-ны 6/1216 дугаар албан бичгээр хүргүүлж, хариу албан бичгүүдээс оролцогчдын мэдээллийг нэгтгэн, утсаар холбогдон сургалтын зарыг түгээж, 2022.04.21-22-ны өдрүүдэд оролцогчдын ирцийг ханган, хамтран ажилласан.	
5.4.2	Нөхөн сэргээлт – 2024 нэгдсэн арга хэмжээний хүрээнд	-	Үнэн зөв, бодитой мэдээлэл	Албан томилолтоор 1 удаа ажиллаж,	Шаардлагатай мэдээллээр тухай бүр	Монгол Улсын Шадар сайд, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, УУХҮ-ийн сайд, Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд нарын хамтарсан “Нөхөн сэргээлт-2024”	

	уул уурхайн үйл ажиллагааны улмаас нөхөн сэргээгдэхгүй эвдэгдэж орхигдсон 8000 га талбайг нөхөн сэргээх зорилготой ажлын хэсэгт ажиллах, холбогдох мэдээллээр хангах, хэрэгжүүлж ажиллах		хүргүүлсэн байна.	Мэдээллийн санг хөтлөн баяжуулсан.	хангах, аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, тайланд нөхөн сэргээлтийг тусгуулна.	нэгдсэн арга хэмжээг зохион байгуулах байнгын ажиллагаатай ажлын хэсэг 2022 онд хуралдаагүй байна. Уулын болон баяжуулах, боловсруулах үйлдвэрүүдийн 2022 оны ашигт малтмал ашиглах үйл ажиллагааны баталгаажсан 402 төлөвлөгөөний эвдэрч, орхигдсон 13261.2 га талбайд дүйцүүлэх нөхөн сэргээлт хийлгүүлэхээр тусгуулан, мэдээллийн санд нэгтгэсэн. Тус мэдээллийг УУХҮЯ-ны мэргэжилтэн н.Болд-Эрдэнэд 2022.10.06-ны өдөр bolderdene@mmhi.gov.mn хаягаар хүргүүлсэн. Техник, эдийн засгийн 57 үндэслэлд дүйцүүлэх нөхөн сэргээлтийн ажлыг тусгуулах саналыг төсөлтэй танилцах хуудсанд тэмдэглэж ажиллав. ТЭЗҮ хүлээн авах шинэ зааврын дагуу мэргэжилтэн засвар хийлгэх эрхгүй байх тул саналыг ЭБМЗ-ийн хуралдаанаар хэлэлцэж тусгах эсэхийг эцэслэн шийдвэрлэх болсон.	
Зорилго-6. Улс уурхайн салбарын хууль, дүрэм, журмыг хэрэгжүүлэх, шаардлагатай журам, дүрэм, зааврын төсөл боловсруулахад дэмжлэг үзүүлэх, холбогдох байгууллагыг мэдээллээр хангана.							
6.1	Ашигт малтмалын тухай хуулийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд	-	Үнэн зөв, бодитой, судалгаа мэдээ мэдээлэл, хүргүүлсэн байна.	Шаардлагатай мэдээллийг тухай бүр гаргаж хүргүүлсэн.	Шаардлагатай мэдээллийг тухай бүр гаргаж хүргүүлсэн байна.	● Уулын болон баяжуулах, боловсруулах үйлдвэрүүдийн 2022 оны ашиглалтын үйл ажиллагааны 505 төлөвлөгөө, 731 Х төлөвлөгөө, 2021 оны 277 ашиглалтын үйл ажиллагааны тайлан, 869 Х тайланг хүлээн авч хянаж, Ашигт малтмалын тухай хуулийн 42:1-т заасан гэрээний биелэлтийг ашигт малтмал ашиглах үйл ажиллагааны 2021 оны баталгаажсан 68 тайлангаас орон нутагтай хамтран ажиллах 32 гэрээний биелэлтийг нэгтгэсэн мөн Ашигт малтмал ашиглах үйл ажиллагааны 2021 оны 277 тайлан ирүүлсэн аж ахуй нэгжүүдийн жагсаалтыг Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газарт хүргүүлж, мэдээллээр хангаж ажиллав. ● Металл ашигт малтмалын 35, металл бус ашигт малтмалын 21 хайгуулын ажлын үр дүнгийн тайлангийн нөөцийн хэсэгтэй танилцаж, 57 Техник, эдийн засгийн үндэслэлийн нөөц, олборлолт, баяжуулалт гэх мэт голлох мэдээллийг авч нэгтгэн, мэдээллийн санг баяжуулсан. Ашигт малтмалын тухай хуулийн 11.1.11-т заасны дагуу уул уурхайн эрдэс, түүхий эд, голлох ашигт малтмалын 2022-2035 он хүртэлх үнийн төсөөллийн талаар судалгааг хийж бэлтгэсэн. ● Улсын төсвийн хөрөнгөөр хийгдсэн хайгуулын ажлын зардлын нөхөн төлбөрөөр 1.3 тэрбум.төгрөг улсын төсөвт төвлөрүүлсэн байна. ● ТЭЗҮ хэлэлцэх ЭБМЗ-ийн салбар зөвлөл болон өргөтгөсөн 16 хуралдаанаар 197 орд ашиглах ТЭЗҮ-ийг	

						хэлэлцүүлснээс хүлээн авсан 71, засвартайгаар хүлээн авсан 110, буцаасан 11 техник, зөвлөмжтэйгээр хүлээн авсан 2, аж ахуйн нэгжийн хүсэлтээр хойшлуулсан 3 тус тус байна. Нийт 165 техник, эдийн засгийн үндэслэлийн хурлын тэмдэглэл, дүгнэлтийг боловсруулан баталгаажуулж аж ахуй нэгжид хүргүүлсэн.	
6.1.1	Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн ордын нөхөн төлбөр тооцох, гэрээ байгуулж, гэрээний хэрэгжилт хангуулах	-	Хуулийн хэрэгжилт хангагдсан байна.	22 ордуудын нийт 200 ширхэг тайланг судалж, танилцсан.	Аж ахуй нэгжийн хүсэлтийг бүрэн хангаж, хуулийн хэрэгжилт ханган ажиллана.	2022 оны байдлаар улсын төсвийн хөрөнгөөр хийгдсэн хайгуулын ажлын зардлын нөхөн төлбөрөөр 2.5 тэрбум төгрөг төвлөрүүлэхээс 1.337.0 тэрбум.төгрөг улсын төсөвт төвлөрүүлээд байна**.** Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэсэн эрэл, эрэл үнэлгээ, хайгуулын ажил хийгдсэн 15 ордуудын нийт 150 ш тайлантай Үндэсний геологийн албаны Геологийн баримт материалын архиваас судалж, танилцсан. Үүнд: Майн төмөр ХХК-ийн Гурван-Овоот нэртэй төмрийн хүдрийн ордын 12, “Мандах дорнын жонш” ХХК-ийн Өмнө бага чулуу нэртэй жоншны ордын 13, “Нүүдэлчин айрон” ХХК-ийн Доод Өлзийт-Овоо төмрийн хүдрийн ордын 14, “Адил Оч” ХХК-ийн Хөтөл Ус-2 нэртэй хайлуур жоншны ордын 12, “Баянжонш” ХХК-ийн Чулуутын зүүн салаагийн хайлуур жоншны ордын 14, “Вай эйч графит нэчурал” ХХК-ийн Сүүж уулын /төв хэсгийн/ графитын ордын 8, “Принципал инвестмэнтс” ХХК-ийн Авдрант нэртэй цагаан тугалганы ордын 18, “Нью хаппи” ХХК-ийн Хойт Баясгалангийн Жалга-1,2 нэртэй алтны шороон ордын 15, “Фокусметал майнинг” ХХК-ийн Худаг байшинт нэртэй төмрийн хүдрийн ордын 13 тайлан, “Анианресурс” ХХК-ийн Зуун мод нэртэй молибдени-зэсийн ордын тайлан гэх мэт.	
6.2	Гол, мөрний урсац бүрэлдэх эх, усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс, ойн сан бүхий газарт ашигт малтмал хайх, олборлох, ашиглахыг хориглох тухай хуулийг хэрэгжүүлнэ.	-	Хууль хэрэгжиж, мэдээллээр хангагдсан байна.	2021 оны гэрээний хэрэгжилтийг дүгнэсэн. Мэдээллийн санг хөтлөн баяжуулж, мэдээллээр хангаж ажилласан.	Мэдээллийн санг хөтлөн баяжуулах. 1 Мэдээллээр хангана.	● Монгол Улсын Засгийн газрын 2015.03.03-ны өдрийн 120 дугаар тогтоол “Гол мөрний урсац бүрэлдэх эхийн бүсэд олгосон тусгай зөвшөөрлийг цуцлах, усны сан бүхий газрын энгийн хамгаалалтын бүсэд олборлолт явуулж эхэлсэн, тусгай зөвшөөрөл бүхий талбайд холбогдох арга хэмжээ авах, нөхөн сэргээлт хийлгэх журам”-ын дагуу гэрээ байгуулсан 42 ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчдийн 2021 оны гэрээний хэрэгжилтийг 2022.01.23-ны өдөр 5 талт гэрээний ажлын хэсэг хуралдан дүгнэн, гэрээг сунгалаа. ● Ашигт малтмал хайх ашиглахыг хориглосон гол мөрний урсац бүрэлдэх эх, усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс, ойн сан бүхий газрын хэсэгчлэн тогтоосон хилийн заагт хамаарагдсан нийт 516 ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн судалгааг хийж, Гол, мөрний урсац бүрэлдэх эх, усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс, ойн сан бүхий газарт ашигт малтмал хайх, олборлох,	

						ашиглахыг хориглох тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах зорилгоор мэдээллийн санг тусгай зөвшөөрлийн талбайн хэмжээнд тус тус хөтлөн баяжуулж, АМГТГ-ын орлогч даргад 2022 оны 3 дугаар сард танилцуулсан. ● Гол, мөрний урсац бүрэлдэх эх, усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс, ойн сан бүхий газарт ашигт малтмал хайх, олборлох, ашиглахыг хориглох тухай хуулийн үйлчлэлд хамрагдаж байгаа 100-200кг хүртэлх нөөцтэй 27, 200кг-аас дээш нөөцтэй 25 алтны шороон ордын, Монгол Улсын Засгийн газрын тогтоолоор тусгай зөвшөөрлийн талбайн солбицолд өөрчлөлт орсон 55 ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийн мэдээллийг тус тус бэлтгэн УУХҮЯ-нд namchinsuren@mmhi.gov.mn цахим хаягаар 2022.11.17-ны өдөр хүргүүлсэн. ● Гол, мөрний урсац бүрэлдэх эхийн бүсэд олгосон тусгай зөвшөөрлийг цуцлах,, усны сан бүхий газрын энгийн хамгаалалтын бүсэд олборлолт явуулж эхэлсэн тусгай зөвшөөрөл бүхий талбайд холбогдох арга хэмжээ авах, нөхөн сэргээлт хийлгэх журмын дагуу Монгол Улсын Засгийн газрын 2015.03.30-ны өдрийн 120 дугаар тогтоолын дагуу байгуулсан 52 гэрээний хэрэгжилт, явц, үр дүнг боловсруулж бэлтгэн АМГТГ-ын даргад bayarmandal.l@mrpam.gov.mn, Хайгуул ашиглалтын газрын даргад enkhbold.s@mrpam.gov.mn, УУХҮЯ-ны Төрийн нарийн бичгийн даргад byanbadagva@mmhi.gov.mn цахим хаягаар тус тус 2022.11.22-ны өдөр хүргүүлсэн.	
6.2.1	Гол, мөрний урсац бүрэлдэх эх, усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс, ойн сан бүхий газарт ашигт малтмал хайх, олборлох, ашиглахыг хориглох тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах, хэрэгжилттэй холбоотой мэдээллийг нэгтгэх, холбогдох	-	Хууль хэрэгжиж, мэдээллээр хангагдсан байна.	2021 оны гэрээний хэрэгжилтийг дүгнэсэн. Мэдээллийн санг хөтлөн баяжуулж, мэдээллээр хангаж ажилласан.	Мэдээллийн санг хөтлөн баяжуулах. 1 Мэдээллээр хангана.	Ашигт малтмал хайх ашиглахыг хориглосон гол мөрний урсац бүрэлдэх эх, усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс, ойн сан бүхий газрын хэсэгчлэн тогтоосон хилийн заагт хамаарагдсан нийт 516 ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн судалгааг хийж, тус хуулийн хэрэгжилтийг хангах зорилгоор мэдээллийн санг тусгай зөвшөөрлийн талбайн хэмжээнд тус тус хөтлөн баяжуулж, АМГТГ-ын орлогч даргад 2022 оны 3 дугаар сард танилцуулсан. Гол, мөрний урсац бүрэлдэх эх, усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс, ойн сан бүхий газарт ашигт малтмал хайх, олборлох, ашиглахыг хориглох тухай хуулийн үйлчлэлд хамрагдаж байгаа 100-200кг хүртэлх нөөцтэй 27, 200кг-аас дээш нөөцтэй 25 алтны шороон ордын, Монгол Улсын Засгийн газрын тогтоолоор тусгай зөвшөөрлийн талбайн солбицолд өөрчлөлт орсон 55 ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийн мэдээллийг тус тус бэлтгэн УУХҮЯ-нд	

	байгууллагыг мэдээллээр хангах					namchinsuren@mmhi.gov.mn цахим хаягаар 2022.11.17-ны өдөр хүргүүлсэн. Гол, мөрний урсац бүрэлдэх эхийн бүсэд олгосон тусгай зөвшөөрлийг цуцлах,, усны сан бүхий газрын энгийн хамгаалалтын бүсэд олборлолт явуулж эхэлсэн тусгай зөвшөөрөл бүхий талбайд холбогдох арга хэмжээ авах, нөхөн сэргээлт хийлгэх журмын дагуу Монгол Улсын Засгийн газрын 2015.03.30-ны өдрийн 120 дугаар тогтоолын дагуу байгуулсан 52 гэрээний хэрэгжилт, явц, үр дүнг боловсруулж бэлтгэн АМГТГ-ын даргад bayarmandal.l@mrpam.gov.mn, Хайгуул ашиглалтын газрын даргад enkhbold.s@mrpam.gov.mn, УУХҮЯ-ны Төрийн нарийн бичгийн даргад byanbadagva@mmhi.gov.mn цахим хаягаар тус тус 2022.11.22-ны өдөр хүргүүлсэн.	
6.3	Тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн эргэлтэд хяналт тавих тухай хуулийг хэрэгжүүлнэ.	-	Хууль хэрэгжсэн байна.	1 журмын төсөлд санал өгсөн. 8 удаагийн цахим хуралдаанд оролцож, санал дүгнэлтийг өгч ажилласан	Мэргэжлийн зөвлөлийн хуралдаанд оролцох, санал, дүгнэлт өгөх, тайланг нэгтгэн Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яаманд хүргүүлнэ.	Тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн асуудлаар санал, дүгнэлт гаргах үүрэг бүхий Мэргэжлийн зөвлөлийн 2022 оны 8 удаагийн хуралд оролцож санал, дүгнэлт өгч УУХҮЯ-нд холбогдох мэдээллүүдийг хүргүүлсэн. Үүнд: • Тэсрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн 2021 оны жилийн эцсийн болон 2022 оны эхний 3 улирлын эргэлтийн мэдээ тайланг Уул уурхайн бодлогын газарт цахим шуудангаар; • “Тэсэлгээчний эрх олгох, сунгах, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох журам”-ын төслийг боловсруулан Уул уурхайн бодлогын газарт 2022.02.22-ны өдрийн 6/1021 тоот албан бичгээр; • “Тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн мэдээллийн нэгдсэн сан хөтлөхтэй холбогдсон журам”-ын төслийг боловсруулж Уул уурхайн бодлогын газарт 2022.04.27-ны өдөр цахим шуудангаар тус тус хүргүүлсэн.	
6.3.1	Тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн эргэлтэд хяналт тавих тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах	-	Хууль хэрэгжилт хангагдсан байна.	1 журмын төсөлд санал өгсөн. 8 удаагийн цахим хуралдаанд оролцож, санал дүгнэлтийг өгч ажилласан	Мэргэжлийн зөвлөлийн хуралдаанд оролцох, санал, дүгнэлт өгөх, тайланг нэгтгэн Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яаманд хүргүүлнэ.	Тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн асуудлаар санал, дүгнэлт гаргах үүрэг бүхий Мэргэжлийн зөвлөлийн 2022 оны 1, 2, 3, 4, 5, 6 дугаар хуралдаануудад цахим хэлбэрээр, 7, 8 дугаар хуралдаануудад танхимаар оролцож тэсэлгээний тусгай зөвшөөрөл шинээр олгох, сунгах эсэх асуудал болон тэсрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн үйлдвэрийн ТЭЗҮ-ийг хэлэлцсэнээс 4 ТЭЗҮ-ийг хүлээн авах, 1 ТЭЗҮ-ийг засварт буцаах, 12 тэсэлгээний тусгай зөвшөөрөл шинээр олгох, 1 тусгай зөвшөөрлийг шинээр олгохоос татгалзах, 18 тусгай зөвшөөрлийг сунгах, 1 тусгай зөвшөөрлийг сунгахаас татгалзсан санал, дүгнэлт өгч ажилласан.	

						“Тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн эргэлтэд хяналт тавих тухай” хуулийн 22 дугаар зүйлд заасны дагуу тэсрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн 2021 оны жилийн эцсийн эргэлтийн мэдээ тайлан ирүүлсэн тэсэлгээний тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч 46 аж ахуйн нэгжийн тайланг нэгтгэн 2022.02.08-ны өдөр, 2022 оны эхний 3 улирлын тайлан ирүүлсэн 51 аж ахуйн нэгжийн тайланг нэгтгэн 2022.11.09-ний өдөр УУХҮЯ-ны Уул уурхайн бодлогын газарт тус тус цахим шуудангаар хүргүүлсэн.	
6.4	Газрын хэвлийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд	-	Нөөцийн хөдөлгөөний тоо бүртгэлийг хөтөлсөн байна.	2021 онд металл болон металл бус ашигт малтмалын 144 ордын нөөцийн хөдөлгөөний тоо бүртгэлийг хөтөлсөн.	120 ордын нөөцийн хөдөлгөөн хийж, тоо бүртгэлийг үргэлжлүүлэн хөтөлж, Үндэсний геологийн албаны Геологийн баримтын төв архивд хүлээлгэн өгнө.	Металл ашигт малтмалын 105, металл бус ашигт малтмалын 42 ордын нөөцийн хөдөлгөөний тоо бүртгэлийг хөтөлж, Үндэсний геологийн албаны Геологийн баримтын төв архивд хүлээлгэн өгсөн.	
6.4.1	Газрын хэвлийн тухай хуулийн 32, 45 дугаар зүйлд заасны дагуу олборлолт явуулсан металл болон металл бус ордуудын ашигт малтмалын нөөцийн хөдөлгөөний тоо бүртгэлийг хөтлөх	-	Нөөцийн хөдөлгөөний тоо бүртгэлийг хөтөлсөн байна.	2021 онд металл болон металл бус ашигт малтмалын 144 ордын нөөцийн хөдөлгөөний тоо бүртгэлийг хөтөлсөн.	2022 оны металл болон металл бус ашигт малтмалын ордын нөөцийн хөдөлгөөний тоо бүртгэлийг хөтөлсөн байна.	Металл ашигт малтмалын 105, металл бус ашигт малтмалын 42 ордын нөөцийн хөдөлгөөний тоо бүртгэлийг тухай бүр хөтөлсөн. Нөөцийн хөдөлгөөний Маягт 3б-г хэрхэн бөглөж цахимаар ирүүлэх талаар хүдрийн ордын 23 аж ахуйн нэгжид 2022.02.09-ний өдөр мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч, сургалт зохион байгууллаа.	
6.5	Ашигт малтмалын тухай хуульд бичил уурхайтай холбоотой нэмэлт, өөрчлөлт оруулахад санал өгөх, мэдээллээр хангана.	-	Шаардлагатай мэдээллийг тухай бүр гаргаж хүргүүлсэн байна.	Ашигт малтмалын тухай хуульд Бичил уурхайн талаар оруулах нэмэлт өөрчлөлтийн санал, 2 мэдээ, мэдээллийг Уул уурхай, хүнд	1 санал өгсөн байна. 2 мэдээлэл хүргүүлсэн байна..	2022.04.15-17-ны өдрүүдэд зохион байгуулсан “Үнэт металлын үндэсний форум”-аас гарсан 2 хүсэлтийг Ашигт малтмалын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөлд тусгах санал болгон форумаас гарах зөвлөмжид тусгуулсан. Үнэт металлын үндэсний холбоо форумаас гарсан зөвлөмжийг 2022.04.20-ны өдөр УУХҮЯ-нд форум зохион байгуулагчдын зүгээс хүргүүлсэн. Ашигт малтмалын тухай хуулийн төсөл (Шинэчилсэн найруулга)-ийг хэлэлцэхийг хүлээлгүйгээр Бичил уурхайгаар ашигт малтмал олборлох журмын шинэчилсэн	

				үйлдвэрийн яаманд хүргүүлсэн.		найруулгын төслийг хэлэлцүүлэх боломжийг судлахад шаардлагатай бичил уурхайн нөхцөл байдлын талаарх мэдээллийг бэлтгэж ирүүлэх УУХҮ-ийн сайдаас 2022.05.02-ны өгсөн үүрэг, даалгаврын дагуу мэдээллийг бэлтгэж УУХҮЯ-ны Уул уурхайн бодлогын газрын ахлах шинжээч Т.Зууннастын zuunnast.t@gmail.com хаягаар 2022.05.09-ний өдөр хүргүүлсэн.	
6.5.1	Хуульд оруулсан нэмэлт, өөрчлөлттэй холбогдуулан бичил уурхайгаар ашигт малтмал олборлох журмыг шинэчлэн боловсруулахад санал өгөх, мэдээллээр хангах	-	Санал хүргүүлсэн байна.	Бичил уурхайгаар ашигт малтмал олборлох журамд оруулах нэмэлт өөрчлөлт саналыг 2 удаа хүргүүлсэн. Бичил уурхайтай холбоотой 3 мэдээ, мэдээллээр хангаж ажилласан.	2 мэдээлэл хүргүүлсэн байна.	Бичил уурхайгаар ашигт малтмал олборлох журмын төслийн Ерөнхий зүйлийн 1.3, 1.6, Ашигт малтмал олборлох өргөдөл гаргах, түүнийг хянан шийдвэрлэх хэсгийн 2.2, 2.8, Бичил уурхай эрхлэгч этгээдийн эрх, үүрэг хэсгийн 3.2.1, 3.2.2, 3.2.10, 3.2.14, Бичил уурхайгаар ашигт малтмал олборлох талбай хэсгийн 4.4, Сум, дүүргийн Засаг даргын эрх, үүрэг хэсгийн 6.1.3, 6.1.4, 6.1.9, 6.1.11, 6.1.15, 6.1.17, 6.2, Төрийн захиргааны байгууллагын эрх, үүрэг хэсгийн 9.1.1, 9.1.5, 9.1.6, Талбайг буцааж хүлээлгэн өгөх хэсгийн 12.2, Хяналт тавих, хариуцлага хүлээлгэх хэсгийн 13.1 дэх заалтуудад санал боловсруулж УУХҮЯ-ны Уул уурхайн бодлогын газарт 2022.04.20-ны хүргүүлэн төсөлд тусгуулсан. “Бичил уурхайгаар ашигт малтмал олборлох журам”-ыг 2022.08.03-ны өдрийн Монгол Улсын Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцэж 296 дугаар тогтоолоор баталсан.	
6.5.2	Бичил уурхайн журмын хэрэгжилтийг хангах	-	Журам хэрэгжсэн байна.	4 мэдээ, мэдээллийг санд нэгтгэсэн. 4 мэдээллээр хангаж ажилласан. 1 санал Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яаманд хүргүүлсэн.	Мэдээллийн санг баяжуулж, мэдээллээр хангана. 1 Санал Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яаманд хүргүүлсэн байна.	Уул уурхайн хүнд үйлдвэрийн яамнаас үүрэг болгосны дагуу эхний хагас жилд 4 мэдээ, мэдээллийг санд нэгтгэсэн. Мөн 4 мэдээлэл, 1 саналыг УУХҮЯ-нд хүргүүлж ажилласан. “Бичил уурхайгаар ашигт малтмал олборлох журам” Монгол Улсын Засгийн газрын 2022.08.03-ны өдрийн хуралдаанаар 296 дугаар тогтоолоор батлагдсан болович агентлагийн хэмжээнд талбайг шүүх болон олгохтой холбоотой кадастрын системийн бэлтгэл ажил, өмнө олгогдсон талбайнуудын бүртгэл, тайлагналтыг цэгцлэх ажлууд хийгдэж холбогдох заавар болон маягтуудыг шинэчлэх ажил хийгдсэн. Бичил уурхайтай холбоотой мэдээллээр хангаж ажиллав. Үүнд: • Шинэ сэргэлтийн бодлогыг хэрэгжүүлэх болон Уул уурхайн салбарын 100 жилийн ойн хүрээнд 2022.03.21-нээс 2022.04.28-ны өдрүүдэд 20 аймгийг хамруулан АМГТГ-ын зохион байгуулсан хэлэлцүүлэг дээр тавьсан “Эрдэс баялгийн салбарын хууль тогтоомжийн хэрэгжилт, тулгамдаж буй асуудал” сэдэвтэй илтгэлд бичил уурхайн мэдээлэл бэлтгэсэн.	

						• IBIS зочид буудалд 2022.04.15-17-ны өдрүүдэд зохион байгуулсан Үнэт металлын Үндэсний форумын Үнэт металлын салбарт төрийн байгууллагын гүйцэтгэж буй үүрэг, оролцоо хэлэлцүүлэгт Алтны олборлолт, бичил уурхайн талаар мэдээлэл хийсэн. • Манай орны бичил уурхайн туршлагыг судлахаар ирсэн Этиопи Улсын 13 төлөөлөгчдөд 2022.05.27-ны өдөр хурлын танхимд Бичил уурхайн сэдэвчилсэн илтгэл тавьж хэлэлцүүлэв.	
6.6	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль, тогтоомжийн хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд	-	Хууль тогтоомж хэрэгжиж, мэдээллээр хангагдсан байна.	Уулын болон баяжуулах, боловсруулах үйлдвэрүүдийн, 2020 оны ашиглалтын үйл ажиллагааны 143 тайлангийн мэдээллийг нэгдсэн санд нэгтгэн, холбогдох байгууллагыг мэдээллээр хангаж ажилласан.	Мэдээллийн санг хөтлөн баяжуулж, дүгнэлт гаргах, холбогдох байгууллагуудыг мэдээллээр хангаж ажиллана.	“Хөдөлмөрийн эрүүл мэнд, аюулгүй байдлын Удирдлагын тогтолцоо, шаардлага MNS ISO 45001:2018 стандартыг нэвтрүүлэх арга зүй” цуврал сургалтыг салбар хорооны гишүүдэд болон аж ахуйн нэгжүүдийн дээд шатны удирдлагууд, Удирдах зөвлөлийн гишүүд, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн ажилтнуудад зохион байгуулах ажлын хүрээнд 2022.04.14-ний өдрийн сургалтын ирцийг хангахад хамтран ажилласан. “Аюулгүй байдал, эрүүл мэндийн соёлыг хамтдаа төлөвшүүлье” сарын аяныг хамтран зохион байгуулж, тайланг УУХҮЯ-ны Төрийн нарийн бичгийн даргад 2022.06.06-ны 1/3058 тоот албан бичгээр хүргүүлсэн. Уулын болон баяжуулах, боловсруулах үйлдвэрүүдийн, 2021 оны ашиглалтын үйл ажиллагааны баталгаажсан 164 тайлангийн мэдээллийг нэгдсэн санд нэгтгэсэн.	
6.6.1	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль, тогтоомжийн хэрэгжилтийг сайжруулах, холбогдох байгууллагуудыг мэдээллээр хангах	-	Хууль хэрэгжиж, мэдээллээр хангагдсан байна.	Уулын болон баяжуулах, боловсруулах үйлдвэрүүдийн, 2020 оны ашиглалтын үйл ажиллагааны 143 тайлангийн мэдээллийг нэгдсэн санд нэгтгэн, холбогдох байгууллагыг мэдээллээр хангаж ажилласан.	Мэдээллийн санг хөтлөн баяжуулж, дүгнэлт гаргах, холбогдох байгууллагуудыг мэдээллээр хангаж ажиллана.	“Хөдөлмөрийн эрүүл мэнд, аюулгүй байдлын Удирдлагын тогтолцоо, шаардлага MNS ISO 45001:2018 стандартыг нэвтрүүлэх арга зүй” цуврал сургалтыг салбар хорооны гишүүдэд болон аж ахуйн нэгжүүдийн дээд шатны удирдлагууд, Удирдах зөвлөлийн гишүүд, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн ажилтнуудад зохион байгуулах ажлын хүрээнд 2022.04.11-ний өдөр үйл ажиллагааны төлөвлөгөө ирүүлсэн тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчдийн 814 цахим хаяг руу захидал илгээж, утсаар холбогдон, 2022.04.14-ний өдрийн сургалтын ирцийг хангахад хамтран ажилласан. “Аюулгүй байдал, эрүүл мэндийн соёлыг хамтдаа төлөвшүүлье” сарын аяныг хамтран зохион байгуулж, тайланг УУХҮЯ-ны Төрийн нарийн бичгийн даргад 2022.06.06-ны 1/3058 тоот албан бичгээр хүргүүлсэн.	

						Уулын болон баяжуулах, боловсруулах үйлдвэрүүдийн, 2021 оны ашиглалтын үйл ажиллагааны баталгаажсан 164 тайлангийн мэдээллийг нэгдсэн санд нэгтгэсэн.	
Зорилго 7. Уул уурхайн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад нүүрсний салбарын хөгжлийн бодлого боловсруулахад дэмжлэг үзүүлэх, шаардлагатай мэдээллээр хангах, бодлогын удирдамжийг нь хэрэгжүүлэх, энэ салбарын хөрөнгө оруулалтын орчинд үнэлэлт, дүгнэлт өгөх, түүнийг сайжруулах санал, судалгаа боловсруулна.							
7.1	Шинээр төлөвлөгдөж буй төслүүдийн техник, эдийн засгийн үндэслэлтэй танилцаж холбогдох эрх зүйн актуудын шаардлагад нийцүүлэн хянах, төслүүдийн холбогдолтой нэгдсэн мэдээллийн сан үүсгэж түүнд тулгуурлан салбарын ойрын болон хэтийн хөгжлийн бодлогыг тодорхойлоход шаардлагатай тооцоо, судалгаа хийнэ.	-	Судалгааны зорилгод нийцсэн мэдээллийн боловсруулалт хийж бодитой мэдээлэл гаргасан байна.	Нийт нүүрсний нийт АТЗ-үүдийн техник, эдийн засгийн үндэслэлийн судалгааг хийсэн.	Ирүүлсэн техник, эдийн засгийн үндэслэл бүрийг хянаж, засварыг нь хийлгэж Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлд хүргүүлсэн байна.	● ТЭЗҮ хэлэлцэх ЭБМЗ-ийн салбар зөвлөл болон өргөтгөсөн 16 хуралдаанаар 197 орд ашиглах ТЭЗҮ-ийг хэлэлцүүлснээс хүлээн авсан 71, засвартайгаар хүлээн авсан 110, буцаасан 11 техник, зөвлөмжтэйгөөр хүлээн авсан 2, аж ахуйн нэгжийн хүсэлтээр хойшлуулсан 3 тус тус байна. Нийт 165 техник, эдийн засгийн үндэслэлийн хурлын тэмдэглэл, дүгнэлтийг боловсруулан баталгаажуулж аж ахуй нэгжид хүргүүлсэн. ● Техник, эдийн засгийн 197 үндэслэлийн нөөц, олборлолт, баяжуулалт, бүтээгдэхүүн гаргалт, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, байгаль орчин, хүний нөөц, эдийн засаг, хөрөнгө оруулалт, дэд бүтцийн талаарх мэдээллийг авч, мэдээллийн санг баяжуулсан. ● Мөн 2022.12.09-ний өдрийн байдлаар нүүрсний хүчин төгөлдөр 307 ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл байгаагаас 254 ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл ил болон далд аргаар ашиглах техник, эдийн засгийн үндэслэлтэй байна.	
7.1.1	Уул уурхайн зураг төсөл, техник, эдийн засгийн үндэслэл боловсруулах тусгай зөвшөөрөл бүхий аж ахуйн нэгжүүдийн боловсруулсан орд ашиглах техник, эдийн засгийн үндэслэлийг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн	-	Ирүүлсэн техник, эдийн засгийн үндэслэлийн хүсэлтийн тоогоор шуурхай, чанартай гүйцэтгэсэн байна.	2021 онд 35 техник, эдийн засгийн үндэслэлтэй танилцаж, Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлсэн.	Техник, эдийн засгийн үндэслэлүүдийг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлсэн байна.	● ТЭЗҮ хэлэлцэх ЭБМЗ-ийн салбар зөвлөл болон өргөтгөсөн 16 хуралдаанаар 197 орд ашиглах ТЭЗҮ-ийг хэлэлцүүлснээс хүлээн авсан 71, засвартайгаар хүлээн авсан 110, буцаасан 11 техник, зөвлөмжтэйгөөр хүлээн авсан 2, аж ахуйн нэгжийн хүсэлтээр хойшлуулсан 3 тус тус байна. Нийт 165 техник, эдийн засгийн үндэслэлийн хурлын тэмдэглэл, дүгнэлтийг боловсруулан баталгаажуулж аж ахуй нэгжид хүргүүлсэн. ● Техник, эдийн засгийн 197 үндэслэлийн нөөц, олборлолт, баяжуулалт, бүтээгдэхүүн гаргалт, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, байгаль орчин, хүний нөөц, эдийн засаг, хөрөнгө оруулалт, дэд бүтцийн талаарх мэдээллийг авч, мэдээллийн санг баяжуулсан.	

	зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэх					• Үнэс нүүрсний 2022 онд хүсэлт ирүүлсэн 22 техник, эдийн засгийн үндэслэлтэй холбогдох заавар журмын дагуу танилцаж, үнлэлт, дүгнэлтийг тойрох хуудсаар Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлд хүргүүлэн ажилласан.	
7.1.2	Нөөцийн холбогдох мэдээллүүдээр сан үүсгэх, ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбайнуудад ногдох нөөцийн хөдөлгөөнийг бүртгэх, ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдлийн талбайд ногдох нөөцийг тооцох, талбайг хэсэгчлэн шилжүүлэх тохиолдолд нөөцийг талбай тус бүр ногдох байдлаар хувааж бүртгэж авах, тодорхойлолт гаргах	-	Холбогдох заавар, журамд нийцүүлэн, шуурхай чанартай гүйцэтгэсэн байна.	2021 онд ашиглалтын үйл ажиллагааны 53 тайлан нөөцийн хэсэгт орж ирснээс шаардлага хангасан 47 тайлангийн нөөцийн хөдөлгөөнийг хийж санг баяжуулсан.	Ирүүлсэн хүсэлтийн тоогоор нөөцийг бүртгэж, нөөцийн хөдөлгөөн хийсэн байна.	2022 онд 2021 оны ашиглалтын үйл ажиллагааны 69 тайлан ирүүлснээс нөөцийн хэсгийн шаардлага хангасан 59 тайлангийн нөөцийн хөдөлгөөнийг хийж санг баяжуулсан. Ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл хүссэн “Саруул сансар” ХХК-ийн NM-026048 дугаартай өргөдөл болон “Винтерблоссом” ХХК-ийн NM-025930 дугаартай өргөдлүүдийн талбайд ногдох нөөцийг бүртгэн авч лавлагааг Кадастрын хэлтэст гаргаж өгсөн	
Зорилго 8. Ашигт малтмалын тухай хууль, Цөмийн энергийн тухай хууль болон бусад хууль эрх зүйн баримт бичгийг хэрэгжүүлэх зорилгоор ердийн болон цацраг идэвхт ашигт малтмалын хайгуул, ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбайд холбогдох кадастрын үйлчилгээ үзүүлнэ.							
8.1	Геологи, уул уурхайн кадастрын бүртгэл хөтөлнө.	-	Холбогдох хууль, журам, зааврын дагуу хийсэн бүртгэлийн тоо	2021 онд бүртгэлийг 100 хувь хийж гүйцэтгэсэн.	Геологи, уул уурхайн кадастрын бүртгэлийг Уул уурхайн кадастрын компьютержсэн системд бүрэн, үнэн зөв бүртгэсэн байна.	Ашигт малтмалын тухай хууль, Цөмийн энергийн тухай хууль, Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын тухай хууль, Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай хууль, Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 296 дугаарт тогтоолоор батлагдсан Бичил уурхайгаар ашигт малтмал олборлох журам болон бусад хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх зорилгоор ердийн болон цацраг идэвхт ашигт малтмалын хайгуул, ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбайд холбогдох уул уурхайн кадастрын бүртгэлийн үйлчилгээ үзүүлж ажилласан болно. Үүнд: • Тусгай зөвшөөрлийн талбай буцаах, шилжүүлэх, барьцаалах, хугацаа сунгах, шинээр ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл хүссэн, түгээмэл тархацтай ашигт	

						малтмалын тусгай зөвшөөрөл хүссэн нийт 712 өргөдөлд зураг зүйн шүүлт хийж, шүүлтийн хуудас хавсарган дотоод хяналтын хуудаст тэмдэглэгээ хийсэн. • Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газраар батлуулсан Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл бүхий 37 талбайн хилийн шав тэмдгийн тайланг хянан бүртгэв. • Аймгуудын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 23 тогтоол бүхий 63 газрын 531.8 мянган га талбайг Ашигт малтмалын тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.3-т зааснаар Уул уурхайн кадастрын бүртгэлийн системд бүртгэв. • Аймгуудын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлаар тусгай хэрэгцээнд авсан 12 тогтоол /43 газар бүхий 206.8 мянган талбайг/-ын хугацаа дууссаныг Уул уурхайн кадастрын бүртгэлийн системд бүртгэв. • Эрх бүхий байгууллагаас ирүүлсэн 189 албан бичгийг шүүж 57 тусгай зөвшөөрлийн шилжилт хөдөлгөөн, захиран зарцуулах эрхийг түдгэлзүүлснийг тусгай зөвшөөрлийн хязгаарлалтын бүртгэлд бүртгэв. Эрх бүхий байгууллагуудаас ирүүлсэн албан бичгээр 32 тусгай зөвшөөрлийн захиран зарцуулах эрх, шилжилт хөдөлгөөн хийх эрхийг сэргээснийг Уул уурхайн кадастрын тусгай зөвшөөрлийн хязгаарлалтын бүртгэлд тус тус бүртгэж хариу мэдэгдэв. Тусгай зөвшөөрөл эзэмшдэггүй аж ахуйн нэгшийн нэрээр тусгай зөвшөөрөл эзэмшдэг эсэх талаар лавлагаа авсан 100 бичигт хариу өгч ажилласан. • Кадастрын хэлтсийн даргын 2022.01.01-нээс 2022.11.21-ний өдрийг хүртэлх хугацаанд гарсан нийт 428 шийдвэрт дугаар олгож Уул уурхайн кадастрын бүртгэлийн системд бүртгэсэн. • 2022.01.01-нээс 2022.11.20-ны өдөр хүртэлх хугацаанд Хуулийн этгээдийн “К-4 маягт тодорхойлолтын дагуу давхардсан тоогоор нийт 608 хуулийн этгээдийн мэдээллийг шинэчлэн Уул уурхайн кадастрын бүртгэлийн системд бүртгэж мэдээллийн зөрүүг арилгасан. • Ашигт малтмалын тухай хуульд нийцүүлэн ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл олгох, бүртгэх төрийн үйлчилгээг цахимжуулсан мэдээллийн системийг хөгжүүлсэн. • Тусгай зөвшөөрлийн хувийн хэргийн материалуудыг сканердаж цахим хэлбэрт оруулах ажил хийгдэж байна. Дээрх ажлын хүрээнд тусгай зөвшөөрлийн хувийн	

						хэргийн архивд хадгалж байгаа хүчингүй болсон тусгай зөвшөөрлийн хувийн хэргээс 20 хувийг болон хүчинтэй бүх тусгай зөвшөөрөл, нийт 4351 тусгай зөвшөөрлийн 680,008 хуудас материалыг сканердан цахим хэлбэрт оруулсан. • 2022 онд нийт 1344 тусгай зөвшөөрлийн цахим хэлбэрт шилжүүлсэн материалуудыг Уул уурхайн кадастрын бүртгэлийн системд тусгай зөвшөөрлийн хөдөлгөөн тус бүрээр бүртгэсэн. • Шинээр олгогдсон 80 тусгай зөвшөөрлийн хувийн хэргийг үүсгэж архивын нэгж болгов. Эрх бүхий байгууллагуудад нотлох баримтын зориулалтаар хуулбарласан 3700 хуудас баримт бичигт хуулбар үнэн дардас дарж, баталгаажуулав. • Сонирхсон этгээдэд ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийн бүртгэл болон тэдгээрийн зураг зүйн бүртгэлийн талаарх 457 мэдээлэл, лавлагаа гаргаж өгсөн. • Говь-Алтай, Төв, Өмнөговь, Баянхонгор, Дундговь, Увс, Хэнтий аймгуудаас бичил уурхайн дүгнэлт гаргуулах ирүүлсэн албан бичгүүдийн дагуу 27 талбайд дотоод хяналтын хуудас нээн, холбогдох хэлтэс, мэргэжилтнүүдээр хянуулан, боломжтой 1, боломжгүй 26 талбайн дүгнэлтийг аймгийн Засаг дарга нарт албан бичгээр хүргүүлсэн. • 2022.11.20-ны өдрийн байдлаар 489 түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөл хүлээн авсан байна. Нийт 306 өргөдөлд дүгнэлт гарган аймаг орон нутаг руу хүргүүлсэн. Үүнээс 151 өргөдөлд олгох боломжтой, 155 өргөдөлд боломжгүй дүгнэлт хүргүүлсэн. 183 өргөдөл хэлэлцэх шатанд байна. Өмнөх 2021 оны 69 өргөдлийг шийдвэрлэснээс, 40 өргөдөлд олгох боломжтой, 29 өргөдөлд олгох боломжгүй дүгнэлт хүргүүлсэн. 2020 оны шийдвэрлэгдээгүй он дамнасан 37 өргөдлийг татгалзаж шийдвэрлэсэн. • Монгол Улсын Засгийн газрын 2012 оны 194, 2015 оны 289 дүгээр тогтоолуудын хэрэгжилтийг хангаж ажилласан.	
8.1.1	Ашигт малтмалын тухай хуулийн дагуу тусгай зөвшөөрлийн бүх хөдөлгөөний өргөдлийн талбайд	-	Хуульд нийцүүлэн хийсэн зураг зүйн шүүлтийн тоо	2021 онд 157 өргөдлийн талбайд зураг зүйн шүүлт хийсэн.	Тусгай зөвшөөрлийн бүх хөдөлгөөний өргөдлийн талбайд 200-аас багагүй	Тусгай зөвшөөрлийн талбай буцаах, шилжүүлэх, барьцаалах, хугацаа сунгах, шинээр ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл хүссэн, түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл хүссэн нийт 712 өргөдөлд зураг зүйн шүүлт хийж, шүүлтийн хуудас хавсарган дотоод хяналтын хуудаст тэмдэглэгээ хийж ажилласан.	

	зураг зүйн шүүлт хийх, зураг зүйн бүртгэлд хяналт тавих				өргөдлийн зураг зүйн шүүлт хийсэн байна.		
8.1.2	Тусгай хамгаалалт, тусгай хэрэгцээнд авсан газар, Монгол улсын Засгийн газрын нөөц газар болон ашигт малтмал эрэх, хайх, ашиглахыг хориглосон, хязгаарласан талбайн бүртгэл хөтлөх	-	Хуульд нийцсэн тогтоол, шийдвэрийг бүртгэсэн тоо	2021 онд 119 талбайн 3.2 сая гектар газрын тусгай хэрэгцээнд бүртгэсэн.	Ирүүлсэн тогтоол, шийдвэрийн тоогоор хуульд нийцүүлэн бүртгэсэн байна.	Баян-Өлгий, Булган, Баянхонгор, Завхан, Өмнөговь, Сүхбаатар, Өвөрхангай, Дорноговь, Дундговь, Төв, Ховд, Хөвсгөл аймгуудын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 23 тогтоол бүхий 63 газрын 531.8 мянган га талбайг Ашигт малтмалын тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.3-т зааснаар Уул уурхайн кадастрын бүртгэлийн системд бүртгэв. Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам, Аймаг дундын отрын бэлчээр ашиглалтын захиргаанаас 2022.02.09-ний өдрийн 33 дугаар “Отрын бүс бэлчээр газрыг бүртгүүлэх тухай” албан бичгээр ирүүлсэн Хэнтий аймгийн Хэрлэнбаян-Улаан сумын Хэрлэнбаян-Улаан нэртэй газар, Баян-Өлгий аймгийн Ногооннуур, Увс аймгийн Ховд сумын Ачит нуур нэртэй газруудыг тус тус Уул уурхайн кадастрын бүртгэлийн системд бүртгэсэн тухай албан тоотыг 2022.03.03-ны өдрийн 8/1230 тоот албан бичгээр хариуг хүргүүлсэн. Булган, Дархан-Уул, Дорноговь, Дархан-Уул, Дорнод, Завхан, Хэнтий, Өвөрхангай, Өмнөговь аймгуудын тусгай хэрэгцээнд авсан 12 тогтоол /43 газар бүхий 206.8 мянган талбайг/-ын хугацаа дууссаныг Уул уурхайн кадастрын бүртгэлийн системд бүртгэсэн.	
8.1.3	Ашигт малтмалын тухай хуульд нийцүүлэн ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл олгох, бүртгэх төрийн үйлчилгээг бүрэн цахимжуулсан мэдээллийн системийг хөгжүүлэх	-	Төрийн үйлчилгээг цахимжуулсан системийг ашиглаж эхлэнэ.	Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яаманд санал, төлөвлөгөө хүргүүлсэн.	Ашигт малтмалын тухай хуульд нийцүүлэн төрийн үйлчилгээг цахим хэлбэрт шилжүүлэн ашиглалтад оруулсан байна.	УУХҮ-ийн сайдын “Ажлын хэсэг байгуулах тухай” 2021.10.27-ны өдрийн А/273 тушаалаар байгуулагдсан ажлын хэсэгт холбогдох мэргэжилтнүүд ажиллаж ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийн сонгон шалгаруулалтаар олгох үйл ажиллагааг цахимжуулахаар Төрийн худалдан авах ажиллагааны газартай хамтран www.tender.gov.mn цахим системд нэмэлт хөгжүүлэлт хийлгүүлж бэлтгэл ажлыг хангав. Улмаар 2022.11.23-ны өдрөөс эхлэн 7 хоног бүр 25 талбайг олон нийтэд зарлан ажиллаж байна. Мөн цахим платформын танилцуулах сургалтыг 2022.04.15-ны өдөр танхимаар, 2022.04.21; 2022.05.04-ний өдрүүдэд цахимаар аж ахуйн нэгж болон сонирхсон этгээдүүдэд сургалт зохион байгуулж, гарын авлага, танилцуулга видео хичээлийг боловсруулан давхардсан тоогоор 500 гаруй хэрэглэгчдийг хамруулан зохион байгуулав. УУХҮ-ийн сайдын 2022.11.10-ны өдрийн А/282 тоот тушаалаар сонгон шалгаруулалтын комиссын бүрэлдэхүүн өөрчлөгдсөнтэй холбоотойгоор гишүүдийн цахим системд нэвтрэх тоон	

						гарын үсгийг шинэчлэн авч сонгон шалгаруулалт зарлах бэлтгэл ажил хангасан. Газрын харилцаа, геодези, зураг зүйн газартай мэдээлэл солилцох 2021 оны 2021/80 дугаартай гэрээний дагуу Уул уурхайн кадастрын бүртгэлийн системийн сантай холбох сервисийг үүсгэсэн бөгөөд Газрын харилцаа, геодези, зураг зүйн газраас гаргах сервис хүлээгдэж байна. Германы хамтын ажиллагааны BGR төслийн хүрээнд Газрын харилцаа, геодези, зураг зүйн газраас гаргах сервисийг холбох ажлыг төслийн ажлын даалгаварт тусгуулж шинэ хөгжүүлэлтийн ажлыг эхлүүлсэн болно.	
8.1.4	Ашигт малтмалын хүчин төгөлдөр тусгай зөвшөөрлийн хувийн хэргийн цахим архив үүсгэх	БГР төслийн сан хүү жил т	Цахим хэлбэрт шилжүүлсэн хувийн хэргийн тоо	2021 онд хүчинтэй 2636, хүчингүй 551, нийт 3187 тусгай зөвшөөрлийн хувийн хэргийг цахим хэлбэрт шилжүүлсэн.	800.000 гаруй хуудас хасагдсан өргөдөл, дуусгавар болсон, хүчингүй болсон, буцаан өгсөн, цуцлагдсан тусгай зөвшөөрлийн хувийн хэргийг цахим хэлбэрт шилжүүлсэн байна.	Тусгай зөвшөөрлийн хувийн хэргийн цахим архив үүсгэх ажлын хүрээнд хүчин төгөлдөр ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийн хувийн хэргээс гадна архивд хадгалагдаж буй хүчингүй болсон, дуусгавар болсон, цуцлагдсан, талбайгаа бүхэлд нь буцааж өгсөн тусгай зөвшөөрлийн хувийн хэргийн материалуудыг сканердаж цахим хэлбэрт оруулах ажил хийгдэж байна. Дээрх ажлын хүрээнд нийт **4351** тусгай зөвшөөрлийн 680,008 хуудас материалыг сканердан цахим хэлбэрт оруулсан. АМГТГ-ын даргын 2022.02.15-ны өдрийн Д/01 дугаар “Тусгай зөвшөөрлийн баримтыг цахим хэлбэрт шилжүүлэх тухай” албан даалгаврын хүрээнд 2022 онд нийт 4200 тусгай зөвшөөрлийн цахим хэлбэрт шилжүүлсэн материалуудыг Уул уурхайн кадастрын бүртгэлийн системд тусгай зөвшөөрлийн хөдөлгөөн тус бүрээр бүртгэхээс 1344 тусгай зөвшөөрлийн хөдөлгөөнийг Уул уурхайн кадастрын бүртгэлийн системд бүртгэсэн бөгөөд Ашигт малтмал газрын даргын 2022.11.28-ны Д/06 дугаар албан даалгаврын дагуу тус ажлын хугацааг 2023.05.31-ний өдөр хүртэл сунгасан болно.	
8.1.5	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.1 дэх хэсэгт заасны дагуу тусгай зөвшөөрөл хүсэж орон нутагт гаргасан өргөдлийн дагуу шүүлт хийж, холбогдох дүгнэлт гаргах, хүргүүлэх	-	Хуульд нийцүүлэн шийдвэрлэсэн өргөдлийн тоо	151 талбайд тусгай зөвшөөрөл олгох боломжтой, 49 талбайд олгох боломжгүй дүгнэлтийг холбогдох аймгийн Засаг даргад хүргүүлсэн.	Тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдлийг хуулийн хүрээнд хянан шийдвэрлэсэн байна.	2022.11.20-ны өдрийн байдлаар 489 түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөл хүлээн авсан байна. Нийт 306 өргөдөлд дүгнэлт гарган аймаг орон нутагт хүргүүлсэн. Үүний 151 өргөдөлд олгох боломжтой, 155 өргөдөлд боломжгүй дүгнэлт хүргүүлсэн. 183 өргөдөл хэлэлцэх шатанд хянагдаж байна. Өмнөх 2021 оны 69 өргөдлийг шийдвэрлэснээс, 40 өргөдөлд олгох боломжтой, 29 өргөдөлд олгох боломжгүй дүгнэлт хүргүүлсэн. 2020 оны шийдвэрлэгдээгүй он дамнасан 37 өргөдлийг татгалзаж шийдвэрлэсэн. Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл хүссэн Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн хурлаар орох түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын	

						хайгуулын тусгай зөвшөөрлийн нөөцийн 15 тойрох хуудаст хориглосон хязгаарласан талбайн шүүлт хийсэн. 2022.11.20-ны өдрийн байдлаар аймаг, нийслэлийн Засаг даргын захирамжаар олгогдсон түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын 480 тусгай зөвшөөрөл хүчин төгөлдөр бүртгэлтэй байгаагаас ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл 105, хайгуулын тусгай зөвшөөрөл 375 байна.		
8.2	Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөлтэй холбоотой өргөдлийн үйлчилгээ үзүүлнэ.	-	Холбогдох хууль, журамд нийцүүлэн шийдвэрлэсэн өргөдлийн тоо	2021 онд тусгай зөвшөөрөлтэй холбоотой өргөдлийг 100 хувь шийдвэрлэсэн.	Тусгай зөвшөөрлийн хөдөлгөөний өргөдлийг хуулийн хүрээнд хянан шийдвэрлэсэн байна.	Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөлтэй холбоотой өргөдлийн үйлчилгээг бүрэн үзүүлж ажилласан. Үүнд: • Тайлангийн хугацаанд тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч хуулийн этгээдээс ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийн талбайг бүхэлд нь буцаах 6, хэсэгчлэн буцаах 25 хүсэлт ирүүлснийг хүлээн авч бүртгэн, хянан шийдвэрлэж Уул уурхайн кадастрын бүртгэлийн системд бүртгэв. • 2022 онд тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч хуулийн этгээдээс ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийн хугацааг сунгуулах 219 өргөдөл ирүүлснийг хүлээн авч Уул уурхайн кадастрын бүртгэлийн системд бүртгэсэн. Үүнээс өмнөх оны эцэслэн шийдвэрлээгүй 89 өргөдлүүд нэмэгдэн хайгуулын 288 тусгай зөвшөөрлийн хугацааг сунгаж, 10 тусгай зөвшөөрлийн хугацааг сунгахаас татгалзаж шийдвэрлэн Уул уурхайн кадастрын бүртгэлийн системд бүртгэв. Шийдвэрлэгдэх шатандаа хянагдаж байгаа 4, шүүхийн маргаантай 6 өргөдөл бүртгэлтэй байна. Шийдвэрлэгдсэн тусгай зөвшөөрлүүдийн холбогдох бичилтийг хийн эзэмшигчид гардуулан өгч, өргөдлийн хувийн хэргийг скайнердан цахим болгож бүртгэлийн системд холбон, цаасан хувийн хэргийг цэгцлэн хэлтсийн тусгай зөвшөөрлийн архивт хүлээлгэн өгсөн. • Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч хуулийн этгээдээс ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийг банк болон банк санхүүгийн байгууллагад барьцаалсныг бүртгүүлэхээр гаргасан 19 өргөдлийг хүлээн авч хянан үзээд барьцаанд бүртгэж шийдвэрлэн, холбогдох бичилтийг хийн, тусгай зөвшөөрөл, хавсралтыг барьцаалагчид хүлээлгэн өгсөн. Тусгай зөвшөөрлийг барьцаанаас чөлөөлөх 22 хүсэлт ирүүлснийг хүлээн авч он дамжсан 2 тусгай зөвшөөрөл нэмэгдэн нийт 24 өргөдлийг хянан үзээд тусгай зөвшөөрлийг барьцаанаас чөлөөлж Уул уурхайн кадастрын бүртгэлийн системд бүртгэн, тусгай зөвшөөрөл, хавсралтыг эзэмшигчид хүлээлгэн өгсөн. Тусгай зөвшөөрлийг барьцаалсан бүртгэлд нэмэлт өөрчлөлт оруулах болон давхар барьцааг бүртгүүлэхийг хүссэн 25 өргөдлийг хянан үзээд, өөрчлөлтийг бүртгэж		

						шийдвэрлэн, бичилтийг хийж барьцаалагчид хүлээлгэн өгсөн. Шийдвэрлэгдсэн өргөдлүүдийн хувийн хэргийг цахим болгон бүртгэлийн системд холбон, цаасан хувийн хэргийг цэгцлэн хэлтсийн тусгай зөвшөөрлийн архивд хүлээлгэн өгсөн. • Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийг бүхэлд нь болон хэсэгчлэн шилжүүлэх 61 хүсэлт ирүүлснээс 55 тусгай зөвшөөрлийг бүхэлд нь, 6 тусгай зөвшөөрлийн талбайн тодорхой хэсгийг шилжүүлснийг хянан шийдвэрлэж, Уул уурхайн кадастрын бүртгэлийн системд бүртгэсэн. • Ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээ, хавсралтыг нөхөн авахыг хүссэн 11 өргөдөл ирүүлснийг бүртгэж, хянан үзээд 4 тусгай зөвшөөрлийг нөхөн олгохоос татгалзаж, 6 тусгай зөвшөөрлийг нөхөн олгохоор шийдвэрлэсэн. Хэлэлцэгдэх шатанд 1 өргөдөл хянагдаж байна. • “Эрдмин” ХХК-ийн зүгээс гаргасан Эрдэнэт үйлдвэрийн MV-000011 дугаар ашигт малтмалын ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбайд үүсмэл орд ашиглах тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдлийг тусгай зөвшөөрлийн өргөдлийг 2021 оны 06 дугаарсарын 24-ний өдөр Уул уурхайн кадастрын бүртгэлийн системд UA-000002 дугаарт бүртгэсэн. Эрдмин ХХК-ийн зүгээс үүсмэл ордын нөөцийг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн хурлаар нөөцийн тодотгол хийлгэх шаардлагыг холбогдох нэгжүүдээс тавьсан тул өргөдөл хянан шийдвэрлэх ажиллагаа түр зогсож хүлээгдэж байна. Тус хэлтсээс шалтгаалаагүй болно. • Ашигт малтмалын тухай хуулийн 56 дугаар зүйлийн 56.1.2 дахь заалтад заасан үндэслэлээр ашигт малтмалын ашиглалтын 23, хайгуулын 24, нийт 47 тусгай зөвшөөрлийг цуцалсан. • Ашигт малтмалын тухай хуулийн 53 дугаар зүйлийн 53.1.1 дэх заалтад заасан үндэслэлээр тусгай зөвшөөрлийн хүчин төгөлдөр байх хугацаа дууссан ашигт малтмалын хайгуулын 97 тусгай зөвшөөрлийг дуусгавар болсныг Уул уурхайн кадастрын бүртгэлийн системд бүртгэв. • Цөмийн энергийн тухай хуулийн дагуу цацраг идэвхт ашигт малтмалын ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл хүссэн 1 өргөдөл, цацраг идэвхт ашигт малтмалын хайгуулын 13 тусгай зөвшөөрлийн эрхийг сэргээн бүртгэхийг даалгасан шүүхийн шийдвэрийг биелүүлэх ажиллагаа хийгдэж байна. Цөмийн энергийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.8 дахь хэсэгт зааснаар цацраг идэвхт ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл олгохдоо хуульд заасан	

						төрийн захиргааны байгууллагаас санал авч мөн зүйлийн 18.9 дэх хэсэгт зааснаар тусгай зөвшөөрлийн баримт бичгийг хянан шийдвэрлэх хугацаа 12 сар хүртэл байдаг болно. • Ашигт малтмалын хүчин төгөлдөр тусгай зөвшөөрөл болон түүний шилжилт хөдөлгөөн, шинээр олгосон тусгай зөвшөөрөл, хүлээн авсан өргөдлийн 2022 оны 1-11 дүгээр сарын нийт 11 статистик мэдээ, мэдээллийг олон нийтэд мэдээлэн, Татварын ерөнхий газарт хүргүүлэв. • 2022 онд тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч хуулийн этгээдээс ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийн хугацааг сунгуулах 219 өргөдөл ирүүлснийг хүлээн авч Уул уурхайн кадастрын бүртгэлийн системд бүртгэсэн. Үүнээс өмнөх оны эцэслэн шийдвэрлээгүй 89 өргөдлүүд нэмэгдэн хайгуулын 288 тусгай зөвшөөрлийн хугацааг сунгаж, 10 тусгай зөвшөөрлийн хугацааг сунгахаас татгалзаж шийдвэрлэн Уул уурхайн кадастрын бүртгэлийн системд бүртгэв. Шийдвэрлэгдэх шатандаа хянагдаж байгаа 4, шүүхийн маргаантай 6 өргөдөл бүртгэлтэй байна. Шийдвэрлэгдсэн тусгай зөвшөөрлүүдийн холбогдох бичилтийг хийн эзэмшигчид гардуулан өгч, өргөдлийн хувийн хэргийг скайнердан цахим болгож бүртгэлийн системд холбон, цаасан хувийн хэргийг цэгцлэн хэлтсийн тусгай зөвшөөрлийн архивт хүлээлгэн өгсөн. • 2020, 2021 онуудад он дамжсан 55 өргөдөл, 2022 онд 28 өргөдөл, нийт 83 ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөл бүртгэлтэй байснаас шинээр 32 ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл олгосон. 18 өргөдлийг татгалзан шийдвэрлэсэн байна. Ашигт малтмалын хуулиар олгосон 2 түгээмэл тархацтай өргөдлийг орон нутагт нь шилжүүлсэн. Хэлэлцэх шатанд 31 өргөдөл хянагдаж байна. • Ашигт малтмалын 2260 тусгай зөвшөөрлийн төлбөр бүртгэн, хавсралтад тэмдэглэгээ хийв.	
8.2.1	Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл шинээр олгох ажлыг зохион байгуулах	-	Холбогдох хууль, журамд нийцүүлэн шийдвэрлэж олгосон тусгай зөвшөөрлийн тоо	2021 онд хайгуулын 109, ашиглалтын 53 тусгай зөвшөөрлийг шинээр олгож бүртгэсэн.	Ашигт малтмалын 100-аас багагүй тусгай зөвшөөрөл олгож, өргөдлийг хуулийн хүрээнд хянан шийдвэрлэсэн байна.	Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл шинээр олгох ажлыг зохион байгуулж ажиллав. Үүнд: • Монгол Улсын Засгийн газрын 2018.08.08-ны өдрийн “Талбайн солбицлыг тогтоох тухай” 243 дугаар тогтоолын солбицолд нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай албан хүсэлтийг УУХҮЯ-нд АМГТГ-ын даргын 2022.03.17-ны өдрийн 1/1473 тоот албан бичгээр хүргүүлэв. • 2022 оны 01 дүгээр сараас эхлэн нийт 2 багцаар СШ-62, СШ-63 дугаартай сонгон шалгаруулалтын 30 талбайд хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгох сонгон шалгаруулалт	

						зарлав. УУХҮ-ийн сайдын 2022.05.23-ны өдрийн 01/1488 тоот албан бичгээр ирүүлсэн чиглэлийн дагуу сонгон шалгаруулалтаар хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгох боломжтой 2.3 сая гектар талбайг Уул уурхайн кадастрын зураг зүйн бүртгэлд бүртгэсэн. • 2022.01.03-ны өдрөөс 2022.02.15-ны өдрийн хооронд СШ-59, СШ-60, СШ-61, СШ-62, СШ-63 дугаартай сонгон шалгаруулалтын талбайн 128 багц мэдээллийг аж ахуйн нэгжүүдэд өгч, сонгон шалгаруулалтад оролцохоор ирүүлсэн 119 саналын материалыг хүлээн авч бүртгэв. • 2022.01.05-ны өдрийн Газрын даргын А/01, А/02 дугаар тушаалаар сонгон шалгаруулалтаар хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгохоор зарласан нийт 2 багцаар СШ-62, СШ-63 дугаартай сонгон шалгаруулалтын 30 талбайн 142,002.97 га талбайг уул уурхайн кадастрын бүртгэлийн системд бүртгэж үүнээс санал ирүүлээгүй 15 талбайг бүртгэлээс хасав. • 2022.01.01-ний өдрөөс 2022.04.06-ны өдрийн хооронд хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгох сонгон шалгаруулалтад шалгарсан 50 талбайд ашигт малтмалын хайгуулын тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээг хавсралтын хамт бичиж олгов. • Монгол Улсын Засгийн газрын тогтоолын дагуу 7 талбайд Кадастрын хэлтсийн даргын шийдвэрийн дагуу хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгож, тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээ, хавсралтыг бичиж олгов. • 2020, 2021 онуудад он дамжсан 55 өргөдөл, 2022 онд 28 өргөдөл, нийт 83 ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл хүссэн өргөдөл бүртгэлтэй байснаас шинээр 32 ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл олгосон. 18 өргөдлийг татгалзан шийдвэрлэсэн байна. Ашигт малтмалын хуулиар олгосон 2 түгээмэл тархацтай өргөдлийг орон нутагт нь шилжүүлсэн. Хэлэлцэх шатанд 31 өргөдөл хянагдаж байна.	
8.2.2	Тусгай зөвшөөрлийн хугацааг сунгах өргөдлийг хянан шийдвэрлэх	-	Хуульд нийцүүлэн шийдвэрлэсэн өргөдлийн тоо	2021 онд хугацааг сунгах 244 өргөдлийг хянан шийдвэрлэсэн.	Хайгуулын тусгай зөвшөөрлийн хугацааг сунгах 100-аас багагүй өргөдлийг хянан шийдвэрлэсэн байна.	2022 онд тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч хуулийн этгээдээс ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийн хугацааг сунгуулах 219 өргөдөл ирүүлснийг хүлээн авч Уул уурхайн кадастрын бүртгэлийн системд бүртгэсэн. Үүнээс өмнөх оны эцэслэн шийдвэрлээгүй 89 өргөдлүүд нэмэгдэн хайгуулын 288 тусгай зөвшөөрлийн хугацааг сунгаж, 10 тусгай зөвшөөрлийн хугацааг сунгахаас татгалзаж шийдвэрлэн Уул уурхайн кадастрын бүртгэлийн системд бүртгэв. Шийдвэрлэгдэх шатандаа хянагдаж байгаа 4, шүүхийн маргаантай 6 өргөдөл бүртгэлтэй байна. Шийдвэрлэгдсэн	

						тусгай зөвшөөрлүүдийн холбогдох бичилтийг хийн эзэмшигчид гардуулан өгч, өргөдлийн хувийн хэргийг скайнердан цахим болгож бүртгэлийн системд холбон, цаасан хувийн хэргийг цэгцлэн хэлтсийн тусгай зөвшөөрлийн архивт хүлээлгэн өгсөн.	
8.2.3	Тусгай зөвшөөрөл барьцаалах, барьцаанаас чөлөөлөх өргөдлийг хянан шийдвэрлэх	-	Хуульд нийцүүлэн шийдвэрлэсэн өргөдлийн тоо	2021 онд тусгай зөвшөөрлийн барьцаалсныг бүртгэх 37, барьцаанаас чөлөөлөх 18 өргөдлийг хянан шийдвэрлэсэн.	Тусгай зөвшөөрлийн барьцаалсныг бүртгэх, барьцаанаас чөлөөлөх өргөдлийг хуулийн хүрээнд хянан шийдвэрлэсэн байна.	Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч хуулийн этгээдээс ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийг банк болон банк санхүүгийн байгууллагад барьцаалсныг бүртгүүлэхээр гаргасан 19 өргөдлийг хүлээн авч хянан үзээд барьцаанд бүртгэж шийдвэрлэн, холбогдох бичилтийг хийн, тусгай зөвшөөрөл, хавсралтыг барьцаалагчид хүлээлгэн өгсөн. Тусгай зөвшөөрлийг барьцаанаас чөлөөлөх 22 хүсэлт ирүүлснийг хүлээн авч он дамжсан 2 тусгай зөвшөөрөл нэмэгдэн нийт 24 өргөдлийг хянан үзээд тусгай зөвшөөрлийг барьцаанаас чөлөөлж Уул уурхайн кадастрын бүртгэлийн системд бүртгэн, тусгай зөвшөөрөл, хавсралтыг эзэмшигчид хүлээлгэн өгсөн. Тусгай зөвшөөрлийг барьцаалсан бүртгэлд нэмэлт өөрчлөлт оруулах болон давхар барьцааг бүртгүүлэхийг хүссэн 25 өргөдлийг хянан үзээд, өөрчлөлтийг бүртгэж шийдвэрлэн, бичилтийг хийж барьцаалагчид хүлээлгэн өгсөн. Шийдвэрлэгдсэн өргөдлүүдийн хувийн хэргийг цахим болгон бүртгэлийн системд холбон, цаасан хувийн хэргийг цэгцлэн хэлтсийн тусгай зөвшөөрлийн архивд хүлээлгэн өгсөн.	
8.2.4	Тусгай зөвшөөрлөөр олгогдсон талбайг буцаан өгөх өргөдлийг хянан шийдвэрлэх	-	Хуульд нийцүүлэн шийдвэрлэсэн өргөдлийн тоо	2021 онд тодорхой хэсгийг болон бүхэлд нь буцаасныг бүртгүүлэх 22 өргөдлийг шийдвэрлэсэн.	Тусгай зөвшөөрлийн талбайгаас хэсэгчлэн болон бүхэлд нь буцаах өргөдлийг хуулийн хүрээнд хянан шийдвэрлэсэн байна.	Тайлангийн хугацаанд тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч хуулийн этгээдээс ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийн талбайг бүхэлд нь буцаах 6, хэсэгчлэн буцаах 25 хүсэлт ирүүлснийг хүлээн авч бүртгэн, хянан шийдвэрлэж Уул уурхайн кадастрын бүртгэлийн системд бүртгэв. Холбогдох бичилтийг хийн тусгай зөвшөөрлийг эзэмшигчид гардуулан өгч, хувийн хэргийг цэгцлэн Кадастрын хэлтсийн тусгай зөвшөөрлийн архивд тухай бүр хүлээлгэн өгсөн. MV-017189 тоот тусгай зөвшөөрлийн талбайгаас хэсэгчлэн буцаан өгөхийг хүссэн өргөдлийг Кадастрын хэлтсийн даргын 2022.08.10-ны өдрийн 01 шийдвэрээр, XV-018797, XV-020539 дугаар тусгай зөвшөөрлийн талбайг бүхэлд нь буцаан өгөхийг хүссэн өргөдлийг Кадастрын хэлтсийн даргын 2022.09.05-ны өдрийн 19 дүгээр шийдвэрээр тус тус татгалзаж шийдвэрлэсэн.	
Зорилго 9. Байгууллагын үйл ажиллагааны тэргүүлэх чиглэл, зорилт, чиг, үүргийг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой хууль, эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох, дүрэм, журам, стандарт боловсруулах, батлуулахад эрх зүйн дэмжлэг, хууль зүйн туслалцаа үзүүлнэ.							
9.1	Салбарын чиглэлээр	-	Хууль, заавар,	Хууль тогтоомжийн 7	Хуулийн шаардлага	Тайлант хугацаанд:	

	мөрдөгдөж буй хууль бусад хууль тогтоомжийн төсөлд санал өгөх, төслийн хувилбар боловсруулна.		журамд нийцүүлэн, шуурхай чанартай гүйцэтгэсэн байна.	төсөлд санал өгч ажилласан.	хангаж 100% хийгдсэн байна.	• Тайлант хугацаанд дээд шатны байгууллагаас ирүүлсэн нийт 7 хуулийн төсөлд санал өгч холбогдох төрийн захиргааны төв байгууллагад 7 албан бичгээр, УУХҮЯ-наас ирүүлсэн 18 албан бичигт судалж хариуг хуулийн хугацаанд хүргүүлсэн. • Агентлагийн даргын тушаалаар нийт 2 зааварт санал өгч, холбогдох нэгжүүдээс ирүүлсэн төслийг хянаж, хууль тогтоомжид нийцүүлэн батлуулсан. • Ашигт малтмалын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл боловсруулах чиг үүрэг бүхий ажлын хэсэг УУХҮ-ийн сайдын 2022.10.27-ны өдрийн А/273 дугаар тушаалаар шинэчлэн байгуулагдсан. Уг ажлын хэсэгт манай байгууллагаас агентлагийн дарга болон Хууль эрх зүйн хэлтсийн дарга, Хайгуулын ашиглалтын газрын Уул уурхайн хэлтсийн дарга, Кадастрын хэлтсийн дарга нар ажиллаж байна.	
9.1.1	УИХ, Монгол улсын Засгийн газраас салбарын чиглэлээр батлан гаргах тогтоол шийдвэрийн төсөлд санал өгч ажиллах	-	Санал өгсөн хуулийн тоо	5	Санал авахаар ирүүлсэн салбарын холбогдох хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн төслийн өөрт хуваарилагдсан тоогоор	Тайлант хугацаанд: • Дээд шатны байгууллагаас ирүүлсэн Ашигт малтмалын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл, Газрын тосны тухай хуульд нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл, Газрын багц хуулийн төсөл, Цөмийн энергийн тухай хуульд нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл, Газрын тосны бүтээгдэхүүний тухай хуульд нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл, Зөвшөөрлийн тухай хуулийн төсөл, “Эрдэс баялгийн салбарын ил тод байдлын тухай хуулийн төсөл”-д тус тус санал өгч холбогдох төрийн захиргааны төв байгууллагад 7 албан бичгээр; • УУХҮЯ-наас 18 албан бичиг ирүүлснийг судлан үзэж холбогдох нэгж хэлтсээс шаардлагатай баримт материалыг бүрдүүлж хариу бичгийн төслийг боловсруулж батлуулан 18 албан бичгээр; • Иргэд, аж ахуйн нэгжээс 711 албан бичиг, 92 өргөдөл гомдол ирүүлснээс хариутай 510 албан бичгийн 501-т хариуг өгч шийдвэрлэлт 98.2 хувьтай байна. Өргөдөл гомдлын 92 гомдолд үндэслэл бүхий хариуг боловсруулан удирдлагаар батлуулж хуулийн хугацаанд хүргүүлсэн. Шийдвэрлэлт 100 хувьтай байна. 9 албан бичгийн хариу, боловсруулагдаж батлагдах шатанд байна.	

9.1.2	Ашигт малтмалын салбарт мөрдөх дүрэм, журам, заавар, аргачилсан зөвлөмжийг боловсруулахад оролцох	-	Санал өгсөн хуулийн тоо	1	1	Агентлагийн даргын тушаалаар нийт 2 зааварт санал өгч, холбогдох нэгжүүдээс ирүүлсэн төслийг хянаж, хууль тогтоомжид нийцүүлэн батлуулсан. Үүнд: • АМГТГ-ын даргын 2022.05.02-ны өдрийн А/52 дугаар тушаалаар “Ашигт малтмалын хайгуулын ажлын үр дүнгийн болон тодотгол тайланг хянахад баримтлах дотоод заавар”-ыг шинэчлэн баталж үйл ажиллагаандаа мөрдлөг болгон ажиллаж байна. Заавар батлагдахаас өмнө 8 албан тушаалтан танилцдаг байсан 5 болж цөөрсөн бөгөөд нэг албан тушаалтан ажлын 2 өдөр танилцахаар өөрчлөлтийг оруулсан. • Хайгуул, уулын ажлын болон баяжуулах үйлдвэрийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, тайлан, мэдээг цахимаар ирүүлэхтэй холбоотойгоор АМГТГ-аас нийтээр даган мөрдөх /хэм хэмжээний акт/ зааврын төслийг тус газрын даргын тушаалаар байгуулагдсан ажлын хэсгээс эцэслэн найруулж, “Хайгуул, уулын ажлын болон баяжуулах үйлдвэрийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, тайлан, мэдээг хүргүүлэх, ирүүлэх, хүлээн авах заавар”-ын төслийг боловсруулан агентлагийн даргын 2022.10.18-ны өдрийн А/121 дүгээр тушаалаар батлуулсан. Улмаар ХЗДХЯ-нд бүртгүүлэх ажлыг зохион байгуулж, 2022.10.24-ний өдрийн 1/5191 дүгээр албан бичгээр тус яаманд хүргүүлсэн. ХЗДХЯ манай байгууллагаас хүргүүлсэн баримт бичгийг судлаад “Хайгуул, уулын ажлын болон баяжуулах үйлдвэрийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, тайлан, мэдээг хүргүүлэх, ирүүлэх, хүлээн авах заавар”-ыг баталсан 2022.10.18-ны өдрийн А/121 дүгээр тушаалыг Захиргааны хэм хэмжээний актын улсын нэгдсэн бүртгэлийн 5985 дугаарт бүртгэсэн болохыг манай байгууллагад 2022.10.27-ны өдрийн 1/5430 дугаар албан бичгээр мэдэгдсэн.	
9.1.3	Ашигт малтмалын тухай хуулийн төслийн үзэл баримтлал болон хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийг боловсруулахад оролцох	-	Санал өгсөн хуулийн тоо	1	1	УУХҮ-ийн сайдын 2020.12.25-ны өдрийн А-332 дугаар тушаалаар байгуулагдсан Ашигт малтмалын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл боловсруулах ажлын хэсгийн хуралд 4 удаа хуралдаж ажлын хэсгийн төлөвлөгөөг батлан холбогдох санал дүгнэлтийг тухай бүр хүргүүлж ажилласан. 2022.05.11-ний өдрийн ажлын хэсгийн нарийн бичгээс ирүүлсэн төслийг дахин нягтлах байдлаар хянаж хариуг цахим шуудангаар хүргүүлсэн.	

						Ашигт малтмалын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийн үзэл баримтлалыг Уул уурхайн салбарын мэргэжлийн холбоодод танилцуулж, санал авах ажлыг УУХҮЯ-ны Уул уурхайн бодлогын газартай хамтран 2022.05.20-ны өдөр зохион байгуулсан. Ашигт малтмалын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл боловсруулах чиг үүрэг бүхий ажлын хэсэг УУХҮ-ийн сайдын 2022.10.27-ны өдрийн А/273 дугаар тушаалаар шинэчлэн байгуулагдсан. Уг ажлын хэсэгт манай байгууллагаас агентлагийн дарга болон Хууль эрх зүйн хэлтсийн дарга, Хайгуулын ашиглалтын газрын Уул уурхайн хэлтсийн дарга, Кадастрын хэлтсийн дарга нар ажиллаж байна.	
9.1.4	Ашигт малтмалын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйл, 15 дугаар зүйл, 22 дугаар зүйл, 33 дугаар зүйл, 48 дугаар зүйл, 56 дугаар зүйлд заасан эрх, үүргийн хэрэгжилтийг хангаж, аж ахуйн нэгж, олон нийтэд хууль, тогтоомж, дүрэм, журмыг сурталчлан таниулах ажлыг зохион байгуулах	-	Хууль, заавар, журамд нийцүүлэн, шуурхай чанартай гүйцэтгэсэн байна.	-	Хуулийн шаардлага хангаж 100% хийгдсэн байна.	"Монзол" ХХК-аас ирүүлсэн хүсэлтээр тойм судалгаа хийх мэдэгдлийг хүлээн авч хариуг албан бичгээр 2022.02.15-ны өдөр 13/835 дугаараар илгээсэн. АМГТГ-ын удирдлага, нэгжүүдийн бүрэлдэхүүнтэй Монгол Улсын хэмжээнд "Шинэ сэргэлтийн бодлого", Ашигт малтмалын тухай хууль, Газрын тосны тухай хууль, Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын тухай хууль, Цөмийн энергийн тухай хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангуулах, тулгамдаж буй асуудлыг шийдвэрлэх, цаашид авах арга хэмжээний санал боловсруулах ажлын хүрээнд 2022.03.15-наас 2022.05.15-ны хооронд Улсын хэмжээнд 21 аймаг, 1 дүүрэгт Төрийн захиргааны байгууллага, аж ахуйн нэгж, орон нутгийн удирдлагын байгууллага гэсэн гурвалсан уулзалтыг зохион байгуулж аж ахуйн нэгж, нутгийн удирдлагууд, төрийн байгууллагууд, ард иргэдийн эрх, үүргийн талаар танилцуулж, хууль, тогтоомж, дүрэм, журмыг сурталчлан таниулах ажлыг зохион байгуулан ажилласан.	
9.1.5	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын тухай хуулийн 10 дугаар зүйлд заасан эрх, үүргийн хэрэгжилтийг хангаж, аж ахуйн нэгж, олон нийтэд хууль, тогтоомж, дүрэм, журмыг сурталчлан таниулах ажлыг зохион байгуулах	-	Хууль, заавар, журамд нийцүүлэн, шуурхай чанартай гүйцэтгэнэ.	-	Хуулийн шаардлага хангаж 100% хийгдсэн байна.	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл хүссэн нийт 301 өргөдлийн дотоод хяналтын хуудас хянасан. АМГТГ-ын удирдлага, нэгжүүдийн бүрэлдэхүүнтэйгээр 2022.03.15-наас 2022.05.15-ны хооронд 21 аймагт албан томилолтоор ажиллаж, орон нутгийн удирдлага, ард иргэдтэй уулзаж, Түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын тухай хууль болон бусад холбогдох хууль тогтоомжийг сурталчлан таниулах ажлыг зохион байгуулсан.	

9.2	Ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийг сунгах, шилжүүлэх, барьцаалах, талбай буцаан өгөх зэрэг тусгай зөвшөөрлийн хөдөлгөөнтэй холбоотой Геологи, уул уурхайн кадастрын хэлтсийн даргын шийдвэрийн эрх зүйн үндэслэлийг хянах, өргөдлийн материалд холбогдох хууль тогтоомж, зааврын дагуу эрх зүйн шүүлт хийнэ.	-	Холбогдох хууль тогтоомжид нийцсэн байна.	441 өргөдөл, 149 хяналтын хуудсанд эрх зүйн шүүлт хийсэн.	Тусгай зөвшөөрөлтэй холбоотой эрх зүйн шүүлтийг холбогдох хуульд нийцүүлж хянана.	Тайлант хугацаанд: Кадастрын хэлтсээс ирүүлсэн тусгай зөвшөөрлийн 487 өргөдөл, 525 дотоод хяналтын хуудсанд эрх зүйн шүүлт хийсэн.	
9.2.1	Тусгай зөвшөөрлийн хөдөлгөөнтэй холбоотой өргөдөлд эрх зүйн шүүлтийг холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн, үндэслэлтэй хийж, санал дүгнэлт өгөх	-	Холбогдох хууль тогтоомжид нийцсэн байна.	441 өргөдөл, 149 хяналтын хуудсанд эрх зүйн шүүлт хийсэн.	Геологи, уул уурхайн кадастрын хэлтсээс ирүүлсэн эрх зүйн шүүлтийн хуваарилагдсан тоогоор	Кадастрын хэлтсээс ирүүлсэн тусгай зөвшөөрлийн 487 өргөдөл, 525 хяналтын хуудсанд эрх зүйн шүүлт хийсэн. Үүнд: • Ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл олгох 47; • Тусгай зөвшөөрлийг хэсэгчлэн болон бүхэлд нь шилжүүлсэн 85; • Талбайгаа хэсэгчлэн болон бүхэлд нь буцааж хүлээлгэн өгсөн 26; • Барьцаалсан болон барьцаанаас чөлөөлсөн 61; • Тусгай зөвшөөрлийн хүчин төгөлдөр хугацааг сунгах 236; • Тусгай зөвшөөрлийг нөхөн олгох, татгалзах 13; • Тусгай зөвшөөрөл тусгай зөвшөөрөл цуцлах 404; • Тусгай зөвшөөрөл тусгай зөвшөөрөл дуусгавар болгох 121; • Өргөдлийн бүртгэлээс хасах 3; • Ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл олгохоос татгалзах 7; • Тусгай зөвшөөрлийн хүчин төгөлдөр хугацааг сунгахаас татгалзах 9.	
Зорилго 10. Газрын тос, уламжлалт бус газрын тосны эрэл, хайгуул, ашиглалтыг эрчимжүүлнэ.							
10.1	Газрын тос, уламжлалт бус	-	Газрын тосны тухай хууль	-	Газрын тос, уламжлалт бус	• УУХҮЯ-нд нээлттэй сонгон шалгаруулалт зарлах боломжтой гэрээлэгчгүй 10, Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээ	

	газрын тосны эрэл, хайгуул, ашиглалтыг эрчимжүүлэх арга хэмжээ авсан байна.		болон бусад хууль, Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээнд нийцсэн байна.		газрын тосны эрэл, хайгуул, ашиглалтыг эрчимжүүлсэн байна.	цуцлагдах нөхцөл бүрдсэн 8, нийт 18 талбайн мэдээллийг 2022.04.04-ний өдөр хүргүүлсэн. • УУХҮЯ-наас 2022.09.14-ний өдрийн 01/2444 дугаар албан бичгээр өгсөн чиглэлийн дагуу 14 талбайн судалгааны багц материал бэлтгэсэн. • УУХҮ-ийн сайдын 2022.11.29-ний өдрийн А/294 дугаар тушаалын дагуу газрын тосны хайгуулын 5 талбайд нээлттэй сонгон шалгаруулалт зарласан. • Эрлийн ажлын үр дүнгээр Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээ байгуулах 3 хүсэлт ирүүлсэн бөгөөд ажлын хэсгүүд ажиллаж байна. • Газрын тос, уламжлалт бус газрын тосны эрлийн ажил гүйцэтгэх гэрээ байгуулах 9 хүсэлт ирснээс “Жейд газ Монголиа” ХХК, “Баруун наран газ” ХХК, “Си Эйч Би Ти Ти” ХХК-уудтай эрлийн ажил гүйцэтгэх гэрээ байгуулсан. • Хайгуулын гэрээт 13 талбайд 2022 онд хийж гүйцэтгэх хайгуулын ажлын төлөвлөгөө, төсөв ирүүлсэн. Үүнээс 12 талбайн төлөвлөгөө төсөв батлуулсан. • Хүчин төгөлдөр хэрэгжиж буй эрлийн гэрээт 8 талбайгаас 5 талбайд 2022 оны эрлийн ажлын төлөвлөгөө төсөв ирүүлж батлуулсан. • Эрлийн 5 талбайн 6 тайлан, хайгуулын 4 талбайн 27 тайлан нийт 31 тайлан хүлээн авч холбогдох мэргэжилтнүүд судлан 5 тайланг засварт буцаасан, 26 тайланг хүлээн авсан байна. • “Газрын тос, уламжлалт бус газрын тосны эрэл, хайгуул, ашиглалтын техникийн зөвлөл” нь АМГТГ-ын мэргэжлийн зөвлөл болон өөрчлөгдсөн бөгөөд 2022.06.23; 2022.08.19–ний өдрүүдэд хуралдаж, “Юу Жи Эс”, “Тэмүүжин металс” ХХК-уудын эрлийн ажлын үр дүнг хүлээн авсан. • 2022 оны 11 дүгээр сарын байдлаар хэлтсийн 10 мэргэжилтэн давхардсан тоогоор нийт 149 хоног орон нутагт гэрээний хэрэгжилтийг хангуулах, хяналт тавих, батлагдсан төлөвлөгөөт ажлын гүйцэтгэлд газар дээр нь хяналт тавих ажлаар томилолтоор ажилласан байна. • АМГТГ-ын даргын 2022.01.07-ны өдрийн А/06 тушаалаар батлагдсан ажлын хэсэг бүтээгдэхүүн хуваах гэрээт 13 талбай, эрлийн гэрээт 12 талбайд жилийн ажлын уулзалтыг цахим болон танхимын уулзалт хэлбэрээр 2022.01.12-ны өдрөөс 2022.03.07-ны өдрийн хооронд зохион байгуулсан.	

10.1.1	Газрын тос, уламжлалт бус газрын тосны хайгуулын талбайд сонгон шалгаруулалт зарлах бэлтгэл ажлыг хангах, захиалга хүлээн авах, гэрээлэгчийг сонгон шалгаруулах, хайгуулын талбайд болон эрлээс хайгуулд шилжиж байгаа талбайд Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээ байгуулах ажлыг зохион байгуулах	-	Гэрээлэгчийг сонгон шалгаруулах журмын шаардлагыг хангасан, мэдээлэл нотолгоонд суурилсан байна.	2021 онд 1 бүтээгдэхүүн хуваах гэрээ байгуулсан.	Нээлттэй талбайн товч мэдээллийг бэлтгэн Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яаманд хүргүүлнэ. Төрийн захиргааны төв байгууллагаас Газрын тосны тухай хуулийн 8.1.4-т заасны дагуу чиглэл ирүүлсэн талбайн багц материалыг бэлтгэнэ.	УУХҮЯ-наас 2022.02.24-ний өдрийн 08/470 дугаар албан бичгээр Газрын тосны тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.4 дэх хэсэгт заасны дагуу нээлттэй сонгон шалгаруулалт зарлах боломжтой талбайн мэдээллийг талбай тус бүрээр бэлтгэх чиглэл өгсний дагуу АМГТГ-ын 2022.04.04-ний өдрийн 1/1990 дугаар албан бичгээр нээлттэй сонгон шалгаруулалт зарлах боломжтой гэрээлэгчгүй 10 (Шарга III, Нэмэгт VI, Хонгор VIII, Чойр XXV, Борзон VII, Төхөм X хойд, Цагаан Элс XIII, Зүүнбаян XIV, Буйр XXII, Цайдам XXVI), Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээ цуцлагдах нөхцөл бүрдсэн 8 (Хар-Ус II, Богд IV, Номгон IX, Нялга XVI, Хөхнуур XVIII, Дарьганга XXIV, Сүхбаатар XXVII, Хэрлэнтохой XXVIII) талбайн танилцуулга, өртөг нөхөх зардал болон тайлангуудын жагсаалт зэргийг хүргүүлсэн. Монгол Улсын Засгийн газрын 2022.09.05-ны өдрийн 337 дугаар тогтоолоор эрх олгосны дагуу АМГТГ-ын даргын 2022.09.28-ны өдрийн А/109 тушаалаар Хар-Ус II, Номгон IX, Дарьганга XXIV, Хэрлэнтохой XXVIII талбайд байгуулсан Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээг цуцалсан. УУХҮЯ-наас 2022.09.14-ний өдрийн 01/2444 дугаар албан бичгээр нээлттэй сонгон шалгаруулалт зарлахтай холбогдуулан 14 талбайн судалгааны багц материал бэлтгэх, үнэ тогтоох чиглэл өгсний дагуу 14 (Хар-Ус II, Шарга III, Нэмэгт VI, Борзон VII, Хонгор VIII, Номгон IX, Төхөм X хойд, Цагаан-Элс XIII, Зүүнбаян XIV, Баянхошуу XXII, Дарьганга XXIV, Чойр XXV, Цайдам XXVI, Хэрлэнтохой XXVIII) талбайн геологийн судалгааны багц материалыг бэлтгэж, тус талбайнууд хамарч байгаа 14 аймаг, Нийслэлийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал, Засаг дарга нарт 2022.09.22-ны өдрийн 1/4705-1/4719 дугаар дүгнэлт гаргуулах тухай албан бичгийг хүргүүлсэн, эдгээр талбайд 3 үе шаттайгаар сонгон шалгаруулалт зарлах төлөвлөгөө гаргасан тухайгаа УУХҮЯ-нд 2022.11.16-ны өдрийн 1/5588 дугаар албан бичгээр мэдээлж, чиглэл хүссэн УУХҮ-ийн сайдын 2022.11.29-ний өдрийн А/294 дугаар тушаал, УУХҮЯ-ны 2022.11.29-ний өдрийн 08/3151 дугаар албан бичгийн дагуу газрын тосны хайгуулын Номгон IX, Төхөм X хойд, Цагаан Элс XIII, Зүүнбаян XIV, Дарьганга XXIV талбайнуудад 2022.11.30-ны өдөр нээлттэй сонгон шалгаруулалт зарласан. https://mrpam.gov.mn/news/2447/ Эрлийн ажлын үр дүнгээр "Юу Жи Эс" ХХК, "Тэмүүжин металс" ХХК-уудаас Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээ байгуулах 3 санал ирүүлсэн бөгөөд агентлагийн даргын 2022.08.19-ний	

						өдрийн А/93, 2022.09.02-ны өдрийн А/99, 2022.10.27-ны өдрийн А/126 дугаар тушаалаар байгуулагдсан ажлын хэсгүүдэд хэлтсийн мэргэжилтнүүд хуваарилагдан ажиллаж байна.	
10.1.2	Газрын тос, уламжлалт бус газрын тосны эрлийн ажил хийх хүсэлт хүлээн авч хянан санал дүгнэлт гаргах, холбогдох хууль дүрэм журмын шаардлага хангасан хуулийн этгээдтэй эрлийн гэрээ байгуулах	-	Газрын тосны тухай хуулийн 15, 16 дугаар зүйлийн шаардлагыг хангасан байна.	2021 онд 10 эрлийн гэрээ байгуулах хүсэлтийн материалыг хүлээн авч хянан шаардлага хангасан 4 хуулийн этгээдтэй гэрээ байгуулсан.	Эрлийн гэрээ байгуулах хүсэлт ирүүлсэн материалыг хянан шаардлага хангасан хуулийн этгээдтэй эрлийн гэрээ байгуулна. Шаардлага хангасан хүсэлт ирүүлсэн тоо хэмжээгээр хязгаарлагдана.	• Газрын тос, уламжлалт бус газрын тосны эрлийн ажил гүйцэтгэх гэрээ байгуулах 9 хүсэлтийг хүлээн авсан. • "Жейд газ Монголиа" ХХК-аас 2021.12.21-ний өдөр нүүрсний давхаргын метан хийн эрлийн гэрээ байгуулах хүсэлт ирүүлснийг хүлээн авч, холбогдох мэргэжилтнүүдийн гаргасан санал, дүгнэлтийг нэгтгэн Шивээговь талбайд 2022.01.27-ны өдөр нүүрсний давхаргын метан хийн эрлийн ажил гүйцэтгэх гэрээг байгуулсан. • "Би Ти Ти Си Жи Жи" ХХК-аас 2022.01.31-ний өдөр газрын тосны эрлийн гэрээ байгуулах хүсэлт ирүүлснийг хүлээн авч, холбогдох мэргэжилтнүүдийн гаргасан санал, дүгнэлтийг нэгтгэн удирдлагад танилцуулсан, удирдлагаас хөрөнгө оруулалт тодорхойгүй, ажлын туршлагагүй тул гэрээ байгуулах боломжгүй гэсэн шийдвэр гаргасан талаар компанид 2022.03.16-ны өдөр утсаар мэдэгдсэн. • "Криптон ресурсес" ХХК-аас 2022.03.07-ны өдөр нүүрсний давхаргын метан хийн эрлийн гэрээ байгуулах хүсэлт ирүүлснийг хүлээн авч, холбогдох мэргэжилтнүүдийн гаргасан санал, дүгнэлтийг нэгтгэн удирдлагад танилцуулсан, удирдлагаас хөрөнгө оруулалт тодорхойгүй, ажлын туршлагагүй тул гэрээ байгуулах боломжгүй гэсэн шийдвэр гаргасан талаар компанийн захирал М.Сугар /99091568/-т 2022.05.05-ны өдөр утсаар мэдэгдсэн. • "Жи Өү Эйч" ХХК-аас 2022.03.07-ны өдөр нүүрсний давхаргын метан хийн эрлийн гэрээ байгуулах хүсэлт ирүүлснийг хүлээн авч, эрлийн ажил хийх хүсэлтийн талбайн солбицлыг шалгаж үзэхэд улсын тусгай хамгаалалттай газартай 68,75 км2 талбай давхцаж байгааг мөн талбайн хэмжээ хэтэрсэн тухай 2022.03.23-ны өдрийн 2/1586 дугаар албан бичгийг хүргүүлсэн. • "Жи Өү Эйч" ХХК-аас 2022.05.25-ны өдөр нүүрсний давхаргын метан хийн эрлийн гэрээ байгуулах хүсэлт ирүүлснийг хүлээн авч, хайгуулын талбайтай давхцаж байгаа тухай 2022.06.29-ний өдрийн 1/3485 дугаар албан бичгийг хүргүүлсэн. • "Жи Өү Эйч" ХХК-аас 2022.07.04-ний өдөр нүүрсний давхаргын метан хийн эрлийн гэрээ байгуулах хүсэлт	

						ирүүлснийг хүлээн авч, талбайн хэмжээ хэтэрсэн тухай 2022.11.01-ний өдрийн 1/5348 дугаар албан бичгийг хүргүүлсэн. • “Си Эйч Би Ти Ти” ХХК-аас 2022.05.04-ний өдөр газрын тосны эрлийн гэрээ байгуулах хүсэлт ирүүлснийг хүлээн авч, холбогдох мэргэжилтнүүд санал, дүгнэлт гаргаж, 2022.07.29-ний өдөр газрын тосны Эрлийн ажил гүйцэтгэх гэрээг байгуулсан. • “Баруун наран газ” ХХК-аас 2022.05.16-ны өдөр нүүрсний давхаргын метан хийн эрлийн гэрээ байгуулах хүсэлт ирүүлснийг хүлээн авч, холбогдох мэргэжилтнүүд санал, дүгнэлт гаргаж, 2022.07.22-ны өдөр нүүрсний давхаргын метан хийн Эрлийн ажил гүйцэтгэх гэрээг байгуулсан. • “Ууган булаг” ХХК-ийн 2022.11.07-ны өдрийн 22/05 дугаар эрлийн ажил гүйцэтгэх гэрээ байгуулах хүсэлтийг судалж, газрын тосны хайгуулын Баянхошуу XXII талбайтай хэсэгчлэн давхцалтай тул 2022.11.16-ны өдрийн 3/5572 дугаар албан бичгээр хүсэлтийг хانган шийдвэрлэх боломжгүйг мэдэгдсэн.	
10.1.3	Газрын тос, уламжлалт бус газрын тосны эрэл, хайгуулын ажлын жилийн төлөвлөгөө, төсвийг батлах, түүний гүйцэтгэлд хяналт тавих	-	“Газрын тосны бүртгэл, тооцооны маягт, түүнийг хөтлөх заавар, аргачлал”-д нийцсэн байна.	2021 онд хайгуулын 10 талбайд эрлийн 10 талбайд гүйцэтгэх эрэл, хайгуулын ажлын төлөвлөгөө баталсан.	Эрлийн болон хайгуулын ажлын төлөвлөгөөг хүлээн авч хянан зохих засвар өөрчлөлтийг хийлгэн заавар шаардлагад нийцүүлэн баталсан байна.	Хайгуулын гэрээт 13 талбайд 2022 онд хийж гүйцэтгэх хайгуулын ажлын төлөвлөгөө, төсөв ирүүлсэн. Үүнээс 12 талбайн төлөвлөгөө төсөв батлагдсан. 1 талбайн төлөвлөгөө төсөв засварт буцаасан. Метан хийн хайгуулын 6 талбайн төлөвлөгөө, төсвийг: • Гурвантэс XXXV талбай 2022.02.11-нд; • Номгон IX талбай 2022.02.25-нд; • Т1 талбай 2022.03.30-нд; • Богд IV талбай 2022.03.30-нд; • Онги V талбай 2022.03.30-нд; • Тавантогой XXXIII талбай 2022.03.31-нд; Газрын тосны хайгуулын 5 талбайн төлөвлөгөө төсвийг: • Баянтүмэн XVII талбай 2022.03.15-нд; • Галба XI талбай 2022.03.15-нд; • Төхөм X урд талбай 2022.03.15-нд; • Онги V талбай 2022.03.30-нд; • Эргэл XII талбай 2022.03.30-нд; • Тариач XV талбай 2022.08.22-нд тус тус батлуулсан. Газрын тосны хайгуулын Тариач XV талбайн төлөвлөгөө төсвийг 2022.04.08-ны өдөр, Арбулаг XXIX талбайн төлөвлөгөө төсвийг 2022.04.06-ны өдөр тус тус Газрын тос, уламжлалт бус газрын тосны эрэл, хайгуулын ажлын	

						жилийн төлөвлөгөө төсөв зохиох зааврын шаардлага хангаагүй тул буцааж, Тариач XV талбайн төлөвлөгөө төсвийг шаардлагад нийцүүлэн 2022.08.08-ны өдөр ирүүлснийг дахин хянаж, батлуулсан. Хүчин төгөлдөр хэрэгжиж буй эрлийн гэрээт 8 талбайгаас 5 талбайд 2022 оны эрлийн ажлын төлөвлөгөө төсөв батлуулж, 2 талбайн эрлийн ажлын үр дүнг хүлээн авч, 1 талбайн гэрээ хэрэгжилт хангалтгүй тул 2022.11.21-ний өдрийн 1/5641 дугаар албан бичгээр гэрээг цуцлах тухай мэдэгдэл хүргүүлээд байна. “Жейд газ Монголиа” ХХК-ийн 2 талбайд 2022.01.10; 2022.03.14-нд, “Энержи ресурс” ХХК 2022.03.17-нд, “Си Эйч Би Ти Ти” ХХК 2022.09.09-нд, “Баруун наран газ” ХХК 2022.09.09-нд тус тус төлөвлөгөө, төсөв батлуулсан. 2022 онд эрлийн ажил гүйцэтгэх 7 гэрээг АМГТГ-ын даргын 2022.02.14-ний өдрийн А/22, 2022.10.24-ний өдрийн А/122 дугаар тушаалаар дуусгавар болгосон. 2022 оны хайгуулын ажлын хүрээнд Нүүрсний давхаргын метан хийн Номгон IX, Тавантолгой XXXIII, Гурвантэс XXXV талбайд 6, газрын тосны хайгуулын Төхөм X урд, Эргэл XII талбайд 4 мэргэжилтэн хайгуулын болон туршилтын цооногийн өрөмдлөг, 2 хэмжээст чичирхийллийн судалгаа, цооногийн олборлолтын туршилтын явц, гүйцэтгэлд хяналт тавьж, томилолтоор 2, 3, 4, 8, 9, 11 дүгээр саруудад ажилласан.	
10.1.4	Эрэл, хайгуулын талбайд гүйцэтгэсэн газрын тос, уламжлалт бус газрын тосны геологи, геофизик, гидрогеологи, геохими, өрөмдлөг, хайгуул, ашиглалттай холбогдсон үйл ажиллагааны анхдагч мэдээлэл, тайлан, материалыг хүлээн авах, хянах, “Газрын тос, уламжлалт бус газрын тосны эрэл, хайгуул, ашиглалтын	-	“Газрын тос, уламжлалт бус газрын тосны эрэл, хайгуул, ашиглалтын анхдагч болон үр дүнгийн тайланд тавигдах шаардлага”-д нийцсэн байна.	2021 онд Техникийн зөвлөл 2 удаа хуралдсан.	Тайлан, материалыг хянан, холбогдох засвар өөрчлөлтийг хийлгэн журамд нийцүүлэн хүлээн авна. Шаардлагатай тайлан материалыг “Газрын тос, уламжлалт бус газрын тосны эрэл, хайгуул, ашиглалтын техникийн зөвлөл”-ийн	Эрлийн гэрээт 3 талбайн 4 тайлан, хайгуулын гэрээт 4 талбайн 27 тайлан нийт 31 тайлан хүлээн авч холбогдох мэргэжилтнүүд судлан 5 тайланг засварт буцаасан, 26 тайланг хүлээн авсан байна. “Газрын тос, уламжлалт бус газрын тосны эрэл, хайгуул, ашиглалтын техникийн зөвлөл” нь АМГТГ-ын мэргэжлийн зөвлөл болон өөрчлөгдсөн бөгөөд 2022.06.23, 2022.08.19–ний өдрүүдэд хуралдаж, “Юу Жи Эс”, ”Тэмүүжин металс” ХХК-уудын эрлийн ажлын үр дүнг хүлээн авсан. Эрлийн гэрээт 3 компанийн ирүүлсэн 4 тайлан: • “Жаргал Инвестмент” ХХК-ийн нүүрсний давхаргын метан хийн эрлийн гэрээт талбайд 2021 онд хийж гүйцэтгэсэн Судалгааны ажлын тайланг хүлээн авч хяналтын хуудас нээж, санал дүгнэлт өгсөн. Холбогдох мэргэжилтнүүдийн саналыг авч нэгтгэн удирдлагад танилцуулсан. Тайланг засварт буцаасан. • “Юу Жи Эс” ХХК-ийн Эрлийн ажлын явцын болон үр дүнгийн тайланг тус тус хүлээн авч хяналтын хуудас нээж, санал дүгнэлт өгсөн. Холбогдох мэргэжилтнүүдийн	

	техникийн зөвлөл”-ийн хурлаар хэлэлцүүлэх, хүлээн авах				хурлаар хэлэлцүүлнэ.	саналыг авч нэгтгэн удирдлагад танилцуулж, засварт буцаасан. Засварлаж дахин ирүүлсэн тайланг Газрын тосны салбарын мэргэжлийн зөвлөлийн 2022.06.23-ны өдрийн хурлаар хэлэлцүүлж, хүлээн авсан. • “Тэмүүжин металс” ХХК-ийн Эрлийн ажлын үр дүнгийн тайланг хүлээн авч хяналтын хуудас нээж, санал дүгнэлт өгсөн. Холбогдох мэргэжилтнүүдийн саналыг авч нэгтгэн удирдлагад танилцуулж, засварт буцаасан. Засварлаж дахин ирүүлсэн тайланг Газрын тосны салбарын мэргэжлийн зөвлөлийн 2022.08.19-ний өдрийн хурлаар хэлэлцүүлж, хүлээн авсан. Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээт 4 компанийн ирүүлсэн 27 тайлан: • “Жи Өү Эйч” ХХК-ийн нүүрсний давхаргын метан хийн Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээт Номгон IX талбайд 2018 онд хийж гүйцэтгэсэн Археологийн авран хамгаалах хайгуул судалгааны тайлан, Угсаатны зүй, соёлын нөлөөллийн үнэлгээний судалгааны тайлан, 2019 оны жилийн тайлан, 2020 онд хийж гүйцэтгэсэн грави ба соронзон зураглалын ажлын тайлан, лабораторийн ажлын тайлан, 2 хэмжээст чичирхийллийн судалгааны хээрийн хэмжилтийн тайлан, Янгир-2С, Тэмээ-1С, Кракер-1С, Баруун янгир-1, Номгон төв-1, Номгон-6, Баруун ричкейрн-1С, Ричкейрн-4, Номгон-7 цооногуудын өрөмдлөгийн ажил, цооногийн судалгааны тайлан, Манлай пайлот-1С, Кингстон-1С, Кингстон-2С, Кингстон-3С, Ричкейрн-1С, Ричкейрн-2С, Ричкейрн-3С, Баг-1С цооногуудын өрөмдлөгийн ажил, цооногийн судалгааны тайлангуудад холбогдох мэргэжилтнүүдийн саналыг авч нэгтгэн удирдлагад танилцуулан холбогдох засваруудыг хийлгэн, тайланг хүлээн авч бүртгэсэн. • “Метан газ ресурс” ХХК-ийн нүүрсний давхаргын метан хийн Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээт Тавантолгой XXXIII талбайд 2021 оны гэрээт жилд гүйцэтгэсэн хайгуулын ажлын тайлан, Red lake-1, Red lake-2, Red lake-3, Red lake-4 цооногийн тайлангуудад холбогдох мэргэжилтнүүдийн саналыг авч нэгтгэн удирдлагад танилцуулан холбогдох засваруудыг хийлгэн, тайланг хүлээн авч бүртгэсэн. 2022.11.01-ний өдөр ирүүлсэн Red lake-6 цооногийн тайланд хяналтын хуудас нээж холбогдох мэргэжилтнүүдийн саналыг авч байна.	

						• “Петровис ресурс” ХХК-ийн нүүрсний давхаргын метан хийн Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээт Т-1, Богд IV, Онги V талбайнуудад 2021 онд хийгдсэн хайгуулын ажлын тайланг засварлан ирүүлснийг 2022.05.20-нд хүлээн авч, дахин шаардлага хангаагүй тул 2022.05.23-ны өдрийн 2/2703 дугаар албан бичгээр засварт буцаасан. • “Тэлмэн ресурс” ХХК-ийн нүүрсний давхаргын метан хийн Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээт Гурвантэс XXXV талбайд хийж гүйцэтгэсэн 2021 оны жилийн тайланг хүлээн авч хяналтын хуудас нээж, холбогдох мэргэжилтнүүдийн саналыг авч, тайланг хүлээн авсан.	
10.1.5	Эрлийн гэрээ болон Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний хэрэгжилтийг хангуулах, хяналт тавих, батлагдсан төлөвлөгөөт ажлын гүйцэтгэлд газар дээр нь хяналт тавих	-	Батлагдсан төлөвлөгөөт ажил нотолгоонд суурилан бодитоор гүйцэтгэгдсэн байна.	2021 онд Газрын тосны хайгуулын хэлтсээс давхардсан тоогоор 16 мэргэжилтэн 14 удаа 103 хоног талбайд хяналт тавьж томилолтоор ажилласан. .	Батлагдсан төлөвлөгөөний дагуу хийгдэж байгаа хээрийн ажилд хяналт тавин мэргэжил аргазүйн зөвлөмж өгөх, орон нутгийн иргэдэд салбарын үйл ажиллагааг сурталчлах, тулгамдаж байгаа асуудлыг цаг алдалгүй мэдээлж эрэл хайгуулын ажлыг эрчимжүүлсэн байна.	Хайгуулын Баянтүмэн XVII, Нялга XVI, Галба XI, Эргэл XII, Т-1, Төхөм X урд, Тавантолгой XXXIII, Номгон IX, Гурвантэс XXXV талбайд Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний хэрэгжилтийг хангуулах, дэмжлэг үзүүлэх, батлагдсан төлөвлөгөөт ажлын явц, гүйцэтгэлд хяналт тавих болон АМГТГ орон нутгаас зохион байгуулсан орон нутгийн уулзалтуудад давхардсан тоогоор 10 мэргэжилтэн 151 хоног ажилласан. Орон нутагт томилолтоор ажиллахдаа: • Орон нутаг болон ард иргэдтэй ямар нэгэн асуудал үүсвэл газар дээр нь шуурхай шийдвэрлэх; • Батлагдсан төлөвлөгөөний дагуу үйл ажиллагаа явуулж буй эсэх; • Сонгон шалгаруулалтын дагуу сонгогдсон туслан гүйцэтгэгч ажил үйлчилгээ үзүүлж буй эсэх; • Байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх үүргээ биелүүлж буй эсэх; • Хил, гаалиар хөнгөлөлттэй нөхцөлөөр оруулж ирсэн багаж тоног төхөөрөмжийг зориулалтын дагуу ашиглаж буй эсэх зэрэг асуудлуудад газар дээр нь хяналт тавьж, дэмжлэг үзүүлэх ажилласан.	
10.1.6	Гэрээлэгч нартай жилийн ажлын уулзалтыг зохион байгуулж 2021 онд хийгдсэн хайгуулын ажлын үр дүн, 2022 онд хийгдэх хайгуулын ажлын төлөвлөгөө төслийн талаар хэлэлцэж	-	Газрын тосны тухай хууль, Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээнд заасны дагуу төлөвлөгөө, төсөв батлах чиг үүрэгт нийцсэн байх.	2021 онд 12 гэрээлэгчтэй жилийн ажлын уулзалт хийсэн. 10 бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний хэрэгжилт гаргаж дүгнэсэн.	Жилийн ажлын уулзалтыг зохион байгуулсан байна. Үйл ажиллагаа явуулсан компанийн гэрээний хэрэгжилтийг дүгнэж,	АМГТГ-ын даргын 2022.01.07-ны өдрийн А/06 тушаалаар батлагдсан ажлын хэсэг бүтээгдэхүүн хуваах гэрээт 13 талбай, эрлийн гэрээт 12 талбайд жилийн ажлын уулзалтыг цахим болон танхимын уулзалт хэлбэрээр 2022.01.12-ны өдрөөс 2022.03.07-ны өдрийн хооронд зохион байгуулж, гэрээний хэрэгжилтийг дүгнэж, цаашдын эрэл хайгуулын ажлын төлөвлөгөөний талаар хэлэлцэн, уулзалтын үр дүнгийн талаарх илтгэх хуудас бичиж 2022.04.08-ны өдөр удирдлагуудад танилцуулсан. 2022 онд 12 талбайн хайгуулын ажлын төлөвлөгөө, төсвийг баталсан, 1 талбайн төлөвлөгөө, төсөв засварт буцаагдсан.	

	тулгамдаж буй асуудал дээр харилцан санал солилцон, бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний тухайн жилийн хэрэгжилтийг дүгнэх				удирдлагад танилцуулсан байна.		
Зорилго 11. Газрын тосны тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангуулах ажлыг зохион байгуулна.							
11.1	Газрын тосны тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангуулах ажлыг зохион байгуулах, Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээнд заасан үйл ажиллагааг явуулж буй аж ахуйн нэгжид хяналт тавина.	-	Хууль болон Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээнд нийцсэн байна.	2021 онд 4 төлөвлөгөө, төсөв батлагдсан. 2021 онд ажиллах хүчний зөвшөөрөл шийдвэрлэгдсэн.	Холбогдох хууль, тогтоомжид нийцсэн байна.	“Петрочайна дачин тамсаг” ХХК-тай жилийн ажлын уулзалтыг зохион байгуулж, Тосон-Уул XIX болон Тамсаг XXI талбайн 2022 оны ажлын төлөвлөгөө, төсвийг 2022.03.18-ны өдөр батлуулсан. “Доншен газрын тос (Монгол)” ХХК-тай жилийн уулзалтын ажлыг зохион байгуулж, 1997 оны БХГ-т талбайн 2022 оны ажлын төлөвлөгөө, төсвийг 2022.02.22-ны өдөр батлуулсан. “Петро Матад” ХХК-ийн 2022.03.21-ний өдрийн 001/022, 2022.11.09-ний өдрийн 002/022 дугаартай албан бичгээр Матад XX талбайн 2022 оны ажлын төлөвлөгөө, төсвийн төслийг ирүүлсэн. “Петро Матад” ХХК-тай жилийн уулзалтын ажлыг зохион байгуулж, Матад XX талбайн 2022 оны ажлын төлөвлөгөө, төсвийг 2022.11.16-ны өдөр батлуулсан. “Петрочайна дачин тамсаг” ХХК-ийн 2022.10.31-ний өдрийн 22/1-1221 дугаартай албан бичгээр Тосон-Уул XIX, Тамсаг XXI талбайн 2022 оны ажлын төлөвлөгөө төсөвт нэмэлт өөрчлөлт оруулах санал, 2023 оны ажлын төлөвлөгөө, төсвийн төслийг ирүүлсэн. “Петрочайна дачин тамсаг” ХХК-ийн Тосон-Уул XIX, Тамсаг XXI талбайн, “Доншен газрын тос (Монгол)” ХХК-ийн 1997 оны Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээт талбайн 2022 оны ажлын төлөвлөгөө, төсөвт нэмэлт өөрчлөлт оруулах саналыг ажлын төрөл тус бүрээр нь нэгж үнэ, ажил хийх үндэслэл, шаардлагыг хэлтсийн мэргэжилтнүүд хариуцсан чиг үүргийн дагуу нарийвчлан судалж, санал, дүгнэлт гаргаж удирдлагад танилцуулсан. 2022.03.21-27-ны өдрүүдэд Дорнод аймгийн Чойбалсан, Матад, Халхгол сумдын иргэдэд газрын тосны салбарын талаар сургалт хийж, сурталчлан танилцуулсан.	
11.1.1	Тосон-Уул XIX, Тамсаг XXI, Матад XX, 1997 оны	-	Санал, дүгнэлтэд	4 төлөвлөгөө, төсөв батлагдсан.	2022 онд 4 төлөвлөгөө, төсвийг	“Петрочайна дачин тамсаг” ХХК-тай жилийн ажлын уулзалт хийх бэлтгэл хангах, 2022 оны ажлын төлөвлөгөө, төсвийн төслийг хэлэлцэх ажлыг 2022 оны 2 дугаар сараас 3 дугаар	

	Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээт талбайн 2022 онд гүйцэтгэх ажлын төлөвлөгөө, төсвийн төслийг судалж, санал дүгнэлт гаргаж, батлуулах		үндэслэсэн байна.		батлуулсан байна.	сарын хооронд Тосон-Уул XIX, Тамсаг XXI талбай дээр зохион байгуулсан. “Петрочайна дачин тамсаг” ХХК-ийн Тосон-Уул XIX, Тамсаг XXI талбайн, “Доншен газрын тос (Монгол)” ХХК-ийн 1997 оны Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээт талбайн, “Петро Матад” ХХК-ийн Матад XX талбайн 2022 оны ажлын төлөвлөгөө, төсвийн төслийг ажлын төрөл тус бүрээр нь тухайн ажлыг гүйцэтгэсэн өмнөх жилийн гэрээ, нэгж үнэ, ажлын бодит гүйцэтгэл, ажил хийх үндэслэл, шаардлагыг хэлтсийн мэргэжилтнүүд хариуцсан чиг үүргийн дагуу нарийвчлан судалж, санал, дүгнэлт гаргаж удирдлагад танилцуулсан. “Петрочайна дачин тамсаг” ХХК-тай жилийн ажлын уулзалтыг зохион байгуулж, Тосон-Уул XIX болон Тамсаг XXI талбайн 2022 оны ажлын төлөвлөгөө, төсвийг 2022.03.18-ны өдөр батлуулсан. “Доншен газрын тос (Монгол)” ХХК-тай жилийн уулзалтын ажлыг зохион байгуулж, 1997 оны БХГ-т талбайн 2022 оны ажлын төлөвлөгөө, төсвийг 2022.02.22-ны өдөр батлуулсан. “Петро Матад” ХХК-ийн 2022.03.21-ний өдрийн 001/022, 2022.11.09-ний өдрийн 002/022 дугаартай албан бичгээр Матад XX талбайн 2022 оны ажлын төлөвлөгөө, төсвийн төслийг ирүүлсэн. “Петро Матад” ХХК-тай жилийн уулзалтын ажлыг зохион байгуулж, Матад XX талбайн 2022 оны ажлын төлөвлөгөө, төсвийг 2022.11.16-ны өдөр батлуулсан. “Доншен газрын тос (Монгол)” ХХК-ийн 2022.08.20-ны өдрийн 175/22 дугаартай албан бичгээр 1997 оны Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээт талбайн 2022 оны ажлын төлөвлөгөө төсөвт нэмэлт өөрчлөлт оруулах саналаа ирүүлсэн. “Петрочайна дачин тамсаг” ХХК-ийн 2022.10.31-ний өдрийн 22/1-1221 дугаартай албан бичгээр Тосон-Уул XIX, Тамсаг XXI талбайн 2022 оны ажлын төлөвлөгөө төсөвт нэмэлт өөрчлөлт оруулах санал, 2023 оны ажлын төлөвлөгөө, төсвийн төслийг ирүүлсэн. “Петрочайна дачин тамсаг” ХХК-ийн Тосон-Уул XIX, Тамсаг XXI талбайн, “Доншен газрын тос (Монгол)” ХХК-ийн 1997 оны Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээт талбайн 2022 оны ажлын төлөвлөгөө, төсөвт нэмэлт өөрчлөлт оруулах саналыг ажлын төрөл тус бүрээр нь нэгж үнэ, ажил хийх үндэслэл, шаардлагыг хэлтсийн мэргэжилтнүүд хариуцсан чиг үүргийн дагуу нарийвчлан судалж, санал, дүгнэлт гаргаж удирдлагад танилцуулсан.	

11.1.2	“Петрочайна Дачин Тамсаг”, “Доншен газрын тос (Монгол)”, “Петроматад” ХХК-уудын 2022 онд гадаадаас авах ажиллах хүчний асуудлыг шийдвэрлүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх	-	Гадаадын харьяат ажилтны бичиг баримтын бүрдлийг хянасан байна.	Засгийн газрын 2020 оны 168 дугаар тогтоолоор 2021 онд ажиллах хүчний зөвшөөрөл шийдвэрлэгдсэн.	Хөдөлмөр эрхлэх зөвшөөрөл олгох хүсэлтийг Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яаманд хүргүүлсэн байна.	“Петрочайна дачин тамсаг” ХХК нь 2022.09.30-ны өдрийн 22/2-1098 дугаар албан бичгээр 758 хүнд хөдөлмөр эрхлэх зөвшөөрлийг сунгуулах, 830 хүнд 2023 онд шинээр хөдөлмөр эрхлэх зөвшөөрөл авах хүсэлт гаргаж, холбогдох материалыг ирүүлсэн. 2022-2023 он дамнан ажиллах мэргэжилтэн, 2023 онд ажиллах шинэ ажиллах хүчний материалыг судалж үзээд удирдлагад саналаа танилцуулсны үндсэн дээр 2022-2023 он дамнан хөдөлмөр эрхлэх зөвшөөрлийн хугацааг сунгах 655 гадаад иргэдийн жагсаалт, 2023 онд шинээр хөдөлмөр эрхлэх 730 хүний ажлын байрны жагсаалтыг гарган 2022.11.21-ний өдрийн 1/5640 дугаартай албан бичгээр УУХҮЯ-нд хүргүүлсэн. “Доншен газрын тос (Монгол)” ХХК-ийн 2022.11.18-ны өдрийн 244/22 дугаартай албан бичгээр 2022-2023 он дамнан ажиллах 34 мэргэжилтэнд хөдөлмөр эрхлэх зөвшөөрлийг сунгуулах, 2022.11.09-ний өдрийн 246/22 дугаартай албан бичгээр 2023 онд ажиллах 160 гадаад иргэнд хөдөлмөр эрхлэх зөвшөөрөл хүссэнийг судалж байна.	
11.1.3	Орон нутгийн иргэдэд үйл ажиллагааг сурталчлан таниулах	-	Газрын тосны тухай хууль, журам, дүрэм, үйл ажиллагааг иргэдэд сурталчилсан байна.	2021 оны 3 дугаар сард Чойбалсан хотод уулзалт зохион байгуулсан.	Орон нутагт 1 уулзалт зохион байгуулсан байна.	Орон нутгийн иргэдэд үйл ажиллагааг сурталчлан таниулах ажлын хүрээнд Мерит төслөөс зохион байгуулж буй “Газрын тосны амьдралын мөчлөг” сургалтын хүрээнд 2022.03.21-ний өдрөөс 27-ны өдрийн хооронд Дорнод аймгийн Чойбалсан, Матад, Халхгол сумдын иргэдэд газрын тосны салбарын талаар сургалт хийж, сурталчлан танилцуулсан. Тосон-Уул XIX, Тамсаг XXI талбайн “Байгаль орчныг хамгаалах, орон нутгийн хөгжилд дэмжлэг үзүүлэх” гэрээг Дорнод аймгийн Халхгол, Матад сумдын засаг даргатай байгуулах ажлын хүрээнд орон нутгийн байгууллагын удирдлагуудтай 2022.09.03-09-ний өдрийн хооронд Тосон-Уул XIX талбайд уулзалт зохион байгуулж, 2018-2020 оны Байгаль орчныг хамгаалах, орон нутгийн хөгжилд дэмжлэг үзүүлэх гэрээг байгуулав. Тус уулзалтад Газрын тосны ашиглалтын хэлтсийн дарга С.Түвшинбаяр, мэргэжилтэн Ж.Нямдэлгэр нар оролцсон. “Петро Матад” ХХК-ийн Матад XX талбайн газар ашиглах эрхийн асуудлыг шийдвэрлүүлэх зорилгоор Дорнод аймгийн Матад сумын ИТХ-ын 2022.09.28-ны өдрийн хуралдаанаар хэлэлцүүлэн, Газрын тосны ашиглалтын хэлтсийн дарга С.Түвшинбаяр, ахлах мэргэжилтэн М.Айдын нар мэдээлэл, тайлбар өгч, ажилласан. Дорнод аймгийн нутаг дэвсгэрт байрлах 4 газрын тосны хайгуулын талбайд нээлттэй сонгон шалгаруулах ажлыг	

						танилцуулах, орон нутгаас санал авах зорилгоор Газрын тосны ашиглалтын хэлтсийн дарга С.Түвшинбаяр Дорнод аймгийн ИТХ-ын 2022.11.10-ны өдрийн хуралдаанд оролцож, мэдээлэл, тайлбар өгч, ажилласан.	
Зорилго 12. Газрын тос, уламжлалт бус газрын тосны ордуудыг ашиглалтад шилжүүлэх, ордын ашиглалтыг эрчимжүүлэн, олборлолтыг боломжит хэмжээгээр нэмэгдүүлэх бодлогыг хэрэгжүүлэх, Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний хэрэгжилтийг хангуулах ажлыг зохион байгуулна.							
12.1	Газрын тосны ордын ашиглалтыг эрчимжүүлж, олборлолтыг боломжит хэмжээгээр нэмэгдүүлэх, дэд бүтцийг хөгжүүлэх, тээвэрлэлтийн менежментийг боловсронгуй болгох ажлыг зохион байгуулна.	-	Олборлолт, экспортын тоо хэмжээнд хяналт тавьж ажилласан байна.	2021 онд 4.6 сая баррель буюу 633.5 мянган газрын тос олборлож, 4.3 сая баррель буюу 590.8 мянган газрын тос экспортолсон.	Олборлолт, экспортын тоо хэмжээнд хяналт тавьж, бүртгэл хөтөлсөн байна.	Цар тахлын улмаас БНХАУ-ын Эрээн, Өвдөг болон Зүүнхатавч хилийн боомтууд 2021.11.28-ны өдрөөс 2022.06.28-ны өдөр хүртэл хязгаарлалт тогтоосон тул экспорт зогссон. 2022.07.01-08-ны өдрийн хооронд “Нутгаа аврах Чойбалсанчуудын нэгдэл” НҮТББ-аас жагсаал цуглаан зохион байгуулж, газрын тосны тээвэрлэлтийг зогсоосны улмаас газрын тосны экспорт хийгдээгүй. Газрын тосны экспорт зогссонтой холбогдон олборлолтын үйл ажиллагаа зогссон. “Доншен газрын тос (Монгол)” ХХК нь 1997 оны Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээт талбайн олборлолтыг нэмэгдүүлэх технологийн ажлын хэмжээг нэмэгдүүлэх саналыг 2022.01.27-ны өдөр гаргаж, ажлын төлөвлөгөө, төсвийг 2022.02.22-ны өдөр батлуулсан. “Петрочайна дачин тамсаг” ХХК-тай байгуулсан бүтээгдэхүүн хуваах гэрээг дүгнэх, холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн шинэчлэх асуудлыг судалж, санал боловсруулах үүрэг бүхий Ажлын хэсгийг мэдээллээр хангах Ажлын дэд хэсэг Монгол Улсын Шадар сайдын 2022.05.25-ны өдрийн 51 дугаартай тушаалаар байгуулагдсан. Ажлын дэд хэсэг нь 2022.05.30-ны өдрөөс 2022.06.22-ны өдөр хүртэлх хугацаанд 4 удаа хуралдсан бөгөөд 2022.06.15-19-ний өдрүүдэд ажлын дэд хэсгийн зарим гишүүд Дорнод аймгийн нутгийн удирдлагуудтай уулзалт зохион байгуулж, бүтээгдэхүүн хуваах гэрээг холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн шинэчлэх асуудлыг судалж, Тосон-Уул XIX, Тамсаг XXI талбайн үйл ажиллагаатай газар дээр нь танилцсан. Ажлын дэд хэсэг саналаа 2022.06.28-ны өдөр Шадар сайдаар ахлуулсан ажлын хэсэгт хүргүүлж, 2022.09.08-ны өдөр танилцуулсан. АМГТГ-ын даргын 2022.08.08-ны өдрийн А/86 дугаар тушаалаар “Доншен газрын тос (Монгол)” ХХК-ийн БХГ-97 талбайгаас олборлон, экспортолж буй газрын тосны үнэтэй холбогдох асуудлыг хэлэлцэх” үүрэг бүхий ажлын хэсэг байгуулагдсан. 2022.08.22-ны өдөр БХГ-т 97 талбайгаас олборлосон түүхий тосыг худалдаж авч байсан БНХАУ-ын Ли Хуа И компани хүнцэлийн агууламж өндөр тул тос	

						хүлээн авах боломжгүй болсон талаар мэдэгдсэн. “Доншен газрын тос (Монгол)” ХХК нь БНХАУ-ын Цан Жөү Газрын тос боловсруулах үйлдвэр, Дүнин хотын “Хайкэ Рүйлин Чемикал” ХХК-ийн түүхий тос боловсруулах үйлдвэрүүдтэй тос нийлүүлэх талаар удаа дараа хэлэлцээ хийсэн. БНХАУ-ын Эрээний боомтоос үйлдвэр хүртэлх тээвэрлэлтийг хийдэг байсан тээврийн компани нь татан буугдсан. Иймд тээвэрлэлт хийх компанийг хайж байна. Ажлын хэсэг 4 удаа хуралдаж, газрын тос нийлүүлэх үйлдвэр, тээвэрлэлтийн компани тодорхой болсны дараа газрын тос худалдан авах талтай хэлэлцээр хийж, үнэ тогтоохоор тохиролцсон. Дүнин хотын “Хайкэ Рүйлин Чемикал” ХХК-ийн түүхий тос боловсруулах үйлдвэрт 2022.08.15, 16-ны өдөр, 2022.11.28, 29-ний өдрүүдэд нийт 4 удаагийн 84 воганцистерн газрын тос борлуулаад байна. Цаашид ажлын хэсэг газрын тос нийлүүлэх талаар цахим хурлыг 2022.12.07-ны өдөр зохион байгуулна. АМГТГ-ын даргын 2022.10.12-ны өдрийн А/117 дугаар тушаалаар батлагдсан “Газрын тосны тухай хууль болон Газрын тосны бүтээгдэхүүний тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах санал боловсруулах” үүрэг бүхий ажлын хэсэг байгуулагдан АМГТГ-ын 2021.11.16-ны өдрийн А/136 дугаар ажлыг хэсгийн тушаалыг хүчингүй болсон. Ажлын хэсгийн хүрээнд: Холбогдох хэлтсүүдээс санал авах ажлыг зохион байгуулж, саналуудыг нэгтгэн хэлэлцэх ажлын хэсгийн хурлыг 2022.12.02-ны өдөр зохион байгуулсан.	
12.1.1	Олборлож буй тосны тоо хэмжээнд газар дээр нь байнгын хяналт тавьж ажиллах	-	Хяналт тавьж, Баасан гараг бүр удирдлагыг мэдээллээр хангасан байна.	2021 онд 4.6 сая баррель буюу 633.5 мянган газрын тос олборлосон.	Олборлолтын тоо хэмжээнд хяналт тавьж, бүртгэл хөтөлсөн байна.	Газрын тосны экспорт зогссонтой холбогдон олборлолтын үйл ажиллагаа удааширч, газрын тосны ашиглалтын Тосон-Уул XIX, Тамсаг XXI, 1997 оны БХГ-т талбайд мэргэжилтнүүд давхардсан тоогоор нийт 490 хоног албан томилолтоор газар дээр нь цооногуудын олборлолт, шавхалт, ус шахалтын өдөр тутмын мэдээг хүлээн авч байнгын хяналт тавьж, ажилласан. 2022.11.30-ны өдрийн байдлаар 2,138.0 мянган баррель буюу 289,694 тонн газрын тос олборлож, төлөвлөгөөний гүйцэтгэл 34.04 хувьтай байна.	
12.1.2	Экспортолж буй тосны тоо хэмжээ, чанарын шинжилгээнд газар дээр нь байнгын хяналт тавьж ажиллах	-	Экспортын тосны усны агууламж 0.5 хувиас хэтрэхгүй байна.	2021 онд 4.3 сая баррель буюу 590.8 мянган газрын тос экспортолсон.	Экспортын тоо хэмжээнд хяналт тавьж, бүртгэл хөтөлсөн байна.	Газрын тосны экспорт зогссонтой холбогдон газрын тосны ашиглалтын Тосон-Уул XIX, Тамсаг XXI, 1997 оны БХГ-т талбайд мэргэжилтнүүд давхардсан тоогоор нийт 490 хоног албан томилолтоор ажилласан. Тосон-Уул XIX, Тамсаг XXI талбайн ачилт хийгдэж байгаа газрын тосыг хөндлөнгийн хяналтын эрх бүхий “Амбер” ХХК-аар газрын тосны тоо хэмжээ, чанарын шинжилгээг хэмжилтийг хийлгэн, ГЕГ, МХЕГ, ХХЕГ, ГИХГ-ын орон нутаг	

						дахь салбар байгууллага болон Ашигт малтмал, газрын тосны газрын төлөөлөгч, мэргэжилтнүүд газрын тосны экспортын үйл ажиллагаанд газар дээр нь тогтмол өдөр бүр хяналт тавьж ажилласан. БХГ-97 талбайн Танк фармд байрлах хадгалах савнаас шахуурга ашиглан 21 вагонцистернд ачилтыг гүйцэтгэдэг. Ачилт эхлэхээс өмнө хөндлөнгийн хяналтын “Амбер” ХХК вагонцистернд хэмжилт хийж, ачсан тосны хэмжээг тогтоож, ГЕГ, АМГТГ-ын мэргэжилтэн бүртгэл хөтөлж, Тээвэр зуучийн мэргэжилтэн, Мэргэжлийн хяналтын улсын байцаагч, Зүүнбаян дахь төмөр замын өртөөний ажилтан, “Доншен газрын тос (Монгол)” ХХК төлөөлөгч нар газрын тосны экспортын үйл ажиллагаанд газар дээр нь тогтмол хяналт тавьж ажилласан. 2022.11.30-ны өдрийн байдлаар 2,192.0 мянган баррель буюу 297,194 тонн газрын тос экспортолж, төлөвлөгөөний гүйцэтгэл 34.90 хувьтай байна.	
12.1.3	Хэмжилт, бүртгэлийн явцад хяналт тавих, шаардлагатай үед холбогдох журмын дагуу залруулга хийж, баталгаажуулах	-	MNS 5311:2003 стандартыг хангасан байна.	Электрон жин хэмжигчийн хэвийн ажиллагааг 19 удаа шалгасан.	Электрон жин хэмжигчийн хэвийн ажиллагааг шалгаж, тэмдэглэл хөтөлсөн байна.	2022 онд газрын тосны ашиглалтын Тосон-Уул XIX, Тамсаг XXI, 1997 оны БХГ-т талбайд байнгын хяналт тавьж, ажилласан. Тосон Уул XIX талбайн Та-1 нэгдсэн байгууламж дах №58, №59 (80 тонны даац) №1209088, №1210177 дугаартай электрон жин хэмжигчийн хэвийн ажиллагааг MNS 5311:2003 стандарт шаардлагын дагуу хяналт тавин, ажилласан. Үүнд: • 2022.06.29-ний өдөр экспортын тээвэр гүйцэтгэж байгаа “Дорнын хөгжил транспорт” ХХК-ийн автоцистерн унаж газрын тос асгарч алдагдсаныг 2022.07.12-ны өдрийн протоколоор баталгаажуулав. • 2022.07.14-ний өдөр экспортын тээвэр гүйцэтгэж байгаа “Дорнын хөгжил транспорт” ХХК-ийн автоцистерн унаж газрын тос асгарч алдагдсаныг 2022.07.15-ны өдрийн протоколоор баталгаажуулав. • 2022.07.30-ны өдөр экспортын тээвэр гүйцэтгэж байгаа CNPC компанийн 4 ш автоцистерн 2021.09.11-13-ны өдрүүдэд Тосон-Уул XIX талбайгаас Бичигтийн хилийн боомтын чиглэлд тээвэр хийхээр хөдөлсөн боловч Ковид-19 вирус гарсантай холбогдуулан хилээр нэвтэрч чадаагүй 2022.07.30-ны өдөр төлөөллүүдийг байлцуулан буцааж буулгаж протокол байгуулав. • 2022.08.31-ний өдөр экспортын тээвэр гүйцэтгэж байгаа CNPC компанийн автоцистерн унаж газрын тос асгарч алдагдсаныг 2022.08.31-ний өдрийн протоколоор баталгаажуулав.	

						• 2022.09.19-ний өдөр экспортын №58, №59 электрон жин хэмжигчийг АМГТГ, гэрээлэгч, хөндлөнгийн хяналтын компанийн төлөөллүүд төлөвлөгөөт бусаар пүүний хэвийн үйл ажиллагааг шалгасан. • 2022.03.16-ны өдөр, 2022.08.25-ны өдөр Дорнод аймгийн СХЗХ-ийн Улсын шалгагч ирж 2 сард нэг удаа пүүг шалгах хуваарийн дагуу шалгаж, баталгаажуулж акт үйлдсэн. • 2022.11.19-ний өдөр газрын тосны экспортын хэмжилт хийж байсан 58 дугаартай гаалийн хяналтын пүү эвдэрч хэмжилт хийх боломжгүй болсон. Асуудлыг удирдлагад танилцуулж, Дорнод аймгийн СХЗХ-ийн Улсын шалгагчийг тухайн өдөр ирүүлж, Гаалийн хяналтын 59 дугаартай пүүг шалгаж, баталгаажуулах ажлыг зохион байгуулж, акт үйлдэж баталгаажуулсан. Тамсаг XXI талбайн Та-2 нэгдсэн байгууламж дах электрон жин хэмжигчийн хэвийн ажиллагааг MNS 5311:2003 стандарт шаардлагын дагуу хяналт тавин, ажилласан. Үүнд: • 2022.09.02-ны өдөр шалгахад №24386 дугаар хэмжих хэрэгсэл 20 кг, №24385 дугаар хэмжих хэрэгсэл зөрүүгүй байсан. • 2022.09.12-ны өдөр 6 сар тутамд хийдэг баталгаажуулалтыг Стандарт хэмжил зүйн Улсын байцаагч Н.Батзориг талбайд ирж хийсэн. Энэ үед хэмжих хэрэгслийг шалгахад №24385 дугаар хэмжих хэрэгсэл -20 кг, №24386 дугаар хэмжих хэрэгсэл зөрөөгүй байсан. • 2022.11.10-ны өдрийн шалгалтаар №25385 дугаар хэмжих хэрэгсэл 20кг зөрүүтэй, №25386 дугаар хэмжих хэрэгсэл -80 кг зөрүүтэй байсан. Тус хэмжих хэрэгсэл дээр дээр ачилт хийгдээгүй. 2022.11.15-ны өдөр “Эталон хэмжүүр” ХХК-ийн засварчин Б.Энхмэнд №25386 дугаар хэмжих хэрэгслийг засаж хэвийн ажиллагаанд оруулсан.	
12.1.4	Тосон-Уул XIX, Тамсаг XXI, 1997 оны Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээт талбайгаас 2021 онд олборлосон шингэн, үүнээс ус, тос, хийн хэмжээ, экспортолсон	-	Анхан шатны баримтад үндэслэсэн байна.	3 талбайд 3 протокол байгуулсан.	3 протокол байгуулсан байна.	“Доншен газрын тос (Монгол)” ХХК-ийн 1997 оны Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээт талбайгаас 2021 онд олборлосон шингэн, үүнээс ус, тос, хийн хэмжээ, экспортолсон тосны хэмжээ, үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаанд ашигласан усны хэмжээг тулган 2022.02.25-ны өдөр протокол байгуулж, баталгаажуулсан. “Петрочайна дачин тамсаг” ХХК-ийн Тосон-Уул XIX талбайн Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээт талбайгаас 2021 онд олборлосон шингэн, үүнээс ус, тос, хийн хэмжээ,	

	тосны хэмжээ, үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаанд ашигласан усны хэмжээг гэрээлэгчидтэй тулган баталгаажуулах					экспортолсон тосны хэмжээ, үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаанд ашигласан усны хэмжээг тулган 2022.08.12-ны өдөр протокол байгуулж, баталгаажуулсан. “Петрочайна дачин тамсаг” ХХК-ийн Тамсаг XXI талбайгаас 2021 онд олборлосон тос, ус, хий, үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаанд ашигласан усны хэмжээг тулган баталгаажуулсан. Ковид цар тахлын улмаас 2021 оны 9 дүгээр сараас хойш экспортолсон тосны хэмжээний буулгалтын мэдээ эх хувиараа БНХАУ-аас одоог хүртэл ирээгүй байгаа тул протокол байгуулах боломжгүй байна. “Петрочайна дачин тамсаг” ХХК-д “Буулгалтын хуудсыг эх хувиар ирүүлэх тухай” 2022.09.12-ны өдрийн 3/4549 дугаартай албан бичгийг хүргүүлсэн.	
12.1.5	Тосон-Уул, Тамсаг, Зүүнбаян, Цагаан-Элсний газрын тосны ордын 2020, 2021 оны нөөцийн хөдөлгөөний тайланг хянах, санал дүгнэлт гаргах	-	Санал дүгнэлт гаргаж, бүртгүүлсэн байна.	2021 оны сүүлийн байдлаар Монгол Улсын хэмжээнд газрын тосны үлдэгдэл ашиглалтын баталгаат нөөцийн хэмжээ 33.32 сая тонн байна.	Тайланг судалж, санал дүгнэлт гаргана. Тайланг Техникийн зөвлөлөөр хэлэлцүүлэн, нөөцийг Монгол Улсын ашигт малтмалын нөөцийн нэгдсэн санд бүртгүүлсэн байна.	Тосон-Уул XIX, 1997 оны БХГ-т талбайн 2021 оны баталгаажуулалт хийгдсэн. Тамсаг XXI талбайн 2021 оны баталгаажуулах ажилд шаардлагатай баримт бичиг БНХАУ-аас ирээгүй байгаа тул хийгдээгүй байна. Тус ажлын дараа нөөцийн хөдөлгөөний тайлан гарах тул, одоогоор гэрээлэгчийн зүгээс тайлан боловсруулах ажил хийгдэж байна. Тайлан ирүүлэх шаардлагыг “Петрочайна дачин тамсаг” ХХК-д 2022.10.12-ны өдрийн 3/5047 дугаартай албан бичгээр хүргүүлсэн. “Доншен газрын тос (Монгол)” ХХК нь Зүүнбаян, Цагаан-Элсний ордын 2021 оны нөөцийн хөдөлгөөний тайланг 2021 оны ажлын төлөвлөгөө, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлантай хамт ирүүлсэн. Тайланг судалж, гэрээлэгч компаниудын холбогдох ажилтнуудтай хамтран ажилласны үр дүнд тус ордуудын нөөцийн тооцооны тайланд тодотгол хийхээр тохиролцсон. Үүний дагуу 1997 оны БХГ-т талбайн Зүүнбаян, Цагаан-Элсний ордын нөөцийн тооцооны тайланд тодотгол хийх ажлыг Доншен газрын тос (Монгол) ХХК-ийн 2022 оны нэмэлт ажлын төлөвлөгөө, төсөвт тусган, гүйцэтгэж байна. “Петрочайна дачин тамсаг” ХХК нь Тосон-Уул, Тамсагийн ордын газрын тосны нөөцийн тооцооны тайланд тодотгол хийх ажлыг 2022.10.31-ний өдрийн 22/1-1221 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн. 2023 оны ажлын төлөвлөгөө, төсвийн төсөлд тусгаж, нөөцийн тооцооны тайланд тодотгол хийх бэлтгэл ажлыг хийсэн.	
Зорилго 13. Газрын тосны бүтээгдэхүүний хангамж, импортын эх үүсвэрийг нэмэгдүүлэх, улсын хэмжээнд газрын тосны бүтээгдэхүүний байнгын нөөцтэй байх зохион байгуулалтын арга хэмжээг авч ажиллана.							
13.1	Газрын тосны бүтээгдэхүүнээр дотоодын хэрэгцээг	-	Засгийн газрын тогтоол	24 аж ахуйн нэгжийн бүтээгдэхүүний	2023 онд компанийн нөөц бүрдүүлэх аж	2023 онд нэр бүхий 54 аж ахуйн нэгж нийт 132,700 тонн газрын тосны бүтээгдэхүүний компанийн нөөц бүрдүүлэхээр баталсан.	

	олон талт эх үүсвэрээс хангах боломжийг судлах, бүтээгдэхүүний чанар, стандартын шаардлага хангуулах ажлыг зохион байгуулна.		гаргуулахаар санал хүргүүлсэн байна.	нэр төрөл, тоо хэмжээг 2020 оны Монгол улсын Засгийн газрын 136 дугаар тогтоолоор баталсан.	ахуйн нэрсийн жагсаалт, тоо хэмжээг Монгол улсын Засгийн газрын тогтоолоор батлуулахаар санал хүргүүлнэ.	Манай улс газрын тосны бүтээгдэхүүний хэрэглээгээ 100 хувь импортоор хангаж байгаа бөгөөд нийт импортын 95 орчим хувийг ОХУ-аас, үлдсэн хувийг БНХАУ-аас тус тус нийлүүлж байна. Импортын эх үүсвэрийг нэмэгдүүлэх хүрээнд БНХАУ-аас шатахуун импортлох боомтын тоог нэмэгдүүлэх, нөхцөл боломжийг бүрдүүлэх талаарх судалгаа, тооцоо хийж, БНХАУ-тай хиллэж буй Гашуунсухайт, Шивээхүрэн боомтод газрын тосны бүтээгдэхүүн шилжүүлэн ачих байгууламж, агуулах барих санал, танилцуулгыг боловсруулсан. Тус асуудлыг УУХҮЯ-наас Засгийн газрын 2022.01.26-ны өдрийн хуралдаанаар хэлэлцүүлсэн ба Засгийн газрын 53 дугаар тогтоолоор Гашуунсухайт, Шивээхүрэн боомтын хилийн зурваст газрын тосны бүтээгдэхүүн шилжүүлэн ачих байгууламж, агуулах барих зориулалтаар газар ашиглуулах шийдвэр гаргасан. Тогтоолын дагуу УУХҮ-ийн сайдын 2022.04.05-ны өдрийн А/60 дугаар тушаалаар байгуулагдсан Өмнөговь аймгийн Гашуунсухайт, Шивээхүрэн боомт орчмын хилийн зурваст газрын тосны бүтээгдэхүүний шилжүүлэн ачих агуулахын байгууламжийг өөрийн хөрөнгөөр барьж байгуулах гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах үүрэг бүхий ажлын хэсэгт ажилласан. Тус сонгон шалгаруулалтад “Шунхлай групп” ХХК нь Гашуунсухайт боомтод 10 мянган метр куб, Шивээхүрэн боомтод 5 мянган метр куб багтаамжтай шилжүүлэн ачих байгууламж, агуулахыг өөрийн хөрөнгөөр барьж байгуулахаар шалгарч, бүтээн байгуулалтын ажлыг эхлүүлээд байна. Энэхүү төсөл хэрэгжиж, газрын тосны бүтээгдэхүүний шилжүүлэн ачих агуулах, байгууламж ашиглалтад орсноор газрын тосны бүтээгдэхүүний импорт, хангамжийн эх үүсвэр нэмэгдэх чухал ач холбогдолтой төдийгүй уул уурхай үйл ажиллагаа эрчимтэй явагдаж буй өмнөд бүсийн шатахууны хангамжийн эх үүсвэрийг нэмэгдүүлэх, жил бүр өсөн нэмэгдэж буй тус бүс нутгийн хэрэглээг тогтвортой хангах нөхцөл бүрдэх юм. Мөн Газрын тосны бүтээгдэхүүний дотоодын хэрэгцээг олон талт эх үүсвэрээс хангах хүрээнд манай улсын баруун бүсэд ойр байрлах БНКазУ-ын “Паблодор”-ын газрын тос боловсруулах үйлдвэрээс шатахуун импортлох боломжийн талаарх судалгааг боловсруулан УУХҮЯ-ны холбогдох нэгжид цахим шуудангаар илгээсэн. ОХУ-ын Москва хотноо 2022.04.26-29-ний өдрүүдэд Роснефть компанитай хийсэн газрын тосны бүтээгдэхүүн худалдах, худалдан авах урт хугацааны гэрээний хэрэгжилтийг дүгнэх, 2022 оны захиалгын тоо хэмжээ,	

						чанар стандартын талаар хэлэлцэх уулзалтын үеэр Евро-5 стандартын шатахууны нийлүүлэлтийг боломжит хэмжээгээр нэмэгдүүлэх саналыг нийлүүлэгч талд тавьж, манай талын импортлогч компаниудын захиалсан хэмжээгээр нийлүүлэхээр тохиролцсон. Мөн газрын тосны бүтээгдэхүүн нийлүүлэгч БНХАУ-ын “Петрочайна интернэшнл” ХХК-тай тогтмол харилцаатай ажиллаж байгаа бөгөөд хоёр талын хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх, цаашид авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний талаар санал солилцох, хэлэлцэх уулзалтыг 9 дүгээр сард зохион байгуулах саналыг 2022.08.01-нд цахим шуудангаар явуулсан. Тус улсаас цар тахлын эсрэг авч хэрэгжүүлж буй арга хэмжээтэй холбоотойгоор уулзалтыг хойшлуулах хариу ирүүлсэн. БНХАУ-аас импортолж буй шатахуун нь бүгд Евро-5 стандартынх бөгөөд 2022 онд нийт 32 мянган тонн шатахуун импортолсон. Шатахууны чанар, стандартын шаардлагыг хангах зорилтыг хэрэгжүүлэхэд Евро-5 стандартын шатахууны импорт, хэрэглээг нэмэгдүүлэх нь чухал ач холбогдолтой юм.	
13.1.1	2023 онд газрын тосны бүтээгдэхүүний компанийн нөөц бүрдүүлэх аж ахуйн нэгжүүдийн жагсаалт гаргах, Засгийн газрын тогтоол, шийдвэр гаргуулахад шаардлагатай арга хэмжээ авах	-	Засгийн газрын тогтоол гаргуулахаар санал хүргүүлсэн байна.	24 аж ахуйн нэгжийн бүтээгдэхүүний нэр төрөл, тоо хэмжээг 2020 оны Монгол улсын Засгийн газрын 136 дугаар тогтоолоор баталсан.	2023 онд компанийн нөөц бүрдүүлэх аж ахуйн нэрсийн жагсаалт, тоо хэмжээг Монгол улсын Засгийн газрын тогтоолоор батлуулахаар санал хүргүүлсэн байна.	“Газрын тосны бүтээгдэхүүн импортоор оруулж бөөний болон жижиглэнгийн худалдаа эрхэлж байгаа компанийн нөөц бүрдүүлэх журам”-ын 3 дахь хэсэгт “Газрын тосны бүтээгдэхүүн импортоор оруулж бөөний болон жижиглэнгийн худалдаа эрхэлж байгаа компани нь газрын тосны бүтээгдэхүүний компанийн нөөцийг заавал бүрдүүлнэ” гэж, 7 дахь хэсэгт “Компанийн нөөцийн нэр төрөл, хэмжээг компани тус бүрээр газрын тосны асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллагын саналыг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газар жил бүрийн 8 дугаар сард тогтооно” гэж, 9 дэх хэсэгт “Компанийн нөөцийг тогтоохдоо газрын тосны бүтээгдэхүүний бөөний худалдаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч компанийн өмнөх онд импортоор оруулсан болон үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүний нэр төрөл, хэмжээг үндэслэн газрын тосны бүтээгдэхүүний төрөл тус бүрээр нь тооцно” гэж тус тус заасан. Үүнтэй холбогдуулан 2021.07.31-нээс 2022.08.01-ний хүртэл хугацаанд газрын тосны бүтээгдэхүүн импортолсон аж ахуйн нэгжүүдийн импортын хэмжээнд үндэслэн 2023 онд компанийн нөөц бүрдүүлэх 54 аж ахуйн нэгж (үүнээс шатахууны 47, шингэрүүлсэн шатдаг хийн 7 аж ахуйн нэгж)-ийн нэрсийн жагсаалт, бүтээгдэхүүний нэр төрөл, тооцоолол, холбогдох танилцуулга, тогтоол, шийдвэрийн төслийг боловсруулан 2022.08.22-ны өдрийн 3/4221 дугаар албан бичгээр УУХҮЯ-нд хүргүүлсэн. УУХҮЯ-наас тус	

						асуудлыг Монгол Улсын Засгийн газрын 2022.10.19-ний өдрийн хуралдаанаар хэлэлцүүлсэн ба Монгол Улсын Засгийн газрын 2022.10.19-ний өдрийн 378 дугаар тогтоолоор 2023 онд нэр бүхий 54 аж ахуйн нэгж нийт 132,700 тонн газрын тосны бүтээгдэхүүний компанийн нөөц бүрдүүлэхээр баталсан.	
Зорилго 14. Газрын тосны бүтээгдэхүүний барилга байгууламж, техник технологи, тоног төхөөрөмжөөр үйл ажиллагаа явуулна.							
14.1	Газрын тосны бүтээгдэхүүний агуулах, түгээх станцын техникийн дүгнэлт, сав ашиглалтын паспортын материал хүлээн авч буй цахим хаяг ашиглах талаар зөвлөмж боловсруулан аж ахуй нэгжүүдэд хүргүүлнэ.	-	Санал боловсруулах, үзлэг хийх удирдамж батлуулсан байна.	2 журмын төсөл, 1 стандартын төсөл боловсруулж эрх бүхий байгууллагуудад хүргүүлж, 3 нормын төсөлд санал өгсөн.	Эрх бүхий байгууллагуудаас ирүүлсэн норм, дүрэмд санал өгөх, шинээр стандартын төсөл боловсруулсан байна.	Газрын тосны бүтээгдэхүүнтэй холбоотой бусад байгууллагуудаас санал авахаар ирүүлсэн 4 дүрэм, 9 стандарт болон барилга байгууламжийн галын аюулгүй байдлын техникийн зохицуулалтын 1 төсөл, газрын тосны бүтээгдэхүүний барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах, барилга угсралтын ажил эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгоход мэргэжлийн дүгнэлт гаргахтай холбоотой журамд тус тус холбогдох санал өгсөн. “Газрын тос, газрын тосны бүтээгдэхүүнийг хадгалах зориулалтын савыг улсын бүртгэлд бүртгэх журам”-ын дагуу www.oil.mrpam.gov.mn цахим хаягт шинээр бүртгүүлсэн 10 аж ахуйн нэгжид цахим системийг хэрхэн ашиглах зөвлөмж өгсөн ба тэдгээр аж ахуйн нэгжийн тус цахим хаягаар ирүүлсэн шатахуун хадгалах 38 савны холбогдох технологийн угсралт, суурилуулалт, хадгалах саванд угсрагдсан тоноглол, хэмжих хэрэгсэл, савны ашиглалтын нөөц тогтоосон байдал зэргийг хянаж, шаардлага хангасан тул бүртгэлжүүлсэн. Мөн байгууллагын цахим хуудсанд “Газрын тосны бүтээгдэхүүний тусгай зөвшөөрөлтэй холбоотой нарийвчилсан журам”-ын дагуу газрын тосны бүтээгдэхүүний худалдаа эрхлэгч аж ахуйн нэгж, байгууллагуудад oil.mrpam.gov.mn цахим хаягаар бүртгэл үүсгэх, техник, технологийн дүгнэлт гаргуулах хүсэлт илгээх заавар, зөвлөмжийг 2022 оны 10 дугаар сард байршуулсан.	
14.1.1	Газрын тосны бүтээгдэхүүний хадгалалт, түгээлтийн аюулгүй ажиллагаатай холбогдсон стандарт, журмын төсөл боловсруулах, санал өгөх	-	Санал боловсруулах, санал өгнө.	2 журмын төсөл, 1 стандартын төсөл боловсруулж эрх бүхий байгууллагуудад хүргүүлж, 3 нормын төсөлд санал өгсөн.	Эрх бүхий байгууллагуудаас ирүүлсэн норм, дүрэмд санал өгөх, шинээр стандартын төсөл боловсруулсан байна.	Газрын тосны бүтээгдэхүүний хадгалалт, түгээлтийн аюулгүй ажиллагаа, техникийн шаардлагатай холбогдсон норм, дүрэм, стандартын төсөлд санал, дүгнэлт, шүүмж өгсөн. Үүнд: • Газрын даргын 2022.03.31-ний өдрийн А45 дугаар тушаалаар “Хийн хангамж БНбД /42-01-21/-ийн төсөлд өгсөн холбогдох дүгнэлт, шүүмжийг Барилгын хөгжлийн төв ТӨҮГ-т 2022.05.23-ны өдрийн 22/19 дугаар албан бичгээр хүргүүлсэн. • Газрын даргын 2022.08.19-ний өдрийн А/92 дугаартай тушаалаар "Зөөврийн бутан шатах зориулалттай сав үйлдвэрлэх байгууламж, технологи, хяналтын стандарт"-	

						ын төсөл боловсруулах үүрэг бүхий ажлын хэсэг байгуулагдаж, холбогдох стандартын төслийг боловсруулав. • Барилга, хот байгуулалтын сайдын 2022.11.07-ны өдрийн 226 дугаартай тушаалаар байгуулагдсан "Шингэрүүлсэн шатдаг хийн дүрэм"-ийн төслийг боловсруулах ажлын хэсэгт ажиллаж, холбогдох саналыг 2022.11.21-нд цахим шуудангаар хүргүүлэв. • Газрын тосны бүтээгдэхүүний барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах, барилга угсралтын ажил эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгоход мэргэжлийн дүгнэлт гаргах асуудлаар холбогдох журамд тусгуулж Барилга, хот байгуулалтын сайдын 2022.08.29-ний өдрийн 182 дугаартай тушаалаар батлуулав. • Барилгын хөгжлийн төвийн орон тооны бус зөвлөхөөр байгууллагыг төлөөлөн ажиллаж байгаа ба тус зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэхээр ирүүлсэн ОХУ-ын БНбД 2.05.06-85, БНбД III-42-80-ийг орчуулан боловсруулсан 2 дүрмийн төсөлд санал өгөв. • MNS 216:2017, MNS 6861:2020 стандартууд болон ОХУ-ын ГОСТ 32511:2013, ГОСТ 52368:2005, ГОСТ 305:2013 стандартуудын төсөлд холбогдох тайлбар, танилцуулгыг боловсруулан УУХҮЯ-нд 2022.01.11-ний өдөр цахим шуудангаар хүргүүлсэн. • MNS 5677:2006 стандарт, MNS 6861:2020 стандартуудын төсөлд өгсөн саналыг СХЗГ-т 2022.04.15-ны өдрийн 2/2064 дугаар албан бичгээр хүргүүлсэн. • "Барилга байгууламжийн галын аюулгүй байдлын техникийн зохицуулалт"-ийн төсөлд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах санал боловсруулж, УУХҮЯ-ны Газрын тосны бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах хэлтэст цахим шуудангаар 2022.11.15-ны өдөр хүргүүлэв.	
14.1.2	Хүн амын нягтаршил ихтэй газруудад үйл ажиллагаа явуулж буй газрын тосны бүтээгдэхүүний болон шингэрүүлсэн шатдаг хийн бөөний худалдаа эрхэлж буй аж ахуйн	-	Үзлэг хийх удирдамж батлуулсан байна.	-	Улаанбаатар хотод үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгжүүдийн агуулахуудад үзлэг хийж цаашид авах арга хэмжээний талаар санал	Хүн амын нягтаршил ихтэй Улаанбаатар хотод газрын тосны бүтээгдэхүүний бөөний худалдаа эрхэлж буй аж ахуйн нэгжүүдийн агуулахуудад төлөвлөлтийн үеийн галын аюулгүйн норм, техникийн ерөнхий шаардлага, стандартын дагуу үзлэг хийх удирдамжийг АМГТГ-ын даргаар 2022.01.31-ний өдөр батлуулсан. Батлагдсан удирдамжийн дагуу үзлэгийг 2022.03.10-наас 2022.04.30-ны өдрийн хооронд Улаанбаатар хотын 9 дүүрэгт газрын тосны бүтээгдэхүүний үйл ажиллагаа явуулж буй бүртгэлтэй 37 аж ахуйн нэгжийн 46 газрын тосны бүтээгдэхүүний агуулах, объектын байгууламжид агуулахын галын аюулгүйн норм,	

	нэгжүүдийн харьяа агуулахуудад үзлэг хийх, цаашид авах арга хэмжээний талаар санал боловсруулах				боловсруулж, эрх бүхий байгууллагууда д хүргүүлсэн байна.	техникийн ерөнхий шаардлагын стандартаар тогтоосон шаардлагыг хангаж байгаа эсэхийг шалган, үзлэгт 100 хувь хамруулав. Мөн эдгээр газрын тосны бүтээгдэхүүний бөөний худалдаа эрхлэх үйл ажиллагаа явуулж буй 37 аж ахуйн нэгжийн 46 агуулах, объектын удирдлага, инженер техникийн ажиллагсдад байгууламжийн үйл ажиллагаа явуулахтай холбоотой бичиг баримт, агуулахын үндсэн байгууламжуудын техник, технологийн талаар мэргэжлийн зөвлөмжийг газар дээр нь өгөв. Үзлэгт хамрагдсан дээрх аж ахуйн нэгжийн газрын тосны бүтээгдэхүүний агуулах, объектын газрын зориулалт, техник, тоног төхөөрөмжийн төлөвлөлт, байгууламжийн технологийн угсралт хийх эх загвар зураг батлахтай холбоотой галын аюулгүйн зай хэмжээний зөрчил үүсэх нөхцөлтэй байгааг стандартын шаардлагад нийцүүлэх зохицуулалтын арга хэмжээ авч ажиллах саналыг Нийслэлийн хот байгуулалт, хөгжлийн газарт 2022.11.22-ны өдрийн 3/5670 дугаартай албан бичиг хүргүүлэв.	
Зорилго 15. Ул уурхайн салбар болон Ашигт малтмал, газрын тосны газрын үйл ажиллагааны статистик мэдээг нэгтгэн боловсруулна.							
15.1	АМГТГ-ын үйл ажиллагаатай холбоотой статистик мэдээний тайланг сар бүр боловсруулан гаргаж, хэрэглэгчдийг мэдээллээр хангана.	-	Шаардлага хангахуйц, үнэн зөв мэдээлэлтэй, тогтоосон хугацаанд боловсруулж, түгээсэн байна.	Статистик мэдээний эмхтгэлийг 12 удаа нэгтгэн боловсруулж, холбогдох газруудад цахимаар 12 удаа хүргэсэн.	Статистик мэдээний эмхтгэлийг шаардлага хангахуйц, үнэн зөв мэдээлэлтэйгээ р сар бүр боловсруулсан байна.	2021 оны жилийн эцсийн болон 2022 оны 1-11 дүгээр сарын мэдээг Кадастрын хэлтэс, Ашигт малтмалын хайгуулын хэлтэс, Уул уурхайн хэлтэс, Нүүрс судалгааны хэлтэс, Уул уурхай, газрын тосны төв лаборатори, Газрын тосны ашиглалтын хэлтэс, Газрын тосны бүтээгдэхүүний хэлтэс, Хүнд үйлдвэр, судалгаа, техник, технологийн хэлтэс, Санхүү, хөрөнгө оруулалтын хэлтсээс хүлээн авч хянан, нийт 6 бүлгийн 50 төрлийн хүснэгт, графиктай 30 хуудас статистик мэдээний эмхтгэлийг нийт 12 удаа боловсруулан Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам, агентлагийн холбогдох 29 албан тушаалтнуудад болон вэб хуудсанд байршуулахаар Төрийн захиргааны удирдлагын газарт цахимаар хүргүүлсэн.	
15.1.1	Статистик мэдээг тогтоосон хугацаанд хэлтсүүдээс хүлээн авч нэгтгэн, статистик мэдээний эмхтгэлийг сар бүр боловсруулан гаргах, холбогдох төрийн байгууллагуудад түгээх, агентлагийн	-	Шаардлага хангахуйц, үнэн зөв мэдээлэлтэй, тогтоосон хугацаанд боловсруулж, түгээсэн байна.	Статистик мэдээний эмхтгэлийг нийт 12 удаа боловсруулан холбогдох газруудад хүргүүлсэн.	Статистик мэдээний эмхтгэлийг шаардлага хангахуйц, үнэн зөв мэдээлэлтэйгээр сар бүр боловсруулж, эмхтгэлийг холбогдох газруудад	2021 оны жилийн эцсийн болон 2022 оны 1-11 дүгээр сарын мэдээг Кадастрын хэлтэс, Ашигт малтмалын хайгуулын хэлтэс, Уул уурхайн хэлтэс, Нүүрс судалгааны хэлтэс, Уул уурхай, газрын тосны төв лаборатори, Газрын тосны ашиглалтын хэлтэс, Газрын тосны бүтээгдэхүүний хэлтэс, Хүнд үйлдвэр, судалгаа, техник, технологийн хэлтэс, Санхүү, хөрөнгө оруулалтын хэлтсээс хүлээн авч хянан, нийт 6 бүлгийн 50 төрлийн хүснэгт, графиктай 29-30 хуудас статистик мэдээний эмхэтгэлийг нийт 12 удаа боловсруулсан. 2021 оны жилийн эцэс, 2022 оны 1-11 дүгээр сарын боловсруулж нэгтгэсэн мэдээгээр 30 хуудас хэвлэлийн эх	

	вэб хуудсанд байршуулах				түгээж, вэб хуудсанд байршуулсан байна.	бэлтгэж, Уул уурхай, хүнд яамны газрын дарга нар болон холбогдох мэргэжилтнүүдэд, агентлагийн газар, хэлтсийн дарга нар, Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлд цахимаар нийт 12 удаа түгээн агентлагийн вэб хуудсанд байршуулахаар Төрийн захиргааны удирдлагын газарт нийт 12 удаа хүргэсэн.	
15.1.2	Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2021 оны 4 дүгээр сарын 5-ны өдрийн А/63 тоот тушаалаар батлагдсан "Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яаманд Ашигт малтмал, газрын тосны газар болон Үндэсний геологийн албанаас мэдээ, тайлан ирүүлэх журам"-ын дагуу хэлтсүүдээс мэдээ, тайлан хүлээн авч нэгтгэн, холбогдох газруудад хүргэх	-	Хуваарийн дагуу тогтоосон хугацаанд хүргэсэн байна.	Нийт 12 хэлтсүүдээс 7 хоногийн 10 төрлийн мэдээг 48 удаа, сарын 28 төрлийн мэдээг 10 удаа, улирлын 2 төрлийн мэдээг 3 удаа, хагас жилийн 5 төрлийн мэдээг 1 удаа, жилийн эцсийн 9 төрлийн мэдээг 1 удаа хүлээн авч нэгтгэн, Уул уурхай хүнд үйлдвэрийн яаманд цахимаар хүргэсэн.	Хэлтсүүдээс 7 хоног, сар, улирлын мэдээ, тайланг хүлээн авч нэгтгэн, хуваарийн дагуу Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яамны холбогдох газарт цахимаар хүргэнэ.	Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2021.04.05-ны өдрийн А/63 тоот тушаалаар батлагдсан "Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яаманд Ашигт малтмал, газрын тосны газар болон Үндэсний геологийн албанаас мэдээ, тайлан ирүүлэх журам"-ын дагуу Кадастрын хэлтэс, Ашигт малтмалын хайгуулын хэлтэс, Газрын тосны хайгуулын хэлтэс, Уул уурхай, судалгааны хэлтэс, Нүүрс, судалгааны хэлтэс, Уул уурхай, газрын тосны төв лаборатори, Газрын тосны ашиглалтын хэлтэс, Газрын тосны бүтээгдэхүүний хэлтэс, Хүнд үйлдвэр, судалгаа, техник, технологийн хэлтэс, Санхүү, хөрөнгө оруулалтын хэлтэс, Хууль эрх зүйн хэлтэс, Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын хэлтсээс холбогдох 10 төрлийн 7 хоногийн мэдээг 48 удаа, сарын 28 төрлийн мэдээг 11 удаа, улирлын 2 төрлийн мэдээг 4 удаа, хагас жилийн мэдээг 6 мэдээг 2 удаа, жилийн эцийн 11 мэдээг мэдээг 1 удаа хүлээн авч нэгтгэн, Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яамны холбогдох 13 газар, хэлтсүүдэд цахимаар хүргэсэн.	
Зорилго 16. Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, дүгнэлт зөвлөмж өгнө.							
16.1	Монгол Улсын Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам"-ын хүрээнд:	-	Үнэлгээ, дүгнэлт, зөвлөмж нь холбогдох журамд нийцсэн байна.	Хууль тогтоомж, бодлогын баримт бичгийн 10 хэрэгжилтэд хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийж, дүгнэлт зөвлөмжийг удирдлагад танилцуулж, Уул уурхай, хүнд	2021 оны жилийн эцэс, 2022 оны эхний хагас жилийн байдлаар хууль тогтоомж, бодлогын баримт бичиг, Агентлагийн 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтэд хяналт	АМГТГ-ын чиг үүргийн дагуу 2022 онд төрийн захиргааны удирдлагын хэлтсээс нэгтгэн ирүүлсэн хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэр, Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөр, Монгол Улсын эдийн засаг, нийгмийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэл, Ногоон хөгжлийн бодлогыг хэрэгжүүлэх 2016-2030 оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, Төрөөс газрын тосны салбарыг хөгжүүлэх талаар баримтлах бодлого, Хүнд үйлдвэрийн хөгжлийн үндэсний хөтөлбөр, Гадаадын зээл, буцалтгүй тусламжаар хэрэгжиж буй төсөл, АМГТГ-ын Стратеги төлөвлөгөө, Монгол Улсын хөгжлийн төлөвлөгөө, Агентлагийн 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтэд хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийн,	

	Хууль тогтоомж, бодлогын баримт бичгүүдэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийнэ.			үйлдвэрийн яаманд хүргүүлсэн.	шинжилгээ, үнэлгээ хийж, дүгнэлт зөвлөмж боловсруулан, Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яаманд хүргүүлнэ.	дүгнэлт зөвлөмжийг гарган УУХҮЯ-нд албан бичгээр тус тус хүргүүлсэн.	
16.1.1	Төрийн захиргааны удирдлагын хэлтсээс нэгтгэн ирүүлсэн Ашигт малтмал, газрын тосны газрын 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт, хууль тогтоомж, Улсын Их Хурал, Монгол улсын Засгийн газрын тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилт, Монгол Улсын Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө, Монгол улсын эдийн засаг, нийгмийг 2021 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэл болон бусад бодлогын баримт бичгийн биелэлтэд хагас жил, жилийн эцсийн байдлаар хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж дүгнэлт, санал зөвлөмж боловсруулах	-	Үнэлгээ, дүгнэлт, зөвлөмж нь холбогдох журамд нийцсэн байна.	Агентлагийн 2022 оны гүйцэтгэлийн тайлан, Бодлогын баримт бичгүүдийн 2020 оны жилийн эцэс, 2021 оны эхний хагас жилийн байдлаар хяналт шинжилгээ, үнэлгээг хийж, дүгнэлт зөвлөмжийг боловсруулан, газрын даргад танилцуулж, Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яаманд хүргүүлсэн.	Агентлагийн 2022 оны гүйцэтгэлийн тайлан, Бодлогын баримт бичгүүдийн 2021 оны жилийн эцэс, 2022 оны эхний хагас жилийн байдлаар хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийж, дүгнэлт зөвлөмж боловсруулан, Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яаманд хүргүүлнэ.	АМГТГ-ын чиг үүргийн дагуу 2022 онд төрийн захиргааны удирдлагын хэлтсээс нэгтгэн ирүүлсэн дараах тайлангуудад Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-н дагуу хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, удирдлагад танилцуулж, УУХҮЯ-нд албан бичгээр хуулийн хугацаанд хүргүүлсэн. Үүнд: АМГТГ-ын 2022 оны хагас жилийн гүйцэтгэлийн тайланг гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөтэй тулган холбогдох засварыг хийлгэн, хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийн, дүгнэлт зөвлөмж гарган удирдлагын зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэн газрын даргын 2022.07.07-ны өдрийн 1/3597 тоот албан бичгээр УУХҮЯ-нд хүргүүлсэн. 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтэд хагас жилийн байдлаар **90.6** хувиар үнэлсэн. Монгол Улсын хууль, Улсын Их Хурлын тогтоол, Монгол Улсын Засгийн газрын тогтоол, хуралдааны тэмдэглэл зэрэг холбогдох мэдээ, мэдээллийн хэрэгжилтийн тайланд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг хийж, дүгнэлт зөвлөмж гарган 2021 оны жилийн эцсийн хэрэгжилтийн тайланг 2022.01.05-ны өдрийн 2/68 дугаар албан бичиг, 2022 оны эхний хагас жилийн хэрэгжилтийн тайланг 2022.07.05-ны өдрийн 1/3597 дугаар албан бичгээр тус тус УУХҮЯ-д хүргүүлсэн. 2021 оны жилийн эцсийн байдлаар биелэлтийн дүн дундажаар 72.2 хувьтай, 2022 оны хагас жилийн байдлаар 81.3 хувьтай үнэлэгдэв. Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрөөс АМГТГ-аас хэрэгжүүлсэн 4 зорилт, 16 арга хэмжээний хэрэгжилтийн 2021 оны жилийн эцэс, 2022 оны эхний хагас жилийн тайланд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, удирдлагад танилцуулж, УУХҮЯ-нд 2022.01.05-ны өдрийн 2/68 албан бичиг, 2022 оны эхний хагас жилийн тайланг 2022.06.28-ны 1/3442 дугаар албан бичгээр тус тус хүргүүлсэн. ЗГ-ын үйл ажиллагааны	

						хөтөлбөр 2021 оны жилийн эцсийн байдлаар 60.7 хувьтай, 2022 оны эхний хагас жилийн биелэлт 76.4 хувьтай үнэлэгдсэн. Монгол Улсын эдийн засаг, нийгмийг 2021 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэлээс АМГТГ-аас хэрэгжүүлсэн 4 зорилт, 21 арга хэмжээний хэрэгжилтийн тайланг журмын дагуу хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, удирдлагад танилцуулж, УУХҮЯ-нд 2022.01.21-ний өдрийн албан бичгээр хүргүүлсэн. Үндсэн чиглэлийн 2021 оны жилийн эцсийн байдлаарх үнэлгээ 62.1 хувьтай үнэлэгдсэн. Төрөөс газрын тосны салбарыг хөгжүүлэх талаар баримтлах бодлогыг хэрэгжүүлэх 2018-2027 оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнөөс АМГТГ-аас хэрэгжүүлсэн 16 арга хэмжээний хэрэгжилтийн 2021 оны тайланд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, удирдлагад танилцуулж, УУХҮЯ-нд 2022.02.01-ний өдрийн албан бичгээр хүргүүлсэн. Монгол Улсын хөгжлийн төлөвлөгөөнөөс АМГТГ-аас хэрэгжүүлсэн 16 арга хэмжээний хэрэгжилтийн тайланд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, удирдлагад танилцуулж, УУХҮЯ-нд 2022.06.15-ны өдрийн 4/3201 дугаартай албан бичгээр хүргүүлсэн. Монгол Улсын хөгжлийн төлөвлөгөөний 2022 оны эхний хагас жилийн байдлаар үнэлгээ 50.9 хувьтай үнэлэгдсэн. Ногоон хөгжлийн бодлогыг хэрэгжүүлэх 2016-2030 оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнөөс АМГТГ-аас хэрэгжүүлсэн 8 зорилт, 13 арга хэмжээний хэрэгжилтийн тайланд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, удирдлагад танилцуулж, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яаманд 2022.01.28-ны өдрийн 1/572 дугаар албан бичгээр хүргүүлсэн. Ногоон хөгжлийн бодлогын 2021 оны үнэлгээ 76.9 хувьтай үнэлэгдсэн. АМГТГ-ын 2020-2024 оны стратеги төлөвлөгөөнд тусгагдсан арга хэмжээнүүдийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ үнэлгээ хийж, дүгнэлт зөвлөмж гарган 2022.04.01-ний өдрийн 1/584 тоот албан бичгээр УУХҮЯ-ны Хяналт шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газарт хүргүүлсэн. 2020-2021 оны хэрэгжилтийн нийт үнэлгээг дундажаар 77.03 хувиар үнэлэв. АМГТГ-т гадаадын зээл, тусламжаар хэрэгжсэн хөтөлбөр, төслийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үр дүнгийн үнэлгээг хийж, дүгнэлт зөвлөмж гарган 2022.01.31-ний өдрийн 1/584 тоот албан бичгээр УУХҮЯ-ны Хяналт шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газарт хүргүүлсэн. Тус газарт 2021 онд 3 хөтөлбөр, төсөл хэрэгжсэнээс жилийн	

						эцсийн байдлаар хэрэгжилтийн дүн дунджаар 64.1 хувьтай гарсан. “Хүнд үйлдвэрийн хөгжлийн үндэсний хөтөлбөрийг”-ийн баримт бичгийн 2021 оны хэрэгжилтэд хяналт- шинжилгээ, үнэлгээг хийж, дүгнэлт зөвлөмж гарган 2022.01.10-ны өдрийн 2/213 тоот албан бичгээр, 2022 оны эхний хагас жилийн байдлаар хэрэгжилтэд хяналт- шинжилгээ, үнэлгээг хийж, дүгнэлт зөвлөмж гарган 2022.07.22-ны өдрийн 1/3775 тоот албан бичгээр УУХҮЯ-ны Хяналт шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газарт тус тус хүргүүлсэн. Нийт дундаж үнэлгээ 80.6 хувьтай байна.	
Зорилго 17. Агентлагийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийнэ.							
17.1	Аудитын тухай хуулийн 10.1.1, 10.1.2, Төсвийн тухай хуулийн 69.1, 69.3 дугаар зүйл, Сангийн сайдын 2017 оны 12 дугаар сарын 15-ны өдрийн 365 дугаар тушаалаар батлагдсан Худалдан авах ажиллагаанд дотоод аудит хийх журмын хүрээнд: Дотоод аудит хийнэ.	-	Холбогдох хууль тогтоомж, дүрэм журамд нийцсэн байна.	Дотоод аудитыг хийж, дүгнэлт зөвлөмжийг нэгжийн даргад танилцуулсан.	Аудитын үйл ажиллагааны дүгнэлт, санал, зөвлөмж гарган зөрчлийг арилгуулах арга хэмжээ авах	Санхүү, төсөв, нягтлан бодох бүртгэлийн холбогдолтой хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийн хүрээнд дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянаж, байгууллагын татвар, төлбөр, хураамж, шимтгэлийн тооцооллыг шалгаж, байгууллагын санхүүгийн тайланг хуульд заасан эрх бүхий байгууллагад хуулиар тогтоосон хугацаанд хүргүүлж ажилласан. ХШҮДАХ-ээс дотоод аудит хийж холбогдох заавар зөвлөмжийг хүргүүлж ажилласан.	
17.1.1	Ашигт малтмал, газрын тосны газрын 2021 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийх	-	Холбогдох хууль тогтоомж, дүрэм журамд нийцсэн байна.	2020 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийж, удирдлагад танилцуулж, хугацаатай албан даалгавар өгсөн.	Аудитын үйл ажиллагааны дүгнэлт, санал, зөвлөмж гарган зөрчлийг арилгуулах арга хэмжээ авах	Санхүүгийн тайлангаа “Төсвийн тухай хууль”, “Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай” хууль, “Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт”, түүнд нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмын дагуу нягтлан бодох бүртгэлийн журнал, санхүүгийн тайлангийн маягт, хавсралтуудыг үнэн зөв бодитой илэрхийлсэн байна. Санхүү, төсөв, нягтлан бодох бүртгэлийн холбогдолтой хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийн хүрээнд дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянаж, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулж, эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийж, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулж, байгууллагын татвар, төлбөр, хураамж, шимтгэлийн тооцооллыг шалгаж, байгууллагын	

						санхүүгийн тайланг хуульд заасан эрх бүхий байгууллагад хуулиар тогтоосон хугацаанд хүргүүлж ажилласан байна. Мөн Засгийн газрын шийдвэр түүнд үндэслэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас гаргасан заавар журмын хэрэгжилт зохих түвшинд явагдаж байна.	
17.2	Шилэн дансны тухай хууль, Мэдээллийн ил тод байдал ба мэдээлэл авах эрхийн тухай хуулийн 10.1 дүгээр зүйл, Монгол улсын Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журмын хүрээнд: Шилэн дансны тухай, Мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуулиудын холбогдох заалтын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллана.	-	Холбогдох хуулийн заалтуудын хэрэгжилтэд хяналт тавина.	Холбогдох мэдээллийг байршуулсан эсэхэд улирал бүр хяналт тавьсан.	Улирал бүр холбогдох мэдээллийг байршуулсан эсэхэд хяналт тавьсан байна.	“Шилэн дансны тухай” хууль, Засгийн газрын 2016 оны 1 дүгээр сарын 11-ний өдрийн 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “ Шилэн дансны цахим хуудсанд тавигдах мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох тухай” журмыг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд, АМГТГ-ын даргын тушаалаар батлагдсан ажлын хэсгийн нарийн бичгээр ажиллаж мэдээллийг үнэн зөв, бүрэн мэдээлж байгаа эсэхэд тогтмол хяналт тавьж ажилласан.	
17.2.1	Шилэн дансны тухай, Мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуулиудын холбогдох заалтын дагуу байгууллагын шилэн дансны хөтлөлтөд хяналт тавьж ажиллах	-	Холбогдох хуулийн заалтуудын хэрэгжилтэд хяналт тавина.	Холбогдох мэдээллийг байршуулсан эсэхэд сар бүр хяналт тавьсан.	Улирал бүр холбогдох мэдээллийг байршуулсан эсэхэд хяналт тавьсан байна.	“Шилэн дансны тухай” хууль, Засгийн газрын 2016 оны 1 дүгээр сарын 11-ний өдрийн 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “ Шилэн дансны цахим хуудсанд тавигдах мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох тухай” журмыг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд, АМГТГ-ын даргын тушаалаар батлагдсан ажлын хэсгийн нарийн бичгээр ажиллаж мэдээллийг үнэн зөв, бүрэн мэдээлж байгаа эсэхэд тогтмол хяналт тавьж ажилласан. 2022 оны 2 дугаар улирлын байдлаар: Бусад цэсэд /нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 8, 9 дүгээр зүйлд заасан мэдэгдэл/ мэдээллийг тухай бүр оруулаагүй, хугацаа хоцроож мэдээлсэн байдалд хяналт тавьж, мэдээллийг бүрэн	

						гүйцэт болгуулж шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулсан. Шилэн дансны 2022 оны 1, 2, 3 дугаар улирлын тайланг гаргаж, хуулийн хугацаанд УУХҮЯ-ны ХШҮДАГ-т хүргүүлсэн.	
Зорилго 18. Хүнд үйлдвэрийн салбарыг цогцоор хөгжүүлэх, холбогдох байгууллагыг мэдээллээр хангана.							
18.1	Хүнд үйлдвэрийн салбарын холбогдох судалгааг хийх, мэдээллийг нэгтгэх, дүрэм журам стандартын төслийг боловсруулан саналыг холбогдох байгууллагад хүргүүлнэ.	-	Үнэн зөв бодитой мэдээ, тайлангаар удирдлагуудыг тухай бүр хангаж ажилласан байна.	Хүнд үйлдвэрийн салбарын үнэн зөв шаардлага хангахуйц судалгаа, мэдээллээр хангаж ажилласан.	Холбогдох байгууллагууда д шаардагдах мэдээллийг цаг тухай бүр гаргаж өгсөн байна.	Хүнд үйлдвэрийн салбарын холбогдох 8 судалгааг хийж, шаардлагатай мэдээллийг нэгтгэн, боловсруулж УУХҮЯ-ны ХҮБГ болон бусад байгууллагад тухай бүр нь хүргүүлж ажилласан. Агентлагийн бүтэц орон тооны өөрчлөлтөөр хүнд үйлдвэрийн асуудал УУХҮЯ-ны холбогдох газарт хамаарах болсонтой холбоотой АМГТГ-т ААН-үүдээс мэдээлэл ирүүлэхгүй болсон тул сүүлийн хагас жилд тухайн ажилд биелэлт гаргах боломжгүй талаар УУХҮЯ-ны Хүнд үйлдвэрийн газарт мэдэгдэв.	
18.1.1	Орхон-уул, Дархан-Уул, Дорноговь аймгуудын хар төмөрлөгийн цогцолбор үйлдвэрийн холбогдох ажлын хэсэгт ажиллах, санал хүргүүлэх, мэдээллээр удирдлагуудыг тухай бүр хангаж ажиллах	-	Ажлын хэсгийн төлөвлөгөөний дагуу үнэн зөв шаардлага хангахуйц мэдээллээр хангаж ажиллана.	Ажлын хэсгийг үнэн зөв шаардлага хангахуйц мэдээллээр /удаа/ хангаж ажилласан.	Шаардлагатай мэдээллийг тухай бүр гаргаж үнэн зөв, бодитой мэдээлэл хүргүүлсэн байна.	Дорноговь аймгийн Алтанширээ сумын нутагт “Болдтөмөр Ерөө гол” ХХК-ийн хэрэгжүүлж буй Төмрийн хүдрийг дотооддоо боловсруулж, ган, төмөр бүтээгдэхүүний дотоодын хэрэгцээг хангах, улмаар нэмүү өртөг шингээж экспортлох зорилгоор жилд 1.0 сая тн ган бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх хүчин чадалтай төсөл, Дорноговь аймгийн Айраг суманд хэрэгжих “МДМУ” ХХК-ийн 150000 тн ган бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх хүчин чадалтай гангийн үйлдвэр байгуулах төслийн удирдлагатай холбогдон төслийн явц, хэрэгжилтийн талаарх мэдээллийг нэгтгэн Уул уурхай, судалгааны хэлтсийн ахлах мэргэжилтэн /С.Баттулга/-д 2022.03.17-ны өдөр цахимаар хүргүүлсэн. Хар төмөрлөг боловсруулах чиглэлийн 43 аж ахуйн нэгж байгууллагатай утсаар холбогдон цахим хаягийг нь баталгаажуулан, 2-5 сард цахимаар мэдээллийг авч, мэдээллийн санг шинэчилсэн. Агентлагийн бүтэц орон тооны өөрчлөлтөөр хүнд үйлдвэрийн асуудал УУХҮЯ-ны холбогдох газарт хамаарах болсонтой холбоотой АМГТГ-т ААН-үүдээс мэдээлэл ирүүлэхгүй болсон тул сүүлийн хагас жилд тухайн ажилд биелэлт гаргах боломжгүй талаар УУХҮЯ-ны Хүнд үйлдвэрийн газарт мэдэгдэв.	
18.1.2	Улсын хэмжээнд үйлдвэр, аж ахуй нэгжүүдийн үйл ажиллагаанаас жил	-	Судалгаа хийж тайлан дүгнэлт	0	Үнэн зөв, бодитой судалгааны ажлын тайланг	Хог хаягдлыг дахин боловсруулах чиглэлээр техник, эдийн засгийн үндэслэлээ батлуулсан үйлдвэрүүдийн төслийн хүчин чадал, хөрөнгө оруулалт, байршил, түүхий эд, хог хаягдлын хэмжээ, бүтээгдэхүүний нэр төрөл, төсөл	

	бүр гарах хаягдал төмөрлөг, тэдгээрийн хайлшийн хэмжээг тогтоох судалгаа хийж дүгнэлт гарган, Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яамны ХҮБГ-т тайлагнах		гаргасан байна.		хүргүүлсэн байна.	хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгжүүдийн судалгааг 4 дүгээр сард хийсэн. Салбарт хог хаягдлыг дахин боловсруулах чиглэлээр үйлдвэрлэл эрхэлдэг аж ахуйн нэгжүүдийн тусгай зөвшөөрөл, байршил, бүтээгдэхүүний нэр төрөл, хүчин чадал, түүхий эд, үйл ажиллагаа явуулж байгаа талаарх судалгааг 4 сард хийсэн. Хүнд үйлдвэрийн салбарт хог хаягдлыг дахин боловсруулах чиглэлээр техник, эдийн засгийн үндэслэлээ батлуулсан үйлдвэрүүдийн төсөл болон салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа үйлдвэрүүдийн судалгаа, мэдээллийг нэгтгэн боловсруулж, УУХҮЯ-ны ХҮБГ-т 2022.05.03-ны өдрийн 1/2415 тоотоор хүргүүлэв. Агентлагийн бүтэц орон тооны өөрчлөлтөөр хүнд үйлдвэрийн асуудал УУХҮЯ-ны холбогдох газарт хамаарах болсонтой холбоотой АМГТГ-т ААН-үүдээс мэдээлэл ирүүлэхгүй болсон тул сүүлийн хагас жилд тухайн ажилд биелэлт гаргах боломжгүй талаар УУХҮЯ-ны Хүнд үйлдвэрийн газарт мэдэгдэв.	
18.1.3	Монгол Улсын зэсийн нөөц, олборлолт, экспортын судалгаа, ОХУ, БНХАУ-ын зэсийн хүдрийн олборлолт, боловсруулалт, импорт, экспортын судалгааг хийж үр дүнгийн тайланг төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлэх	-	Судалгаа хийж тайлан дүгнэлт гаргасан байна.	0	Үнэн зөв, бодитой судалгааны ажлын тайланг хүргүүлсэн байна.	● УУХҮЯ-ны эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн үзүүлэлтэд 2021 онд хүрсэн түвшингийн мэдээллийг /катодын зэс, цахилгааны утас, металл бэлдэц, металл цувимал/ УУХҮЯ-ны ХҮБГ-т 2022.03.17-ны өдөр цахимаар хүргүүлсэн. ● Өнгөт төмөрлөг боловсруулах чиглэлийн 14 аж ахуйн нэгж байгууллагатай утсаар холбогдон цахим хаягийг нь баталгаажуулан, цахимаар 2022.03.15-18-ны өдөр цахимаар мэдээллийг авч, мэдээллийн санг шинэчилсэн. ● “Талын нунтаг металл” ХХК-ийн хэрэгжүүлж буй “Нунтаг төмөрлөгийн /катодын зэсээс нунтаг зэс үйлдвэрлэдэг/ үйлдвэр”-ийн үйл ажиллагаатай 2022.04.11-ний өдөр газар дээр нь очиж танилцсан. ● Иргэн Д.Уранбаярын хүсэлтийн дагуу Катодын зэсийн үйлдвэрлэж байгаа аж ахуйн нэгжүүд болох “Ачит ихт” ХХК, “Эрдмин” ХХК-ийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн хэмжээ болон үнэ, катодын зэсийн олон улсын зах зээлийн үнэ, зэсийн баяжмал боловсруулж болон үүсмэл ордоос катодын зэс үйлдвэрлэх төслүүдийн хүчин чадал, түүхий эдийн эх үүсвэр, технологийн судалгааг хийж, хүсэлтийн хариуг 2022.05.26-ны өдөр утсаар харилцаж, хүргүүлсэн. ● БНХАУ-ын зэсийн үйлдвэрлэл, Монгол Улсын зэсийн баяжмалын үнэ, экспорт, катодын зэсийн үйлдвэрлэл,	

						зэс боловсруулах үйлдвэрийн судалгааг хийж, 2022.06.10-ны өдөр нэгтгэсэн. ● УУХҮЯ-наас үүрэг болгосны дагуу дэлхийн зэсийн нөөц, Монгол орны зэсийн хүдэржилт, нөөц, ашиглаж буй зэсийн ордууд, затодын зэс үйлдвэрлэгчдийн талаарх мэдээлэл бүхий танилцуулга бэлтгэж УУХҮЯ-ны Төрийн нарийн бичгийн дарга Б.Бямбадагва болон Уул уурхайн бодлогын газрын дарга Б.Элбэгзаяа нарт 2022.12.05-ны өдөр цахимаар хүргүүлэв.	
18.1.4	Алт цэвэршүүлэх үйлдвэрийн хөрөнгө оруулалтын хувилбарт санал боловсруулж төрийн захиргааны төв байгууллагад хүргүүлэх	-	Шаардлага хангасан саналыг хугацаанд нь хүргүүлэх.	**0**	Шаардлагатай мэдээллийг тухай бүр гаргаж Үнэн зөв, бодитой мэдээлэл хүргүүлсэн байна.	“Эрдэнэс Алт ресурс” ХХК-ийн эдийн засагч Ө.Эрдэнэбилэгтэй харилцаж, алт цэвэршүүлэх үйлдвэрийн үйл ажиллагааны байдал, цаашдын төлөвлөгөөний талаарх мэдээллийг авч, Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 3.2.7.3.-т “Үнэт металл цэвэршүүлэх үйлдвэрийг барьж байгуулах” гэсэн зорилтын хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх зорилгоор “Эрдэнэс Монгол” ХХК-ийн гүйцэтгэх захирлын 2021.10.01-ний өдрийн А/100 дугаар тушаалаар байгуулагдсан ажлын хэсгээс гарсан холбогдох санал, дүгнэлттэй танилцсан. Үнэт металл цэвэршүүлэх үйлдвэрийн техник, эдийн засгийн үндэслэлийн дүгнэлт, төслийн эдийн засгийн үр ашгийн тооцоолол, ижил төстэй үйлдвэрүүдийн харьцуулсан судалгаа, төслийн санхүүжилт, хөрөнгө оруулалтын байдлын талаар судалсан. Монголын үнэт эдлэл, үнэт металл, гоёл чимэглэлийн салбарын нэгдсэн чуулга уулзалтад 2022.04.15-ны өдөр оролцсон. Алт цэвэршүүлэх үйлдвэрийн төслийн хөрөнгө оруулалтын зардал хэт өндөр, зардлын тооцоолол алдаатай зэрэг шалтгаанаар үнэт металл цэвэршүүлэх үйлдвэрийн техник эдийн засгийн үндэслэл хүчингүй болсон. Үүнтэй холбоотойгоор үнэт металл үйлдвэрлэх төслийн техникийн даалгаврыг “Эрдэнэс Алт ресурс” ХХК шинээр боловсруулж, түлхүүр гардуулах нөхцөлтэйгөөр олон улсын сонгон шалгаруулалт зарлахаар төлөвлөж ажиллаж байна. “Эрдэнэс Монгол” ХХК-ийн бүтцийн өөрчлөлт болон Төрийн хэмнэлтийн тухай хуультай холбоотой төсөл түр хугацаагаар зогссон байна. Агентлагийн бүтэц орон тооны өөрчлөлтөөр хүнд үйлдвэрийн асуудал УУХҮЯ-ны холбогдох газарт хамаарах болсонтой холбоотой АМГТГ-т ААН-үүдээс мэдээлэл ирүүлэхгүй болсон тул сүүлийн хагас жилд тухайн ажилд биелэлт гаргах боломжгүй талаар УУХҮЯ-ны Хүнд үйлдвэрийн газарт мэдэгдэв.	

18.1.5	Хүнд үйлдвэрийн салбарын ААН-үүдийн үйл ажиллагаатай нь танилцаж, хяналт тавих ажлыг зохион байгуулж, тайлан дүгнэлт гаргаж, мэдээллийн сангийн мэдээллийн шинэчлэн Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яамны ХҮБГ-т хүргүүлэх	-	Тайлан дүгнэлт гаргаж хүргүүлэх.	0	Шаардлага хангахуйц тайлан дүгнэлтийг хүргүүлсэн байна.	Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 2.3-т заасны дагуу аж ахуйн нэгжүүдийн үйл ажиллагаатай нь танилцаж, хяналт тавих ажлыг зохион байгуулах ажлыг түр хойшлуулсан. 2022.03.01-нээс 2022.04.15-ны хооронд Үнэт металл, эрдэнийн чулуугаар эдлэл хийх 7, төмөрлөг боловсруулах үйлдвэрлэл эрхлэх 62, төмөрлөг боловсруулах машины үйлдвэрлэл эрхлэх 13, нүүрс химийн үйлдвэрлэл эрхлэх 10, газрын тосны бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл эрхлэх 4, нийт 96 аж ахуйн нэгж байгууллагатай утсаар холбогдон 85 аж ахуйн нэгжийн мэдээллийг шинэчилсэн. Аж ахуйн нэгжүүдийн үйл ажиллагаа явуулж байгаа эсэх, 2021 оны борлуулалтын орлого, татварын орлого бусад мэдээллийг нэгтгэн мэдээллийн санг шинэчлэн УУХҮЯ-ны ХҮБГ-ын ахлах шинжээч /Д.Отгонбаяр/, мэргэжилтэн /Н.Шинэжаргал/ нарт 2022.05.26-ны өдөр цахимаар хүргүүлсэн. Агентлагийн бүтэц орон тооны өөрчлөлтөөр хүнд үйлдвэрийн асуудал УУХҮЯ-ны холбогдох газарт хамаарах болсонтой холбоотой АМГТГ-т ААН-үүдээс мэдээлэл ирүүлэхгүй болсон тул сүүлийн хагас жилд тухайн ажилд биелэлт гаргах боломжгүй талаар УУХҮЯ-ны Хүнд үйлдвэрийн газарт мэдэгдэв.	
18.1.6	Хүнд үйлдвэрлэлийн технологийн түвшний үнэлгээ хийх журмын төслийг боловсруулах Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яамны ХҮБГ-т хүргүүлэх	-	Журмын төслийг боловсруулан хүргүүлэх.	0	Журмын төслийг боловсруулан хүргүүлсэн байна.	Хүнд үйлдвэрлэлийн технологийн түвшний үнэлгээ хийх журмын төслийг боловсруулахад холбогдох судалгааг хийсэн. • Салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжүүдээс үйлдвэрлэлд ашиглаж байгаа технологи, бүтээгдэхүүний стандартыг судалгааг хийж, 54 аж ахуйн нэгжийн технологи, 43 аж ахуйн нэгжийн бүтээгдэхүүний стандартын судалгааг нэгтгэсэн. • Журмыг боловсруулах хүрээнд, Гэгээрлийн сайдын 1998 оны 271 дүгээр тушаалаар батлагдсан Технологийн түвшний үнэлгээ хийх нийтлэг журам, ҮХГ-ын даргын 2020 оны тушаалаар батлагдсан үйлдвэрлэлийн төслийн технологийн түвшинг үнэлэх аргачлалыг судалсан. Агентлагийн бүтэц орон тооны өөрчлөлтөөр хүнд үйлдвэрийн асуудал УУХҮЯ-ны холбогдох газарт хамаарах болсонтой холбоотой АМГТГ-т ААН-үүдээс мэдээлэл ирүүлэхгүй болсон тул сүүлийн хагас жилд тухайн ажилд биелэлт гаргах боломжгүй талаар УУХҮЯ-ны Хүнд үйлдвэрийн газарт мэдэгдэв.	

18.1.7	Төсөл хэрэгжүүлэгчийн хүсэлтийн дагуу техник, эдийн засгийн үндэслэлийг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэх	-	Ирүүлсэн техник, эдийн засгийн үндэслэлийн хүсэлтийн тоогоор шуурхай, чанартай гүйцэтгэсэн байна.	5 хуралдааныг цахимаар зохион байгуулж, 17 техник эдийн засгийн үндэслэл хүлээн авсан.	Техник, эдийн засгийн үндэслэлүүдийг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлсэн байна.	УУХҮ-ийн сайдын 2020.09.24-ний өдрийн Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн бүрэлдэхүүнийг батлах тухай А/239 дугаар тушаал болон УУХҮ-ийн сайдын 2022.05.09-ний өдрийн Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн бүрэлдэхүүнийг батлах тухай А/93 дугаар тушаалын дагуу Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн Боловсруулах үйлдвэрийн салбар хуралдааныг зохион байгуулсан. 2022 оны 6 дугаар сарын байдлаар Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн Боловсруулах үйлдвэрийн 2 салбар хуралдааныг зохион байгуулж, 7 техник, эдийн засгийн үндэслэлийг хуралдаанаар хэлэлцэж, 6 техник, эдийн засгийн үндэслэлийг хүлээн авч, 1 техник, эдийн засгийн үндэслэлийг буцааж, 3 тушаал батлуулсан. Мэргэжилтнүүд нийт 7 техник, эдийн засгийн үндэслэлтэй танилцаж, санал, зөвлөмж өгсөн. Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн цахим системийн сайжруулалтын 6 хуралд оролцож, 10 удаа системийн сайжруулалтын санал боловсруулж хүргүүлсэн ба 2 аж ахуй нэгжтэй системийн тестийг хийсэн. УУХҮ-ийн сайдын 2022.03.14-ний өдрийн 1 дүгээр албан даалгаврын хүрээнд, Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн үйл ажиллагаанд 2022.03.15-ны өдрөөс эхлэн цахим системийг бүрэн ашиглахаар болж, одоо Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн үйл ажиллагаанд ашиглаж эхлээд байна. Агентлагийн бүтэц орон тооны өөрчлөлтөөр хүнд үйлдвэрийн асуудал УУХҮЯ-ны холбогдох газарт хамаарах болсонтой холбоотой АМГТГ-т ААН-үүдээс мэдээлэл ирүүлэхгүй болсон тул сүүлийн хагас жилд тухайн ажилд биелэлт гаргах боломжгүй талаар УУХҮЯ-ны Хүнд үйлдвэрийн газарт мэдэгдэв.	
18.1.8	Хүнд үйлдвэрийн салбарын аж ахуйн нэгж, бүтээгдэхүүн, импорт, экспортын мэдээг улирал бүр нэгтгэн Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яамны ХҮБГ-т хүргүүлэх	-	Хугацаанд нь хүргүүлсэн мэдээллийн тоо	Бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн мэдээг /улиралд бүр/, хэрэгжиж байгаа төслүүдийн явцын мэдээллийг /хагас жил тутам 2 удаа/ хүргүүлсэн.	4 мэдээ хүргүүлсэн байна.	● УУХҮ-ийн сайдын 2020.12.07-ны өдрийн А-311 дугаар тушаалаар батлагдсан "УУХҮЯ-нд АМГТГ болон Үндэсний геологийн албанаас мэдээ, тайлан ирүүлэх журам"-ын 2 дугаар хавсралтад заасан мэдээ, тайлан ирүүлэх хуваарь"-д заасны дагуу ГЕГ-аас ирүүлсэн экспорт, импорт, аж ахуйн нэгжийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн мэдээг цахимаар хүлээн авч нэгтгэн боловсруулж, 2021 оны 4 дүгээр улирлын мэдээг 2022.01.05-ны өдөр, 2022 оны 1 дүгээр улирлын мэдээг 2022.04.05-ны өдөр, 2022 оны 2 дугаар улирлын мэдээг 2022.07.05-ны өдөр ХШҮСХ-т цахимаар нэгтгүүлэн УУХҮЯ-ны ХҮБГ-т хүргүүлсэн. ● Хүнд үйлдвэрийн салбарт хэрэгжиж байгаа “Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ-ын ҮТП-ийн Зэсийн баяжмал боловсруулах үйлдвэр, исэлдсэн хүдрээс катодын зэс	

						үйлдвэрлэх үйлдвэр, Өмнөговь аймгийн Ханбогд суманд баригдах Зэсийн баяжмал боловсруулах үйлдвэр, Монгол ган цогцолбор 1, Алтанширээт аж үйлдвэрийн парк, Эрдэнэтийн төмөрлөгийн үйлдвэрийн төслүүдийн 2022-2025 оны Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн орлого, хөрөнгө оруулалт, хүнд үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, борлуулалт, экспорт, ажиллах хүчний прогнозыг тооцож, судалгааг УУХҮЯ-ны ХҮБГ-т 2022.04.04-ний өдөр цахимаар хүргүүлсэн. ● Сангийн сайд, Үндэсний статистикийн хорооны дарга нарын хамтарсан 2018.12.31-ний өдрийн 319 /А/160 дугаар тушаалын нэгдүгээр хавсралтаар батлагдсан Эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар хүнд үйлдвэрийн салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжүүдийн үйл ажиллагаа, бүтээгдэхүүний төрлөөр нь ангилан, саналыг УУХҮЯ-ны ХҮБГ-т цахимаар 2022.03.25-ны өдөр хүргүүлсэн. ● Хүнд үйлдвэрийн салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагаа явуулсан эсэх, бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, борлуулалтын мэдээ (2019-2021 он), бүтээгдэхүүний экспорт, импортын мэдээ (2020-2021 он) мэдээг тус тус нэгтгэн УУХҮЯ-ны ХҮБГ-т 2022.04.20-ны өдөр цахимаар хүргүүлсэн. ● Агентлагийн бүтэц орон тооны өөрчлөлтөөр хүнд үйлдвэрийн асуудал УУХҮЯ-ны холбогдох газарт хамаарах болсонтой холбоотой АМГТГ-т ААН-үүдээс мэдээлэл ирүүлэхгүй болсон тул сүүлийн хагас жилд тухайн ажилд биелэлт гаргах боломжгүй талаар УУХҮЯ-ны Хүнд үйлдвэрийн газарт мэдэгдэв.	
18.1.9	Хүнд үйлдвэрийн салбарын ААН-үүдээс холбогдох бүх мэдээллийг авч, нэгдсэн мэдээллийн сан бүрдүүлж, нэгтгэн Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яамны ХҮБГ-т хүргүүлэн, мэдээллээр тогтмол хангах	-	Мэдээ мэдээллээр хангасан байх.	Мэдээллийн санд шинэчлэлт өөрчлөлтийг бүртгэн баяжуулсан. Холбогдох байгууллагууда д 8 удаа мэдээ мэдээллийг хүргүүлсэн.	Мэдээллийн санг хөтлөн баяжуулах. 1 тайлан хүргүүлсэн байна.	● Хүнд үйлдвэрийн салбарын мэдээллийг шинэчлэхээр аж ахуйн нэгж байгууллагатай утсаар холбогдон цахим хаягийг нь баталгаажуулан, “Аж ахуйн нэгж байгууллагын мэдээлэл авах хүснэгт”-ийг 2022.02.09-ний өдөр 83 аж ахуйн нэгжид цахимаар илгээсэн. ● Хүнд үйлдвэрийн салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжүүдийн тоо, хөрөнгө оруулалт, чиглэл, ажиллах хүчний тоо, байршил, тусгай зөвшөөрөл, бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн мэдээ (2016-2021 он), борлуулалтын орлогын (2021 он), мэдээллийг 2022.02.09-ний өдөр 1 удаа тус тус шинэчилсэн. ● Хүнд үйлдвэрийн салбарт үнэт металл, эрдэнийн чулуугаар эдлэл хийх 7, төмөрлөг боловсруулах үйлдвэрлэл эрхлэх 62, төмөрлөг боловсруулах машины үйлдвэрлэл эрхлэх 13, нүүрс химийн үйлдвэрлэл эрхлэх	

						10, газрын тосны бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл эрхлэх 4, үйлдвэрлэл технологийн парк 3, нийт 99 аж ахуйн нэгж байгууллагын мэдээллийг нэгтгэн үйл ажиллагаа нь зогссон 14 аж ахуйн нэгжийн жагсаалтыг 2022 оны хагас жилийн байдлаар гаргасан. ● Шинээр тусгай зөвшөөрөл авсан “Эм Эф Эс Си” ХХК, “Инженер технологийн хөгжил” ХХК, “Гал сэнтий” ХХК, “Тех монтаж” ХХК, “Цэгээн сувд” ХХК /төмөрлөг боловсруулах үйлдвэрлэл эрхлэх/, “Талст трейд” ХХК, “Мера инженеринг” ХХК /төмөрлөг боловсруулах, машины үйлдвэрлэл үйлдвэрлэл эрхлэх/-уудыг шаардлагатай мэдээлэл, бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн улирлын мэдээний загварыг 2022.05.09-ний өдөр цахимаар хүргүүлж, мэдээллийг авч, мэдээллийн санд нэмж бүртгэсэн. ● Хүнд үйлдвэрийн салбарын аж ахуйн нэгжүүдийн мэдээллийг нэгтгэн боловсруулж байгууллагын веб сайтын мэдээллийг 2022 оны хагас жилийн байдлаар 1 удаа шинэчилсэн. ● Орхон, Сэлэнгэ, Дархан-Уул аймагт байршилтай 23 хүнд үйлдвэрийн тусгай зөвшөөрлийн төрөл, үйлдвэрийн байршил, чиглэл, үйл ажиллагаа явуулж байгаа эсэх талаарх жагсаалт, газар зүйн байршлын зургийг ЭЗХЯ-ны Бүс нутаг, аж үйлдвэрийн бодлогын газарт, УУХҮЯ-ны ХҮБГ-т 2022.05.04-ний өдөр цахимаар хүргүүлсэн. ● 2022.06.17-18-ны өдрүүдэд Бүгд Найрамдах Казахстан улсын Нур-Султан хотод Аж үйлдвэр, дэд бүтцийн яам болон уул уурхай чиглэлээр зохион байгуулж байгаа "Astana Mining and Metallurgy" үзэсгэлэнгийн танилцуулгыг 78 ах ахуйн нэгжид 2022.05.03-ны өдөр цахимаар илгээсэн. ● Агентлагийн бүтэц орон тооны өөрчлөлтөөр хүнд үйлдвэрийн асуудал УУХҮЯ-ны холбогдох газарт хамаарах болсонтой холбоотой АМГТГ-т ААН-үүдээс мэдээлэл ирүүлэхгүй болсон тул сүүлийн хагас жилд тухайн ажилд биелэлт гаргах боломжгүй талаар УУХҮЯ-ны Хүнд үйлдвэрийн газарт мэдэгдэв.	
Зорилго 19. Агаар орчны бохирдлыг бууруулах үндэсний хөтөлбөрийн 4.3.2 дахь заалтад “Евро-5” стандартад нийцсэн чанарын шаардлага хангасан шатахууны чанарын хяналтын тогтолцоог сайжруулах” гэж заасныг хэрэгжүүлэх зорилгоор газрын тосны бүтээгдэхүүнд чанарын шинжилгээ хийх, сайжруулсан түлшний физик химийн шинж чанар, үзүүлэлтүүдийг тодорхойлж, шинжилгээг хийнэ.							
19.1	Хяналт шалгалтын явцад шинжилгээний ажлыг тогтмол	-	Холбогдох хууль журам, стандартад	2021 онд Дизель түлшний 87,	Шинжилгээ хийж, үр дүнг боловсруулан сорилтын	Сайжруулсан хатуу түлшний нийт 396 дээжийн чанарын хяналтын шинжилгээ хийсэн. Үүнд: • Нийслэлийн мэргэжлийн хяналтын газрын- 75; • Таван толгой түлш ХХК-ийн – 295;	

	шуурхай гүйцэтгэнэ.		нийцсэн байна.	сайжруулсан хатуу түлшний 410 ширхэг дээжид шинжилгээ хийсэн.	тайланг баталгаажуулж захиалагч байгууллагад хүргүүлсэн байна.	• Байгаль орчин аялал жуулчлалын яамны – 20; • Эрчим хүчний яамны - 6 дээжид. MNS 5679:2019 стандарт шаардлагын дагуу чанарын шинжилгээ хийж, 2022.01.03-ны өдрөөс 2022.11.25-ны өдрийн хооронд үр дүнг нэгтгэн лабораторийн даргаар баталгаажуулж захиалагч байгууллагад сорилтын дүнгийн хуудсыг хүргүүлсэн. 2022.01.12-ны өдрөөс 2022.11.25-ны өдрийн хооронд Улаанбаатар хотод байрлах газрын тосны бүтээгдэхүүн импортлох, худалдах, тээвэрлэх, хадгалах үйл ажиллагаа явуулж байгаа 14 аж ахуйн нэгжийн агуулах болон шатахуун түгээх станцуудаас нийт 298 дээжийг Монгол Улсад хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй “Газрын тосны бүтээгдэхүүн. Дээж авах арга MNS 218:2008 стандарт”-ийн дагуу бүтээгдэхүүний төрөл тус бүрээс чанарын хяналтын шинжилгээ хийх дээж авсан. Үр дүнг тооцож сорилтын тайлан, үр дүнгийн нэгтгэсэн хүснэгтийг ЖАЙКА олон Улсын байгууллагад мэйлээр тухай бүр хүргүүлэн ажилласан.	

19.1.1	Дизель түлшний физик химийн шинж чанарын шинжилгээг хийх	Дээж цуглуулах болон шинжилгээ хийх зардал.	ASTM D5453-09 аргын стандартад нийцсэн байна.	2021 онд 87 ширхэг дээжид шинжилгээ хийсэн.	Ирүүлсэн дээжийн тоогоор Шинжилгээ хийж, үр дүнг боловсруулан сорилтын тайланг баталгаажуулж захиалагч байгууллагад хүргүүлсэн байна.	2021.12.31-ний өдрөөс Улаанбаатар хотод газрын тосны бүтээгдэхүүний жижиглэнгийн худалдаа эрхэлж буй 15 аж ахуйн нэгжийн 18 шатахуун түгээх станцуудын худалдан борлуулж буй дизель түлшнээс дээж авч Монгол Улсад хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй Дизелийн түлш техникийн шаардлага MNS 6861-2020 стандарт шаардлагад заасан физик-химийн үзүүлэлтийг үзэж сорилтын тайланг хэвлэн эх хувиар нь 2022.01.12-ны өдөр УУХҮЯ-нд хүргүүлсэн. Орчны бохирдлыг бууруулах үндэсний хорооны даргын 2022.01.12-ны өдрийн А/01 дугаар тушаалын дагуу ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд ажилласан. Дараах дээжийг авч шинжилгээ хийсэн. Үүнд: • 2022.01.12-28-ны өдөр 11 аж ахуйн нэгжийн 38 дээж; • 2022.02.16-ны өдрөөс 2022.03.05-ны өдөр Баянгол дүүрэг, Сүхбаатар дүүрэг 9 аж ахуйн нэгжийн 40 дээж; • 2022.03.16-ны өдрөөс 2022.04.04 өдөр Сонгинохайрхан дүүргийн 11 аж ахуйн нэгжийн 30 дээж; • 2022.04.20-ны өдрөөс 2022.05.03-ны өдөр Хан-Уул дүүрэг, Чингэлтэй дүүргийн 9 аж ахуйн нэгжийн 32 дээж, • 2022.05.18-31-ний өдөр Баянзүрх дүүргийн 10 аж ахуйн нэгжийн 32 дээж; • 2022.08.02- 25-ны өдөр 11 аж ахуйн нэгжийн 27 дээж; • 2022.09.01-22-ны өдөр Сонгинохайрхан, Сүхбаатар, Баянгол дүүргийн 9 аж ахуйн нэгжийн 25 дээж; • 2022.10.10-27-ны өдөр Баянзүрх дүүргийн “Шунхлай” ХХК, “Петровис” ХХК-ийн агуулах, 11 аж ахуйн нэгжийн 44 дээж; • 2022.11.08-11-ний өдөр Сонгинохайрхан дүүргийн 11 аж ахуйн нэгжийн 31 дээж Нийт 298 ширхэг дээжид Дизель түлш. Техникийн шаардлага MNS 6861:2020 стандартын физик-химийн 14 үзүүлэлтээр, Дизелийн түлш Евро. Техникийн шаардлага MNS 0216:2017 стандартын физик-химийн 14 үзүүлэлтээр, Хөдөлгүүрийн түлш. Этилжүүлээгүй бензин. Техникийн шаардлага MNS 0217:2017 стандартад заасан физик-химийн 13 үзүүлэлтээр чанарын хяналтын шинжилгээг хийсэн. Үр дүнг тооцож сорилтын тайлан, үр дүнгийн нэгтгэсэн хүснэгтийг Газрын тосны бүтээгдэхүүнд нийт хүхэр тодорхойлох ASTM D5453-09 стандартын дагуу хүхрийн агуулгыг тодорхойлж Агаар орчны бохирдол бууруулах үндэсний хороотой хамтран ажиллаж буй ЖАЙКА олон улсын байгууллагад мэйлээр тухай бүр хүргүүлэн ажилласан.	

19.1.2	Сайжруулсан хатуу түлшний физик химийн шинж чанарын шинжилгээг хийх	Тоног төхөөрөмж, сэлбэг хэрэгсэл, урвалж бодисын зардал	“Сайжруулсан хатуу түлш” Техникийн шаардлага. MNS 5679-2019 стандартад нийцсэн байна.	Сайжруулсан хатуу түлшний 410 ширхэг дээжид шинжилгээ хийсэн.	Ирүүлсэн дээжийн тоогоор Шинжилгээ хийж, үр дүнг боловсруулан сорилтын тайланг баталгаажуулж захиалагч байгууллагад хүргүүлсэн байна.	Сайжруулсан хатуу түлшний нийт 396 дээжийн чанарын хяналт хийсэн. Үүнд: • Нийслэлийн мэргэжлийн хяналтын газрын- 75; • Таван толгой түлш ХХК-ийн – 295; • Байгаль орчин аялал жуулчлалын яамны – 20; • Эрчим хүчний яамны - 6 дээжид MNS 5679:2019 стандарт шаардлагын дагуу чанарын шинжилгээ хийж, 2022.01.03-ны өдрөөс 2022.11.25-ны өдрийн хооронд үр дүнг нэгтгэн лабораторийн даргаар баталгаажуулж захиалагч байгууллагад сорилтын дүнгийн хуудсыг хүргүүлсэн. Дараах стандарт аргаар шинжилгээг гүйцэтгэсэн. • Нийт болон агаарын хуурай чийглэг тодорхойлох шинжилгээг MNS GB/T 212-2015; • Илчлэг тодорхойлох шинжилгээг MNS ISO 1928-2009, GB/T 213-2008; • Чөлөөт хөөлтийн зэрэг тодорхойлох шинжилгээг MNS ISO 501-2013; • Барьцалдах чанар тодорхойлох шинжилгээг MNS ISO 15585-2014; • Үнслэг тодорхойлох шинжилгээг MNSGB/T 212-2015; • Дэгдэмхий бодисын гарц тодорхойлох шинжилгээг MNS ISO 562-2015 стандарт; • Элементийн агуулга тодорхойлох шинжилгээг MNS ASTM D 5373-2014; • Нийт хүхэр тодорхойлох шинжилгээг GB/T 214-2009, MNS ISO 351-2001 стандарт.	

ТОВЧИЛСОН ҮГИЙН ТАЙЛБАР:

УИХ-Улсын их хурал

УУХҮЯ – Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам

УУХҮ-ийн сайд – Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд

БОАЖЯ-Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам

СЯ-Сангийн яам

АМГТГ- Ашигт малтмал, газрын тосны газар

ЭБМЗ- Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөл

ТЭЗҮ- Техник, эдийн засгийн үндэслэл

ТЗУХ- Төрийн захиргааны удирдлагын хэлтэс

АМХХ- Ашигт малтмалын хайгуулын хэлтэс

УУСХ- Уул уурхай, судалгааны хэлтэс

НСХ- Нүүрс, судалгааны хэлтэс

ГУУКХ- Геологи, уул уурхайн кадастрын хэлтэс

ХЭЗХ- Хууль, эрхзүйн хэлтэс

ГТХХ- Газрын тосны хайгуулын хэлтэс

ГТАХ- Газрын тосны ашиглалтын хэлтэс

ГТБХ- Газрын тосны бүтээгдэхүүний хэлтэс

ХШҮСХ- Хяналт-шинжилгээ, статистикийн хэлтэс

ХҮСТТХ- Хүнд үйлдвэр, судалгаа, техник технологийн хэлтэс

УУГТТЛ- Уул уурхай, газрын тосны төв лаборатори

ЗГҮАХ- Монгол улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр

ЗГҮАХХАХТ- Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө

АМТХ- Ашигт малтмалын тухай хууль

ТЭБСББ- Төрөөс эрдэс баялгийн салбарт баримтлах бодлого

МУХТЖҮЧ- Монгол улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл

ТГТСХТББ-Төрөөс газрын тосны салбарыг хөгжүүлэх талаар баримтлах бодлого /2018-2027/

БХГ-Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээ

ТӨҮГ- Төрийн өмчит үйлдвэрийн газар

БОМТ-Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө

ХБНГУ- Холбооны Бүгд Найрамдах Герман улс

БНХАУ- Бүгд Найрамдах Хятад Ард улс

ОХУ- Оросын Холбооны улс

ХҮБГ- хүнд үйлдвэрийн бодлогын газар